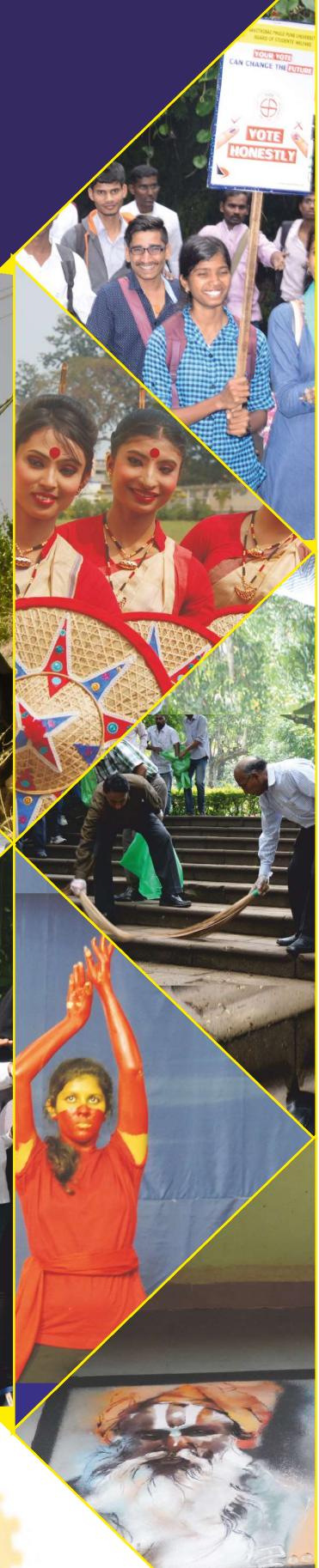

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ विद्यार्थी कल्याण मंडळ

विविध योजना व उपक्रम-मार्गदर्शिका

संग्रह २०१६-१७

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ विद्यार्थी कल्याण मंडळ

गणेशखिंड, पुणे-४११ ००७

एक कदम स्वच्छता की ओर

स्वच्छ व स्वस्थ
भारत अभियान

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ विद्यार्थी विकास मंडळ

विविध योजना व उपक्रम : मार्गदर्शिका

संपादक : संचालक, विद्यार्थी विकास मंडळ,
सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे-४११ ००७.

प्रकाशक :

डॉ. नरेंद्र कडू

कुलसचिव,

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, गणेशखिंड, पुणे-४११ ००७.

संपादक :

डॉ. प्रभाकर देसाई

संचालक,

विद्यार्थी विकास मंडळ,

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे-४११ ००७.

- टीप :** १. विद्यार्थी विकास मंडळ, विविध योजना व उपक्रम : मार्गदर्शिका हे पुस्तक केवळ खासगी वितरणासाठी आहे.
२. विद्यार्थी विकास मंडळाच्या विविध योजना व उपक्रमात वेळोवेळी होणारे बदल विद्यापीठ नियमानुसार लागू राहतील.

विद्यार्थी विकास मंडळ
मा. संचालक व कार्यकाल

अ.क्र.	नाव	कार्यकाल
१.	डॉ. एस. डी. पाटील	१९७५-१९८१
२.	प्रा. एन. के. पाटील	१९८१-१९८५
३.	प्रा. पी. आर. करमरकर	१९८५-१९८६
४.	प्रा. मुकुंद महाजन	१९८६-१९८६
५.	डॉ. श्रीधर गुप्ते	१९८७-१९८७
६.	प्रा. आर. बी. नंदे	१९८७-१९९१
७.	प्रा. के. आय. विभूते	१९९१-१९९२
८.	प्रा. एन. एस. निकम	१९९२-१९९५
९.	डॉ. राम गंभीर	१९९५-१९९६
१०.	डॉ. अरुण अडसूल	१९९६-१९९८
११.	डॉ. राम गंभीर	१९९८-२०००
१२.	प्रा. एम. डी. पाटील	२०००-२००१
१३.	डॉ. (कॅप्टन) सी. एम. चितळे	२००१-२००२
१४.	प्रा. तेज निवळीकर	२००२-२००५
१५.	डॉ. संभाजी पठारे	२००५ -२०११
१६.	डॉ. दीपक माने (अतिरिक्त कार्यभार)	२०११ -२०१२
१७.	डॉ. पंडित एन. शेळके	२०१२-२०१४
१८.	डॉ. धनंजय लोखंडे (अतिरिक्त कार्यभार)	२०१४-२०१४
१९.	डॉ. संजयकुमार एन. दळवी	२०१४ - २०१६
	डॉ. प्रभाकर देसाई (अतिरिक्त कार्यभार)	२०१६ पासून

विद्यार्थी विकास मंडळ - मा. सल्लागार समिति

(१ जून २०१५ ते ३१ मे २०१७)

१. मा. कुलगुरु	:	अध्यक्ष : डॉ. डब्ल्यू. एन. गाडे
२. मा. संचालक, विद्यार्थी विकास मंडळ	:	सचिव : डॉ. प्रभाकर देसाई
३. मा. प्राचार्य, पुणे शहर	:	सदस्य : प्राचार्य डॉ. शोभा इंगवले श्री. शाहू मंदिर महाविद्यालय, पर्वती रमणा, पुणे
४. मा. प्राचार्य, पुणे शहर	:	सदस्य : प्राचार्य डॉ. संजय खरात मॉडर्न महाविद्यालय, गणेशखिंड, पुणे
५. मा. प्राचार्य, पुणे ग्रामीण	:	सदस्य : प्राचार्य डॉ. संजय माळी कला, वाणिज्य महाविद्यालय, लोणावळा, पुणे
६. मा. प्राचार्य, पुणे ग्रामीण	:	सदस्य : प्राचार्य डॉ. स्नेहल अग्रीहोत्री कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, पिंपरी, पुणे
७. मा. प्राचार्य, अहमदनगर	:	सदस्य : प्राचार्य डॉ. श्रीमती विद्या वाजे प्रवरा ग्रामीण शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय, राहाता, अहमदनगर
८. मा. प्राचार्य, अहमदनगर	:	सदस्य : प्राचार्य डॉ. बी. के. कराळे, राधाबाई काळे महाविद्यालय, अहमदनगर
९. मा. प्राचार्य, नाशिक	:	सदस्य : प्राचार्य डॉ. श्रीमती एस. एस. घुमरे कला, विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालय, सायखेडा, नाशिक
१०. मा. प्राचार्य, नाशिक	:	सदस्य : प्राचार्य डॉ. दिनेश शिरोडे कला, विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालय, नाम्पुर, नाशिक
११. विद्यापीठ पदव्युत्तर विभाग	:	सदस्य : डॉ. अविनाश सांगोलेकर विभागप्रमुख, मराठी विभाग, सा.फु.पु.वि., पुणे
१२. विद्यापीठ पदव्युत्तर विभाग	:	सदस्य : डॉ. श्रीमती अंजली डी. कुरणे विभागप्रमुख, मानवशास्त्र विभाग, सा.फु.पु.वि., पुणे
१३. मा. वित्त व लेखाधिकारी	:	सदस्य : श्रीमती डॉ. विद्या गारगोटे
१४. मा. संचालक, विद्यापीठ क्रीडा मंडळ	:	सदस्य : डॉ. दीपक माने
१५. मा. निवासी वैद्यकीय अधिकारी	:	सदस्य : डॉ. शशिकांत दुधगांवकर
१६. मा. कार्यक्रम समन्वयक, रासेयो	:	सदस्य : डॉ. प्रभाकर देसाई
१७. मा. सचिव, विद्यार्थी विकास मंडळ	:	सदस्य :

अनुक्रमणिका

अ.क्र.	योजनेचे नाव	पृष्ठ क्रमांक
१.	प्रस्तावना	०९
२.	रेंगिंग प्रतिबंधात्मक उपाययोजना	०४
३.	विद्यार्थी विकास मंडळाकडे जमा करावयाचे निधी	०६
४.	विद्यार्थी सुरक्षा विमा योजना	०९
५.	आपत्कालीन साहाय्य	१२
६.	कर्मवीर भाऊराव पाटील 'कमवा व शिका योजना'	१३
७.	विशेष मार्गदर्शन योजना	२३
८.	विद्यार्थिनी व्यक्तिमत्त्व विकास योजना	२७
९.	निर्भय कन्या अभियान	३०
१०.	स्वच्छ आणि समर्थ भारत अभियान	३४
११.	आपत्ती व्यवस्थापन प्रशिक्षण	३५
१२.	विद्यार्थी प्रतिनिधी निवडणूक	३९
१३.	विद्यापीठ प्रतिनिधी शिबिर	४२
१४.	युवक महोत्सव	४४
१५.	रोजगार/स्वयंरोजगार आणि कौशल्य विकास योजना	५२
१६.	डॉ. पी. सी. अलेकझांडर आंतरविद्यापीठीय मराठी व इंग्रजी वकृत्व स्पर्धा	५५
१७.	अभिरूप न्यायालय स्पर्धा	५७
१८.	महाविद्यालयीन नियतकालिक स्पर्धा	६२
१९.	विद्यार्थी वार्ता (चेतना) प्रकाशन	६६
२०.	शैक्षणिक उपक्रम, कार्यशाळा, चर्चासत्र, उजळणी वर्ग	६८
२१.	राष्ट्रीय छात्रसेना सत्कार समारंभ	६९
२२.	वार्षिक पारितोषिक वितरण समारंभ	७१
२३.	विद्यापीठ स्तरीय एकांकीका स्पर्धा	७२
२४.	विद्यापीठस्तरीय सुगम, शास्त्रीय व नाट्यगायन स्पर्धा	७३
२५.	विद्यापीठ कार्यक्रेत्रातील प्रवेशीत परराज्यतील विद्यार्थी सांस्कृतीक/शैक्षणिक आदान प्रदान कार्यशाळा	७४
२६.	विशेष विद्यार्थी कार्यशाळा	७५
२७.	विद्यार्थी प्रोत्साहन योजना	७६
२८.	सामाजिक सलोखा आणि युवा सक्षमीकरण	७७
२९.	विविध अर्जांचे नमुने	७८
२९.	अध्यादेश १६३	८५

विद्यार्थी विकास मंडळ

१. प्रस्तावना

भारताला स्वातंत्र्य प्राप्त झाल्यानंतर, भारतातील विद्यापीठे कशी असावीत, याबाबत शिफारशी करण्याकरिता डॉ. सर्वपल्ली राधाकृष्णन यांच्या अध्यक्षतेखाली नियुक्त केलेल्या आयोगाने विद्यापीठांच्या ध्येयधोरणांबाबत विचार मांडले आहेत.

निसर्गसंपत्ती आणि मानव संस्कृती यांचा समन्वय साधणारे ज्ञान देणे हे विद्यापीठाचे कार्य असावे. आपणा सर्वांचे जीवन उंचावयाचे असेल तर, आपल्यामध्ये प्रभावी बदल झाला पाहिजे. भौतिक प्रगतीला नैतिक आधार असला पाहिजे. प्रत्येकाच्या व्यक्तिमत्त्वात बुद्धी, भावना व कृती अंगभूत असतात, त्या सर्वांचा संतुलित विकास केला पाहिजे. आपण केवळ एखादा कारखाना अथवा दुकान उभे करीत नसून नवसमाजाची निर्मिती करीत आहोत, ही जाणीव ज्ञानदानात असली पाहिजे. संस्कृतीला आधारभूत असणाऱ्या चारित्र्याचा भक्तम पाया घालण्यासाठी ज्ञानसंस्कार प्रभावी केले पाहिजेत. भारतीय संस्कृतीचा आध्यात्मिक, नैतिक व मानवतावादी वारसा न विसरता त्यांच्या प्रेरणा, परंपराही भारतीय शिक्षणपद्धतीत उजळल्या पाहिजेत. आयोगाच्या 'Aims of University Education' या प्रकरणात राधाकृष्णन आयोगाने म्हटले आहे की,

"The purpose of all education, it is admitted by thinkers of east and west, is to provide a coherent picture of the universe and an integrated way of life. We cannot be wise without some basis of knowledge and remain devoid of wisdom. Since education is both a training of minds and a training of souls, it should give both knowledge and wisdom."

अशांतता, अनाचार यांसारखे प्रश्न समाजाला भेडसावत आहेत. यासाठी आपल्या उच्चशिक्षणाचा केंद्रबिंदू असलेल्या सुशिक्षित तरुणांच्या मनांवर मानवी मूल्यांचेही संस्कार होतील अशा योजना विद्यापीठांनी कार्यान्वित केल्या पाहिजेत, अशा अनेक अपेक्षा आयोगाने सन १९४८ मध्ये व्यक्त केल्या आहेत.

पुणे विद्यापीठ हे भविष्याचा अचूक वेद घेण्याची क्षमता असणारे अग्रगण्य विद्यापीठ आहे. त्याबरोबरच झानार्जनाचे एक सर्वोत्तम केंद्र आहे. या विद्यापीठाचे

कामकाज सामाजिक अपेक्षांचे भान राखून वस्तुनिष्ठ पद्धतीने होण्यासाठी विद्यापीठाची सर्व अधिकार मंडळे दक्ष असतात. त्यांच्या जोडीलाच उच्चशिक्षणाच्या केंद्रस्थानी असलेल्या युवापिढीचा आत्मविश्वास वृद्धिंगत व्हावा यासाठी विद्यापीठाचे विद्यार्थी विकास मंडळही सतत प्रयत्नशील असते.

विद्यापीठाच्या महत्त्वपूर्ण अशा समाजनिष्ठा, राष्ट्रीय एकात्मता, शीलसंवर्धन, समता, समाजसेवा या उद्दिष्टपूर्तीच्या बाबतीत प्रचलित शिक्षण पद्धतीद्वारे शैक्षणिक उपक्रमांबरोबरच शिक्षणेतर उपक्रमांच्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांचा सर्वांगीण विकास करता यावा, या उदात्त हेतूने महाराष्ट्र विद्यापीठ कायदा, १९९४ च्या कलम (२१) अन्वये नामिन्देशित झालेल्या संचालकांच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाचे विद्यार्थी विकास मंडळ सातत्याने कार्यरत आहे.

डॉ. राधाकृष्णन आयोगाने विद्यापीठाकडून व्यक्त केलेल्या अपेक्षांच्या पूर्ततेसाठी पुणे विद्यापीठाशी संलग्न असलेली सर्व महाविद्यालये/मान्यताप्राप्त संस्था आणि विद्यापीठाच्या विविध शैक्षणिक विभागांद्वारे उच्चशिक्षण संपादन करणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी विविध प्रकारच्या संस्कारक्षम व कल्याणकारी योजना राबविणे, आवश्यकतेनुसार नवीन योजना तयार करणे व त्यांची अंमलबजावणी करण्यासाठी विद्यापीठ विद्यार्थी विकास मंडळ कार्य करीत आहे.

विद्यार्थी विकास मंडळाच्या कामकाजातील ठळक वैशिष्ट्ये खालीलप्रमाणे आहेत :

१. विद्यार्थ्यांसाठी कल्याणकारी विविध उपक्रमांचे विद्यापीठ व महाविद्यालयीन स्तरावर आयोजन करणे.
२. विद्यार्थ्यांना विविध प्रकारच्या आंतर-विद्यापीठीय स्पर्धामध्ये सहभागी होण्याची संधी उपलब्ध करून देणे. वकृत्व स्पर्धा, वादविवाद स्पर्धा, सांस्कृतिक कार्यक्रम/युवक महोत्सव इत्यादी उपक्रमांच्या माध्यमातून त्यांचा सर्वांगीण विकास होण्यासाठी गुणवंत विद्यार्थ्यांची/विद्यार्थी संघांची निवड करणे. याकरिता आवश्यकता भासल्यास आंतर-महाविद्यालयीन व विभागीय स्तरांवर स्पर्धाचे आयोजन करणे.

३. राष्ट्रीयदृष्ट्या महत्त्वाचे उपक्रम संलग्न महाविद्यालये व मान्यताप्राप्त संस्थांमध्ये राबविष्यासाठी विद्यार्थ्यांना प्रेरित करणे व महाविद्यालयांना याबाबत सहकार्य करणे.

४. विद्यार्थ्यांना सुदृढ आणि निकोप शैक्षणिक जीवन अनुभवता यावे यासाठी त्यांचा सामाजिक, सांस्कृतिक व वाडमयीन व्यासंग वाढविण्याचा सातत्याने प्रयत्न करणे.
५. महाराष्ट्र विद्यापीठ कायद्यान्वये दरवर्षी आवश्यक ती निवडणूकप्रक्रिया अंमलात आणून विद्यार्थी परिषदेवी स्थापना करणे.
६. केंद्र सरकार व राज्यसरकारच्या विविध योजना, उपक्रम इत्यादींची माहिती महाविद्यालयांना देणे व योजना राबविण्यासाठी योग्य मार्गदर्शन करणे.
७. आपत्कालीन प्रसंगी विद्यार्थ्यांना आर्थिक मदत उपलब्ध करून देणे. अपघातग्रस्त विद्यार्थ्यांना विमा संरक्षणाचा लाभ मिळवून देण्यास मदत करणे.

विद्यार्थी कल्याणाच्या उद्दिष्टपूर्तीला अनुसरून पुणे विद्यापीठ विद्यार्थी विकास मंडळाद्वारे खालील योजना / उपक्रम कार्यान्वित करण्यात आल्या आहेत :

१. रॅगिंग प्रतिबंधात्मक उपाययोजना
२. विद्यार्थी विकास मंडळाकडे जमा करावयाचे निधी
३. विद्यार्थी सुरक्षा विमा योजना
४. आपत्कालीन साहाय्य
५. कर्मवीर भाऊराव पाटील 'कमवा व शिका योजना'
६. विशेष मार्गदर्शन योजना
७. विद्यार्थीनी व्यक्तिमत्त्व विकास योजना
८. निर्भय कन्या अभियान
९. स्वच्छ आणि समर्थ भारत अभियान
१०. आपत्ती व्यवस्थापन प्रशिक्षण
११. विद्यार्थी प्रतिनिधी निवडणूक
१२. विद्यापीठ प्रतिनिधी शिविर
१३. युवक महोत्सव
१४. रोजगार / स्वयंरोजगार आणि कौशल्य विकास योजना
१५. डॉ. पी. सी. अलेकझांडर आंतरविद्यापीठीय मराठी व इंग्रजी वकृत्व स्पर्धा
१६. अभिरूप न्यायालय स्पर्धा
१७. महाविद्यालयीन नियतकालिक स्पर्धा
१८. विद्यार्थी वार्ता (चेतना) प्रकाशन
१९. शैक्षणिक उपक्रम, कायशाळा, चर्चासत्र, उजळणी वर्ग
२०. राष्ट्रीय छात्रसेना सत्कार समारंभ
२१. वार्षिक पारितोषिक वितरण समारंभ
२२. विद्यापीठ स्तरीय एकांकीका स्पर्धा
२३. विद्यापीठस्तरीय सुगम, शास्त्रीय व नाट्यगायन स्पर्धा
२४. विद्यापीठ कार्यक्रमातील प्रवेशीत परराज्यतील विद्यार्थी सांस्कृतिक/शैक्षणिक
२५. आदान प्रदान कायशाळा
२६. विशेष विद्यार्थी कायशाळा
२७. विद्यार्थी प्रोत्साहन योजना
२८. सामाजिक सलोखा आणि युवा सक्षमीकरण

सल्लागार समिती

परिवर्तनशील युगात विद्यार्थीवर्गाला सर्वांगीण विकासाची प्रभावी चालना मिळणे गरजेचे आहे. स्पर्धेच्या युगामध्ये विद्यार्थ्यांचे प्रश्नही बदलत आहेत, त्यामुळे त्यांना

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, विद्यार्थी विकास मंडळ उद्भवणाऱ्या प्रश्नांची सोडवणूक करण्यासाठी काही नवीन योजना कार्यान्वित करण्याचा विद्यार्थी विकास मंडळाचा संकल्प आहे. या योजनांना प्रेरणेची, प्रकल्पाला संकल्पाची, साधनेला सेवेची, विज्ञानाला विवेकाची, जीवनाला समर्पणाची, आचाराला सदाचाराची आणि व्यक्तिजीवनाला सामाजिक कर्तव्याची जोड देता यावी व या सर्व कल्याणकारी योजनांचा लाभ सर्व विद्यार्थीवर्गाला घेता यावा, यासाठी मार्गदर्शक ठरू शकेल अशी सल्लागार समिती महाविद्यालयात असावी.

सदर समितीची रचना खालीलप्रमाणे अभिप्रेत आहे. ही समिती विद्यार्थी विकास मंडळाच्या सर्व प्रकारच्या योजनांसाठी महाविद्यालयात काम पाहील:

१. प्राचार्य	: अध्यक्ष
२. संस्थाचालकांचे प्रतिनिधी - एक	: सदस्य
३. विद्यार्थी कल्याण अधिकारी (S.W.O)	:
सचिव	४.
प्राध्यापिका प्रतिनिधी - एक	: सदस्य
५. विद्यार्थी प्रतिनिधी - एक	: सदस्य
६. महाविद्यालयीन शिक्षकेतर सेवक	: सदस्य
७. स्थानिक समाजसेवक	: सदस्य

सदर समितीसाठी सदस्यांची नियुक्ती करण्याचा अधिकार महाविद्यालयाच्या प्राचार्यांना असेल. समितीचा कार्यकाल संपल्यानंतर नवीन समिती गठित करण्यात यावी. सल्लागार समितीच्या वर्षातून किमान चार बैठका (प्रत्येक सत्रात दोन) आयोजित करण्यात याव्यात. सदर बैठकांच्या इतिवृत्ताची विस्तृतस्वरूपात कार्यालयीन नोंद ठेवावी.

विद्यार्थी कल्याणाच्या योजनांबाबत सल्लागार समितीने घेतलेल्या विधायक निर्णयांच्या प्रभावी अंमलबजावणीसाठी, सदवर्तनाबरोबरच सामाजिक परिवर्तनाचा ध्यास घेतलेल्या व राष्ट्रीय एकात्मतेसाठी कटिबद्ध असलेल्या कार्यकर्त्यांची जोड मिळाल्यास स्वामी विवेकानंदांना अभिप्रेत असलेला भारतीय युवक घडविणे फार दुरापास्त नाही, असेही मंडळाला वाटते. विद्यार्थ्यांच्या कोमल मनाचा विकास शिक्षकच करू शकेल, हा ठाम विश्वास असल्याने महाविद्यालयाने एका निष्ठावान शिक्षकावर ही जबाबदारी सोपवावी. या शिक्षकास विद्यार्थी कल्याण अधिकारी (S.W.O.) असे संबोधण्यात येईल.

विद्यार्थी कल्याण अधिकारी (S.W.O.) :

महाविद्यालयाचे प्राचार्य / मान्यताप्राप्त संस्थेचे संचालक यांनी एका व्याख्यात्याची / प्राध्यापकाची विद्यार्थी कल्याण अधिकारी (S.W.O.) म्हणून नियुक्ती

- करावी. याकरिता खालील बाबींचे पालन होणे आवश्यक आहे :
१. सदर व्याख्याता (S.W.O.) वरिष्ठ महाविद्यालयातील सेवेत कायम (Permanent) असणे आवश्यक आहे.
 २. विद्यार्थिहिताच्या कल्याणकारी योजनांबद्दल त्याला आवड असावी.
 ३. विद्यार्थी कल्याण अधिकाऱ्याची नियुक्ती तीन वर्षांसाठी असावी.
 ४. विद्यार्थी विकास मंडळाकडून प्राप्त सूचनांचे यथायोग्य पालन या अधिकाऱ्याने करण्याबाबत नियुक्तीपत्रात नमूद करावे.
 ५. राष्ट्रीय सेवा योजना कार्यक्रम अधिकारी (N.S.S.), राष्ट्रीय छात्र सेना अधिकारी (N.C.C.) आणि शारीरिक शिक्षण संचालक (Director of Physical Education) यांची S.W.O. या पदावर नियुक्ती करू नये.
 ६. महाविद्यालयाच्या प्राचार्यांनी नियुक्त केलेले विद्यार्थी कल्याण अधिकारी (S.W.O.) यांनी कमवा व शिक्षा योजनेचे दैनंदिन कामकाज पाहावे.
 ७. विद्यार्थी विकास मंडळाच्या विविध योजना महाविद्यालयात प्रभावीपणे राबविणे व त्याबाबतचे अहवाल वेळोवेळी विद्यार्थी विकास मंडळास पाठविणे आवश्यक आहे.
 ८. महाविद्यालयाने विद्यार्थी कल्याण मंडळांतर्गत वर्षभरातील किमान तीन उपक्रम राबविणे आवश्यक राहिल. तसेच विद्यार्थी विकास मंडळांतर्गत आयोजित विविध स्पर्धा (विभाग, जिल्हा व विद्यार्थीठस्तरीय) उदा. युवक महोत्सव, विविध वकृत्व स्पर्धा, गटस्तरीय शिबीरे यामध्ये आयोजन व विद्यार्थ्यांचा सहभाग असणे आवश्यक आहे.
 ९. विद्यार्थी विकास मंडळाद्वारे महाविद्यालयांतील विद्यार्थीठ प्रतिनीधींसाठी जिल्हास्तरीय व विद्यार्थीठस्तरीय कार्यशाळांचे आयोजन करण्यात येते. या कार्यशाळांसाठी आपल्या विद्यार्थीठ प्रतिनीधी (UR) उपस्थित राहणे अनिवार्य आहे.
 १०. विद्यार्थी विकास मंडळ अधिकाऱ्याने बैठक घेऊन महाविद्यालयाच्या विद्यार्थी परीषदेस विद्यार्थी विकास मंडळाच्या विविध योजनांची माहीती करून द्यावी.
 ११. प्रत्येक शैक्षणिक वर्षात विद्यार्थी विकास मंडळाचे उपक्रम जे महाविद्यालय व विद्यार्थी कल्याण अधिकारी प्रभावीपणे राबवतील त्यांना पुणे विद्यार्थीठाकडून खालीलप्रमाणे पुरस्कार प्रदान करण्यात येतील.
 - अ) जिल्हास्तरीय : कॉलेज किंवा विद्यार्थी कल्याण अधिकारी

७) विद्यार्थी कल्याण अधिकारी यांची नियुक्ती करताना पुढील बाबींचा नव्याने समावेश करण्यात यावा.

१. संबंधित व्याख्याता (S.W.O.) वरिष्ठ महाविद्यालयातील सेवेत कायम (Permanent) असणे आवश्यक आहे.

अथवा

संबंधित व्याख्यातास विद्यार्थीठाने शिक्षक मान्यता दिलेली असणे आवश्यक आहे. विद्यार्थी कल्याण अधिकारी (S.W.O.) म्हणून नामनिर्देशन केलेल्या व्याख्याता/प्राध्यापक यांच्या वार्षिक रूपये ५,०००/- या मानधनात वाढ करण्यात आली असून शैक्षणिक वर्ष २०१५-१६ पासून व्यक्तिगत खर्चाची परिपूर्ती म्हणून (**Pocket Allowance**) विद्यार्थीठाकडून दरवर्षी रु. ६,०००/- अदा करण्यात येईल. मात्र व्यक्तिगत खर्चाची परिपूर्ती (**Pocket Allowance**) अदा करताना खालील बाबी ग्राह्य धरण्यात येणार आहेत.

३.१) महाविद्यालय/संस्थेत खालील दिलेल्या गटनिहाय योजना व शैक्षणिक उपक्रम राबविणे अनिवार्य राहिल.

‘अ’ गट (आवश्यक)

- १) रेंगिंग अहवाल
- २) विद्यार्थी कल्याण निधी प्रचलित नियमांप्रमाणे (रु.४०)
- ३) विद्यार्थी परिषद स्थापना
- ४) नियतकालिक स्पर्धेतील सहभाग
- ५) विद्यार्थी विकास मंडळामार्फत निर्गमित करण्यात येणाऱ्या परिपत्रकांची कार्यवाही व अहवाल

वरील ‘अ’ गटातील सर्व बाबींची पूर्तता करणे आवश्यक आहे.

‘ब’ गट (एकत्रित योजना)

- १) निर्भय कन्या अभियान
- २) आपत्ती व्यवस्थापन प्रशिक्षण
- ३) राष्ट्रीय छात्र सेना (N.C.C.) कार्यशाळा
- ४) साहस शिबीरे
- ५) विद्यार्थी प्रतिनिधी शिबीर
- ६) नियतकालिक कार्यशाळा
- ७) विद्यार्थीठ कार्यक्षेत्रातील प्रवेशीत परराज्यातील विद्यार्थी सांस्कृतिक व आदान प्रदान कार्यशाळा

८) ‘विशेष विद्यार्थी’ कार्यशाळा (अंध, अपंग, शारीरिक विकलंग इ.)

९) रोजगार/स्वयंरोजगार आणि कौशल्य विकास योजना.

१०) अभिरूप न्यायालय स्पर्धा.

११) स्वच्छ/समर्थ भारत अभियान

(टिप: वरील ‘ब’ गटातील कोणतीही एक योजना राबविणे आवश्यक आहे.)

‘क’ गट (इतर योजना)

- १) विशेष मार्गदर्शन योजना
- २) विद्यार्थीनी व्यक्तिमत्त्व विकास योजना
- ३) युवक महोत्सवात सहभाग
- ४) विद्यार्थी सुरक्षा विमा योजना
- ५) माजी कुलपती डॉ. पी. सी. अलेकझांडर वक्तृत्व स्पर्धा
- ६) आपत्कालिन सहाय्य.
- ७) विद्यार्थी वार्ता प्रकाशन
- ८) कन्यारत्न वाचवा अभियान
- ९) इतर शैक्षणिक/सांस्कृतिक उपकरण/कार्यशाळा/परिषद/चर्चासत्र/उजळणी वर्ग इत्यादी पैकी कोणतीही एक योजना वरील ‘क’ गटातील कोणतीही एक योजना राबविणे आवश्यक आहे.

‘ड’ गट (विशेष योजना)

- १) कर्मवीर भाऊराव पाटील कमवा व शिका योजना

३.२) ‘अ’ गटातील सर्व बाबींची पूर्तता करणे आवश्यक आहे.

३.३) वरील ‘अ’, ‘ब’, ‘क’ गटातील ‘अ’ गटातील सर्व बाबींची पूर्तता करणे आवश्यक आहे. गट ‘ब’ (एकत्र योजना) मधील कोणतीही एक योजना तर गट ‘क’ (इतर योजना) मधील कोणतीही एक योजना याप्रमाणे ‘अ’, ‘ब’, ‘क’ प्रमाणे योजना राबविल्यास त्या विद्यार्थी कल्याण अधिकाऱ्यांस वार्षिक व्यक्तिगत खर्चाची परिपूर्ती (Pocket Allowance) रु. ५,०००/- देण्यात येईल.

३.४) ‘ड’ गटातील विशेष योजना (कर्मवीर भाऊराव पाटील कमवा व शिका योजना) नियमितपणे राबवून वरील मुद्दा क्रं.

३.२ व ३.३ यांची संपूर्ण अंमलबजावणी केल्यास त्या विद्यार्थी कल्याण अधिकाऱ्यांस वार्षिक व्यक्तिगत खर्चाची परिपूर्ती (Pocket Allowance) रु. ६,०००/- देण्यात येईल.

३.५) वरील प्रमाणे मुद्दा क्रं. ३.२, ३.३ व ३.४ प्रमाणे योजना न राबविणाऱ्या विद्यार्थी कल्याण अधिकारी यांना कोणतीही वार्षिक व्यक्तिगत खर्चाची परिपूर्ती (Pocket Allowance) देण्यात येणार नाही.

४) सहाय्यक विद्यार्थी कल्याण अधिकारी यांचे रुपये २,५००/- या मानवानात वाढ करण्यात आली असून शैक्षणिक वर्ष २०१५-१६ पासून सहाय्यक विद्यार्थी कल्याण अधिकारी यांना व्यक्तिगत खर्चाची परिपूर्ती म्हणून (Pocket Allowance) विद्यापीठाकडून दरवर्षी रु. ३,०००/- अदा करण्यात येईल.

२. रॅगिंग प्रतिबंधनात्मक उपाययोजना

राज्यातील सर्व अकृषी विद्यापीठे व शैक्षणिक संस्थांमध्ये रॅगिंगच्या प्रकारांना प्रतिबंध करण्याच्या दृष्टीने राज्य शासनाने महाराष्ट्र रॅगिंग प्रतिबंधक अधिनियम, १९९९ लागू केला आहे. महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांना या अधिनियमांची पुरेशी माहिती किंवा त्या विषयांच्या परिणामांचे गांभीर्य नसल्यामुळे रॅगिंगच्या घटना वारंवार घडत असल्याचे निर्दर्शनास येत आहे. भविष्यात रॅगिंगच्या घटना घटून नयेत याकरिता व्यापक स्वरूपात जाणीवपूर्वक प्रयत्न करणे गरजेचे आहे. या पार्श्वभूमीवर राज्यातील सर्व अकृषी विद्यापीठे व संलग्न महाविद्यालयांनी विद्यार्थ्यांना सदर अधिनियमांची माहिती करून विद्यार्थ्यांमध्ये रॅगिंगचे प्रकार प्रतिबंधित करण्याच्या दृष्टीने विस्तृत स्वरूपात जागृती करावी. शैक्षणिक संस्थांमधून रॅगिंग प्रतिबंधात्मक उपाययोजना करण्यासाठी केंद्र शासनाच्या मनुष्यबळ विकास मंत्रालयाने नियुक्त केलेल्या डॉ. आर. के. राघवन समितीच्या खालील शिफारशीची अंमलबजावणी करण्याचे आदेश मा. सर्वोच्च न्यायालयाने नुकतेच दिलेले आहेत.

१) रॅगिंगसारख्या गुन्ह्याची पुनरावृती होऊ नये म्हणून देण्यात येणारी शिक्षा ही कडक असावी, जेणेकरून इतरांना दहशत बसेल.

२) रॅगिंगच्या प्रत्येक घटनेमध्ये संस्थास्तरावर करण्यात आलेली कारवाई जर संबंधित विद्यार्थ्याला (Victim) किंवा त्याच्या पालकांना किंवा संस्थेच्या प्रमुखाला समाधानकारक वाटत नसेल तर कोणताही अपवाद न करता संस्थेच्या प्राधिकाऱ्यांनी स्थानिक पोलिसांकडे F.I.R. दाखल करावा. बळी पडलेल्या विद्यार्थ्याच्या पालकांना पोलिसांमध्ये परस्पर F.I.R. दाखल करावयाचा असला, तरीही संस्थेच्या प्राधिकाऱ्यांनी F.I.R. दाखल करणे आवश्यक राहील.

३) शैक्षणिक संस्थेकडून प्रवेशासाठी छापलेल्या पुस्तिकेमध्ये (Prospects) असे स्पष्टपणे नमूद करावे की, प्रवेशासाठी येणारा विद्यार्थी यापूर्वी रॅगिंग करण्यामध्ये गुंतलेला असेल तर त्याला प्रवेश नाकारण्यात येईल किंवा प्रवेश दिल्यानंतरही असे निर्दर्शनास आले की, सदर विद्यार्थी रॅगिंग करण्यामध्ये गुंतलेला होता तर त्याला निष्कासित करण्यात येईल.

४) संबंधित संस्थेचे प्राधिकारी आणि कार्यकर्ते यांची रॅगिंगला प्रतिबंध करण्याची सामुदायिक जबाबदारी राहिल. शैक्षणिक संस्थेने रॅगिंगला प्रतिबंध करण्यासाठी परिणामकारक उपाययोजना केलेली आहे किंवा नाही याची शासनाला तपासणी करता येईल आणि जर यामध्ये त्यांनी योग्य ती कार्यवाही केली नसेल तर राज्य शासनाकडून

अनुदान नाकारण्यासारखी कारवाई केली जाऊ शकेल. ५) शैक्षणिक संस्थांनी रॅगिंग प्रतिबंध समित्या आणि पथके तातडीने स्थापन करावीत. तातडीने अंमलबजावणी करण्यासाठी मा. सर्वोच्च न्यायालयाने निर्देशित केलेल्या उपरोक्त शिफारशीची अंमलबजावणी केली आहे की नाही हे पाहण्याचे काम सदर समित्या आणि पथकाचे राहील. मा. सर्वोच्च न्यायालयाच्या निर्देशाप्रमाणे शिफारशीची अंमलबजावणी होत नसेल तर समित्यांनी ही बाब मा. सर्वोच्च न्यायालयाच्या निर्दर्शनास आणून द्यावी.

६) सर्व महाविद्यालये/शिक्षण संस्थांनी प्रवेशाच्या वेळी तज्ज/ व्यावसायिक समुदेशकार्मार्फत नव्याने प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांचे समुपदेशन करण्यासाठी कार्यक्रमांचे आयोजन करावे.

७) वसतिगृहात प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांचे स्वतंत्र समुपदेशन करण्यासाठी वसतिगृह प्रमुखांनी पुढाकार घ्यावा. ८) प्रत्येक महाविद्यालय/ मान्यताप्राप्त संस्थेस ‘अॅन्टी रॅगिंग स्क्वॉड’ नियुक्त करावे. अॅन्टी रॅगिंग कमिटीमध्ये स्थानिक नागरिक, पोलीस प्रशासन, प्रसार माध्यमे, अशासकीय स्वयंसेवी संस्थांच्या प्रतिनिधींबरोबरच महाविद्यालयीन शिक्षक, पालक, शिक्षकेतर सेवक व विद्यार्थ्यांनी प्रतिनिधित्व असावे. या समितीचे प्रमुख प्राचार्य/ संचालक असावेत. अॅन्टी रॅगिंग स्क्वॉड हे पर्यवेक्षणाऱ्या कामात सर्तक असेल व यामध्ये बाहेरील व्यक्तींचा समावेश असणार नाही.

९) अॅन्टी रॅगिंग स्क्वॉड आपल्या कामाचा अहवाल अॅन्टी रॅगिंग कमिटीला सादर करेल. त्यावरील निर्णयाच्या कार्यवाहीचा अहवाल अॅन्टी रॅगिंग कमिटीमार्फत विद्यापीठाच्या रॅगिंग सनियंत्रक कक्षाला पाठविण्यात यावा. रॅगिंग सनियंत्रण कक्षाचे अध्यक्ष विद्यापीठाचे मा. कुलसचिव असतील.

१०) मा. सर्वोच्च न्यायालयाने सुचिलेल्या रॅगिंग प्रतिबंधात्मक उपाययोजनांबाबतच्या वरील शिफारशी व विद्यापीठ अनुदान आयोगाने यासंदर्भात प्रसिद्ध केलेल्या नियमांची अंमलबजावणी करणे, सर्व महाविद्यालये/ मान्यताप्राप्त संस्था व शिक्षण संस्थांना बंधनकारक असेल. सदर नियमावलीची प्रत या विभागाद्वारे जावक क्रमांक विक्रम/२६७/०९, दिनांक ०९/०९/२००९ नुसार सर्व संलग्न महाविद्यालये व मान्यताप्राप्त संस्थांना पाठविण्यात आली आहे. आपल्या सोईसाठी www.antiragging.in

विद्यापीठ अनुदान आयोगाद्वारे प्रसिद्ध करण्यात आलेल्या सोबतच्या तक्त्यात नमूद केलेली माहिती सर्व महाविद्यालये/ मान्यताप्राप्त संस्थांनी दर सहा महिन्यांनी विद्यापीठाच्या रॅगिंग सनियंत्रण कक्षाकडे पाठविणे आवश्यक आहे.

UNIVERSITY GRANTS COMMISSION

Proforma for monitoring the directions of Hon'ble Supreme Court of India on measures against Ragging in Educational Institutions.

Sr. No.	Name of the Institution, City	
1	Action Whether Anti Ragging Squads were Constituted?	Yes/ No
2	Whether Anti Ragging Committees were Constituted	Yes/ No
3	Whether prospectus mention possible actions against Ragging?	Give brief details
4	Whether names, telephone nos. of authorities to be contacted have been publicized/ made available to Freshers	--Do--
5	Whether students are allowed free access to phone (Cell & Landline) in hostel(s) for timely reporting	--Do--
6	Whether Seniors Conunseled	--Do--
7	Whether Freshers Conunseled	--Do--
8	Whether Orientation Courses for Freshers conducted	--Do--
9	Anti Ragging Squads	(a) Date of Formation (b) No. of Members (c) No. of Raids (d) Frequency of Raids (e) Surprise Raids (f) Others measures taken by the Squad (g) No. of Cases Detected (h) Action taken as follow up
10	Anti Ragging Committee	(a) Date of Formation (b) No. of Members (c) No. of Raids (d) Frequency of Raids (e) Surprise Raids (f) Others measures taken by the Squad (g) No. of Cases Detected (h) Action taken as follow up
11	Inquiry(ies) Conducted	
12	Punishment Meted out	(a) Suspension (b) Rustication (c) Expulsion
13	No. of F.I.R.(s) Lodged by Institution with Details.	

३. विद्यार्थी विकास मंडळाकडे जमा करावयाचे निधी

पुणे विद्यापीठाशी संलग्न असलेली सर्व महाविद्यालये व मान्यताप्राप्त संस्थांमध्ये पदवी व पदव्युत्तर वर्गात प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांकडून शैक्षणिक फी, ग्रंथालय फी यांबरोबरच इतर शुल्क आकारले जाते. यामध्ये विद्यार्थी कल्याण निधी, विद्यार्थी सुरक्षा विमा निधी व आपत्कालीन निधींचा समावेश आहे. पुणे विद्यापीठाच्या दि. ३० ऑक्टोबर, २००२ च्या आदेशान्वये संलग्न महाविद्यालयांनी व मान्यताप्राप्त संस्थांनी विद्यार्थ्यांकडून संकलित केलेले वरील सर्व प्रकारचे निधी विद्यार्थी विकास मंडळाकडे विहित दराने जमा करावेत. सदर निधी संबंधित शैक्षणिक वर्षाच्या १५ ऑक्टोबरपर्यंत विद्यार्थी विकास मंडळाच्या कार्यालयात जमा करावेत.

अ.क्र.	निधी	रक्कम
१.	विद्यार्थी कल्याण निधी	रु. २०/- प्रतिविद्यार्थी
२.	विद्यार्थी सुरक्षा विमा निधी	रु. १०/- प्रतिविद्यार्थी
३.	आपत्कालीन निधी	रु. १०/- प्रतिविद्यार्थी

वरीलप्रमाणे संकलित केलेला व विद्यापीठास पाठवावयाचा निधी ऑनलाईन मा. संचालक, विद्यार्थी विकास मंडळ यांच्या कार्यालयाकडे पाठवावेत.

सदर माहिती विद्यार्थी विकास मंडळाकडे पाठविताना तत्संबंधीची तपशिलवार माहिती पुढील पानावरील विहित नमुन्यात घ्यावी.

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाने करार केलेल्या विमा कंपनीचे नाव व पत्ता :

THE ORIENTAL INSURANCE COMPANY LTD.,

THANE DIVISIONAL OFFICE

Saraswati Temple, 3rd Floor, Above Marathi Grantha Sangrahalay
Subhash Road, Near New Collector Office, Thane (W) 400 601

Phone : (Office) 022-25402721/22/25401172, Fax : 022-25378618

Mr. Rohan R. Ghodgekar : 9820934701/9757282913

Email : rghodgekar04@gmail.com

टीप: प्रत्येक महिन्याच्या पहिल्या व तिसऱ्या बुधवारी स. ११ ते सायं. ५ या वेळेत विमा कंपनीचे प्रतिनीधी विद्यार्थी कल्याण मंडळाच्या कार्यालयामध्ये उपस्थित राहून विमा प्रस्ताव स्विकारून तदसंबंधी येणाऱ्या अडचणींचे विषयींचे मार्गदर्शन करतील. तरी सबंधीत महाविद्यालयांनी याची नोंद घ्यावी.

(टीप: वि.क.म. कार्यालयास बुधवार रोजी सुट्टी असल्यास गुरुवार रोजी उपस्थित रहावे.)

- महत्वाची टीप -

नुकसान भरपाई दावा दाखल करण्याचे अर्ज सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या संकेतस्थळावर

**www.unipune.ac.in - studens welfare - circulars - updated circulars -
students insurance letter 2016-17 मध्ये उपलब्ध आहे.**

(महाविद्यालयाच्या /मान्यताप्राप्त संस्थेच्या लेटरहेडवर घेणे)

प्रति,
 मा. संचालक,
 विद्यार्थी विकास मंडळ,
 पुणे विद्यापीठ, पुणे-४११ ००७.

विषय : विद्यार्थी कल्याण निधी, विद्यार्थी सुरक्षा विमा निधी व आपत्कालीन निधीबाबत.

महोदय,

शैक्षणिक वर्ष २०१ -२०१ मध्ये आमच्या महाविद्यालयात विविध वर्गात प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांची वर्गनिहाय यादी सोबत जोडली आहे. विद्यार्थी कल्याण निधी, विद्यार्थी सुरक्षा विमा निधी व आपत्कालीन निधीचे शुल्क धनाकर्षद्वारे सोबत पाठवित आहे. त्याचा तपशील खालीलप्रमाणे :

अ.क्र.	वर्ग	विद्यार्थी-संख्या	निधी			एकूण रक्कम रुपये
			विद्यार्थी कल्याण निधी	विद्यार्थी सुरक्षा विमा निधी	आपत्कालीन निधी	
१	पदवी एफ. वाय.					
२	एस. वाय.					
३	टी. वाय.					
	पदव्युत्तर					
१	प्रथम वर्ष					
२	द्वितीय वर्ष					
	एकूण					

वरील निर्धारित धनकर्षाचा तपशील खालीलप्रमाणे :

धनाकर्ष क्रमांक दिनांक : रुपये

विद्यार्थी विकास मंडळाच्या वरील तीनही निर्धारित स्वीकार व्हावा, ही विनंती.

कळावे,

स्थळ :

दिनांक :

महाविद्यालयाचे सील

आपला

प्राचार्य सही/ शिक्षा

(टीप : अधिक माहितीसाठी परिशिष्ट 'अ' चे अवलोकन करावे.)

४. विद्यार्थी सुरक्षा विमा योजना

पुणे विद्यापीठ, विद्यार्थी विकास मंडळमार्फत संलग्न महाविद्यालये/मान्यताप्राप्त संस्था, तसेच विद्यापीठ आवारातील विविध शैक्षणिक विभागांमध्ये उच्च शिक्षण घेत असलेल्या पदवी आणि पदव्युत्तर विद्यार्थ्यांसाठी विद्यार्थी सुरक्षा विमा योजना शैक्षणिक वर्ष १९९२-१९९३ पासून सुरु करण्यात आली आहे. या योजनेचा लाभ मिळण्यासाठी प्रत्येक विद्यार्थ्याने महाविद्यालयात दरवर्षी प्रवेश घेताना रु. १०/- (रुपये दहा फक्त) सुरक्षा विमा निधी भरणे आवश्यक आहे.

ज्या विद्यार्थ्याने सुरक्षा निधी महाविद्यालयाकडे जमा केलेला नसेल आणि महाविद्यालयाने सदर निधी विद्यापीठाकडे जमा केलेला नसेल अशा परिस्थितीत विद्यार्थ्याला या योजनेचा लाभ देता येणार नाही. उपरोक्त विमा योजनेअंतर्गत नुकसान भरपाईचा दावा दाखल करताना खाली नमूद केलेल्या कागदपत्रांची पूर्तता करणे आवश्यक आहे :

अ) अपघाती मृत्यु नुकसान भरपाई मिळण्यासाठी:
 (१) विष्याचा दावा दाखल करण्याबाबत संबंधित महाविद्यालयाच्या मा. प्राचार्यांचे विमा कंपनीस अग्रेसित असलेले पत्र. (२) संबंधित विद्यार्थी मृत झाल्यास त्याच्या पालकांनी नुकसान भरपाईबाबत संबंधित महाविद्यालयाच्या मा. प्राचार्यांनी लिहिलेले पत्र. (३) सक्षम अधिकारी यांनी दिलेला मृत्यूचा दाखला / (ग्रामपंचायत, तहसीलदार, नगरपालिका, महानगरपालिका, इ.). (४) पोलीस पंचनामा अहवाल. (५) क्लेम फॉर्म भरून पाठविणे. (६) पोस्टमार्टम दाखला.

ब) अपघातात जखमी झाल्यानंतर नुकसान भरपाई मिळण्यासाठी :

१. विद्यार्थ्याने नुकसान भरपाई मिळण्याबाबत प्राचार्यांना लिहिलेले पत्र.
२. मा. प्राचार्यांनी विमा कंपनीस लिहिलेले पत्र.
३. उपचार केलेल्या डॉक्टरांचे प्रमाणपत्र.
४. वैद्यकीय खर्चाच्या मूळ पावत्या (झेरॉक्स नको).
५. विमा कंपनीचा विहित नमुन्यातील क्लेम फॉर्म

भरून पाठविणे.

६. उपचार करणाऱ्या डॉक्टरांनी निर्दिष्ट केलेल्या (लिहून दिलेल्या) औषधांची यादी.
७. उपचार करणाऱ्या वैद्यकीय अधिकार्याने दिलेले फिटनेस सर्टिफिकेट.

सुरक्षा विमा योजनेचा लाभ विमा कंपनीच्या माध्यमातून विद्यार्थ्याना उपलब्ध करून देण्यात येतो. याकरिता विद्यापीठ अधिकार मंडळाकडून विमा कंपनीशी करार केला जातो. अशा कराराचे नियम व अटी विद्यापीठ अधिकार मंडळाकडून निश्चित केल्या जातात. या कराराचा कालावधी विद्यापीठ अधिकार मंडळ निश्चित करते व तदनंतर त्यांचे नूतनीकरण करण्यात येते. या संदर्भात निवड केलेल्या विमा कंपनीच्या पुणे, अहमदनगर व नाशिक जिल्ह्यांमध्ये असलेल्या शाखांमध्ये संबंधित विमा कंपनीद्वारे कळविण्यात येते.

सुरक्षा विमा योजनेअंतर्गत दावा दाखल करताना, महाविद्यालयाने वर नमूद केलेल्या कागदपत्रांसह विमा कंपनीच्या जिल्हातील कार्यालयाकडे संपर्क साधून मूळ प्रस्ताव दाखल करावा. सदर प्रस्तावाची एक प्रत मा. संचालक, विद्यार्थी कल्याण मंडळ, पुणे विद्यापीठ, पुणे-४११००७ यांना पाठवावी.

विद्यापीठ अधिकार मंडळाने सुरक्षा विमा योजनेअंतर्गत करार केलेल्या विमा कंपनीचा तपशील महाविद्यालयांना स्वतंत्र परिपत्रकाद्वारे कळविण्यात येईल. विमा कंपनीकडे सादर करावयाच्या प्रस्तावासोबत वर नमूद केलेले मूळ (Original) कागदपत्रे पाठविणे आवश्यक आहे. नुकसान भरपाईचा धनादेश विमा कंपनीकडून महाविद्यालयांच्या प्राचार्यांमार्फतच विद्यार्थी अथवा पालकांना मिळेल, याची कृपया नोंद घ्यावी.

विमा कंपनीकडून मिळू शकणाऱ्या संरक्षणाची तपशिलवार माहिती सोबतच्या तक्त्यात दिली आहे. विमा कंपनी कडून जेवढ्या रकमेचा दावा मंजूर होईल तेवढीच रकम विद्यापीठाकडून संबंधित विद्यार्थी किंवा पालक यांना प्राचार्यांमार्फत अदा करण्यात येईल.

ANNEXURE

STUDENTS' SAFETY INSURANCE SCHEME

Cause	Compensation
1. Death by an accident	Rs. 50,000/-
2. Loss of vision - both eyes or any two parts of the body or one eye and one part of the body	Rs. 25,000/-
3. Loss of vision - one eye and one part of the body	Rs. 12,500/-
4. Medical expenses incurred, arising out of accident	Rs. 5,000/-
5. In case of permanent partial disablement, the compensation shall be given to the maximum of Rs. 25,000/- in the manner indicated below :	

Cause	Percentage
1. Loss of Toes - all	20%
Great - Both Phalanges	5%
Great - One Phalanx	2%
Other than great, if more than one too each	1%
2. Loss of hearing - both ears	50%
3. One ear	15%
4. Loss of 4 Fingers and Thumb of One Hand	40%
5. Loss of Thumb - Both Phalanges	25%
One Phalanx	10%

6.	Loss of Index Finger	10%
	Three Phalanges	8%
	Two Phalanges	4%
7.	Loss of Middle Finger	
	Three Phalanges	6%
	Two Phalanges	4%
	One Phalanx	2%
8.	Loss of Ring Finger	
	Three Phalanges	5%
	Two Phalanges	4%
	One Phalanx	2%
9.	Loss of Little Finger	
	Three Phalanges	4%
	Two Phalanges	3%
	One Phalanx	2%
10.	Loss of Metacarpals	
	First or Second (Additional)	3%
	Third, Fourth or Fifth (Additional)	2%
11.	Any other permanent partial disablement (Percentage as assessed by the Doctor)	

५. आपत्कालीन साहाय्य

पुणे विद्यापीठाला संलग्न असलेली महाविद्यालये/मान्यताप्राप्त संस्था आणि विद्यापीठ पदव्युत्तर विभाग यांमध्ये शिकत असलेल्या विद्यार्थ्यांसाठी आपत्कालीन साहाय्य ही योजना विद्यापीठामार्फत राबविली जाते.

पुणे विद्यापीठाच्या कार्यकक्षेत येणाऱ्या पुणे, अहमदनगर व नाशिक जिल्ह्यांतील सर्व संलग्न महाविद्यालये/मान्यताप्राप्त संस्था तसेच विद्यापीठ पदव्युत्तर विभागांद्वारे उच्चशिक्षण घेत असलेले हे सर्व विद्यार्थी १८ ते २५ वयोगटातील असून अध्ययनाच्या निमित्ताने ते दररोज महाविद्यालयात/संस्थेत येत-जात असतात. ग्रामीण भागांतील बहुतांश विद्यार्थी हे पायी अथवा बसने किंवा दुचाकीवरून प्रवास करतात. अशा प्रवासामध्ये विद्यार्थ्यांस/विद्यार्थिनींस अपघात झाल्यास किंवा इजा झाल्यास तातडीने आर्थिक साहाय्य करता यावे, यासाठी या योजनेचा लाभ होतो. या योजनेचा लाभ घेण्यासाठी अपघातग्रस्त विद्यार्थ्यांनी अथवा त्याच्या पालकाने संबंधित महाविद्यालयाच्या प्राचार्यामार्फत/विभागप्रमुखांमार्फत मा. संचालक, विद्यार्थी विकास मंडळ, पुणे विद्यापीठ यांच्याकडे अर्ज करून अपघाताचा संपूर्ण तपशील विशद करावा. त्यानंतर अपघातग्रस्त विद्यार्थी/विद्यार्थिनींस तातडीची किती मदत देणे आवश्यक आहे, याबाबतची स्पष्ट शिफारस करावी. पुणे विद्यापीठ आरोग्य केंद्राच्या शिफारशीनुसार सदरच्या प्रस्तावास विद्यापीठ अधिकार मंडळाची मान्यता घेऊन मा. संचालक, विद्यार्थी विकास मंडळ, पुणे विद्यापीठ हे

महाविद्यालयाचे प्राचार्य/मान्यताप्राप्त संस्थेचे संचालक/विभागप्रमुख यांना मदतीबाबतचा निर्णय कळवतील व मान्य असलेल्या रकमेचा धनादेश प्रदान करतील.

या योजनेची परिणामकारक अंमलबजावणीकरिता व अधिकाधिक विद्यार्थ्यांना या योजनेचा लाभ घेता यावा याकरिता सर्व संलग्न महाविद्यालयांचे प्राचार्य/मान्यताप्राप्त संस्थेचे संचालक/विभागप्रमुख यांनी प्रत्येक शैक्षणिक वर्षाच्या सुरुवातीला सूचनाफलकावर याबाबतची सूचना प्रसिद्ध करून विद्यार्थ्यांच्या निर्दर्शनास आणावी.

सदर योजनेचा लाभ महाविद्यालयांतील/मान्यताप्राप्त संस्थांतील/पदव्युत्तर विभागांतील पूर्णवेळ व नियमित विद्यार्थ्यांनाच घेता येईल. विमा कंपनीकडून अथवा अन्य व्यवस्थापनाकडून याकरिता अर्थसाहाय्य मिळाले असल्यास या योजनेचा लाभ घेता येणार नाही.

६. कर्मवीर भाऊराव पाटील

१) प्रस्तावना :

महाविद्यालयीन आणि विद्यापीठीय शिक्षणाच्या कक्षेत उच्चशिक्षणाचा अंतर्भाव असल्याने विद्यार्थ्यांला अध्ययन, अध्यापन व संशोधन एवढ्यापुरते मर्यादित न ठेवता, त्याला संस्कृतीने वाढवावे, हा शिक्षणाचा मूळ दृष्टिकोन आहे. आजच्या उच्चशिक्षण पद्धतीत शिक्षण उच्च आहे, पण विद्यार्थींदेखील उच्च कोटीचा बनावा, त्याला सामाजिक जाणीव असावी, त्याने राष्ट्रीय एकात्मतेचा ध्यास घ्यावा तसेच व्यक्तिमत्त्व विकसित करण्यासाठी प्रयत्नशील राहावे.

विद्यार्थ्यांच्या व्यक्तिमत्त्वाचा विकास केवळ पुस्तकी वा बौद्धिक शिक्षणाने होऊ शकणार नाही. शरीर, मन, बुद्धी आणि आत्मा या सर्वांच्या संतुलनातून व्यक्तित्व विकसित होत असते. या सर्व बाबींचा साकल्याने विचार करूनच पुणे विद्यापीठाने उच्चशिक्षण घेत असताना, विद्यार्थ्यांवर श्रम- संस्कारांचाही वर्षाव व्हावा, त्यांनी हा ठेवा चिरंतन जपावा, या उदात्त हेतूने कमवा व शिका योजना सुरु करून : 'ज्ञान बनो कर्मशील, कर्म ज्ञानवान' या विद्यापीठ गीतातील मंगेश पाडांवकरांच्या ओळीला प्रत्यक्षात अर्थ प्राप्त करून दिला आहे.

२) योजनेची उद्दिष्टे :

अ) आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल, गरजू आणि होतकरू विद्यार्थ्यांना उच्चशिक्षण संपादन करण्यासाठी आर्थिक साहाय्य करणे.

ब) मानवी श्रमाची प्रतिष्ठा जोपासणे.

क) ज्ञानसेवक (Knowledge Servant) बनविणे.

ड) स्वयंरोजगाराबाबत विद्यार्थ्यांना प्रेरणा देणे.

ई) विद्यार्थ्यांमध्ये श्रमसंस्कृतीची (Work Culture) जाणीव निर्माण करणे.

३) योजनेकरिता पात्रता :

या योजनेतरंगत सहभागी होणाऱ्या विद्यार्थ्यांच्या पालकांचे वार्षिक उत्पन्न हे रु. ५,००,०००/- (रु. पाच लाख फक्त) पर्यंत असेल अशाच विद्यार्थ्यांना या योजनेत सहभागी करून घ्यावेत. सदर विद्यार्थ्यांच्या पालकांचे वार्षिक उत्पन्नाचा दाखला मा. तहसीलदार, यांचे स्वाक्षरीचा असावा. अथवा नोकरी करणाऱ्या पालकांचा उत्पन्नाचा फॉर्म नं. १६ हा उत्पन्नाच्या मर्यादेसाठी ग्राह्य धरावा.

सदरची योजना पुणे विद्यापीठाशी संलग्न असलेली महाविद्यालये व मान्यताप्राप्त संस्था व विद्यापीठाच्या विविध विभागांमधून उच्चशिक्षण संपादन करणाऱ्या पदवी अथवा पदव्युत्तर वर्गात शिक्षण घेणाऱ्या नियमित

कमवा व शिका योजना

(Regular) विद्यार्थी / विद्यार्थिनींसाठी लागू राहिल. या योजनेची अंमलबजावणी संबंधित संलग्न महाविद्यालयांमार्फत / मान्यताप्राप्त संस्थांमार्फत त करण्यात येईल. तथापि, महाविद्यालयास / मान्यताप्राप्त संस्थेस कमवा व शिका योजना कार्यान्वित करण्यासाठी विद्यापीठाची मान्यता घेणे दरवर्षी अनिवार्य असेल. मागील वर्षी ज्या महाविद्यालयांनी योजनेच्या मार्गदर्शक तत्वांचा योग्य वापर करून, योजना प्रभावीपणे राबविली असेल, अशा महाविद्यालयांना प्राधान्य देण्यात येईल.

४) योजनेसाठी अनुदान :

संलग्न महाविद्यालय / मान्यताप्राप्त संस्थांच्या पातळीवर कमवा व शिका योजनेच्या प्रभावी अंमलबजावणीसाठी, ज्या महाविद्यालयांनी /मान्यताप्राप्त संस्थांनी सदर योजनेची मान्यता धारण केली आहे, त्यांनी विद्यापीठाकडे वर्षअखेरीस हिशेब सादर केल्यानंतर त्यांना नियमानुसार अर्थसाहाय्य अदा करण्यात येईल. यासंबंधीचे नियम व अटी खालीलप्रमाणे असतील :

महाविद्यालयांना देण्यात येणाऱ्या अनुदानात एकसूत्रता आणेकरीता शैक्षणिक वर्ष २०१६-१७ पासून कर्मवीर भाऊराव पाटील 'कमवा व शिका' या योजनेत सहभागी सर्व महाविद्यालये व मान्यताप्राप्त संस्थांना देण्यात येणाऱ्या अनुदानाच्या रक्कमेची टक्केवारी ही ९०:१० (विद्यापीठाकडून ९०% व महाविद्यालये व मान्यताप्राप्त संस्थाकडून १०%) या टक्केवारीनुसार अनुदान देय असावे, अशी शिफारस करण्यात येत आहे. समितीने योजनेत सहभागी होणाऱ्या विद्यार्थीं संख्येचा विचार करून पूर्वीच्या अनुदानात खाली नमुद केल्यानुसार बदल सुचविले तक्त्यात नमुद केलेल्या सुचीनुसार शैक्षणिक वर्ष २०१६-१७ पासून महाविद्यालय व संस्थांना अनुदान प्रदान करण्यात यावे, अशी शिफारस केली आहे.

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठांशी संलग्नीत महाविद्यशालय व मान्यताप्राप्त संस्थांना अनुदान देताना महाविद्यालयाच्या एकूण विद्यार्थीं संख्येच्या प्रमाणात खालीलप्रमाणे कमाल अनुदान देण्यात यावे आणि या अनुदानाच्या कमाल मर्यादेपेक्षा अतिरिक्त झालेला खर्च हा योजना राबविणाऱ्या महाविद्यालय / संस्थेनी स्वतः करावयाचा आहे. अशी शिफारस केली आहे.

शैक्षणिक वर्ष २०१६-१७ मध्ये विद्यार्थीं संख्येच्या सुधारित टप्पा व सुधारित कमाल मार्यादा पुढील प्रमाणे आहे.

अ.क्र.	महाविद्यालयातील विद्यार्थी-संख्या	अनुदानाची कमाल मर्यादा रु.
१.	१ ते ५००	५०,०००/-
२.	५०१ ते १०००	१,००,०००/-
३.	१००१ ते १५००	१,५०,०००/-
४.	१५०१ ते २०००	२,००,०००/-
५.	२००१ ते २५००	२,५०,०००/-
६.	२५०१ ते ३०००	३,००,०००/-
७.	३००१ ते ३५००	३,५०,०००/-
८.	३५०१ ते ४०००	४,००,०००/-
९.	४००१ ते ४५००	४,५०,०००/-
१०.	४५०१ ते ५०००	५,००,०००/-
११.	५००१ च्या पुढे	५,५०,०००/-

प्रवेशित विद्यार्थी संख्या ५००१ च्या पुढे प्रत्येकी ५०० विद्यार्थ्यांच्या टप्प्यांनुसार (म्हणजेच ५००१ ते ५५०० - रु. ५,५०,०००/-, ५५०१ ते ६००० - रु. ६,००,०००/- - या नुसार पुढे) प्रत्येकी रु. ५०,०००/- प्रमाणे अनुदानाची कमाल मर्यादा असेल.

अ) या योजनेतंर्गत उपलब्धतेनुसार काम विद्यापीठातील तसेच सर्व संलग्न महाविद्यालये व मान्यताप्राप्त संस्थामधील विद्यार्थ्यांना देण्यात येईल.

ब) कर्मवीर भाऊराव पाटील कमवा व शिका योजना राबविण्याच्या महाविद्यालय/संस्थांनी आपला अहवाल प्रत्येक तीन महिन्यांनी मा. संचालक, विद्यार्थी विकास मंडळ यांना पाठविणे आवश्यक आहे.

क) पुर्णप्रवेशित, अनुकीर्ण विद्यार्थी कर्मवीर भाऊराव पाटील कमवा व शिका योजनेत प्रवेशास अपात्र असतील.

५) अर्ज करण्याची पद्धत :

सदर योजना महाविद्यालयात/ मान्यताप्राप्त संस्थेत राबविण्यास मान्यता देण्याबाबतचे अधिकार मा. संचालक, विद्यापीठ विद्यार्थी विकास मंडळ यांना राहतील. मान्यता प्राप्त करण्यासाठी सोबतच्या विहित नमुन्यात विद्यार्थी विकास मंडळाकडे प्रस्ताव सादर करणे आवश्यक आहे. सदरचा प्रस्ताव मा. संचालक, विद्यार्थी विकास मंडळ, पुणे-७ यांनी कळविलेल्या अंतिम दिनांका नंतर प्राप्त होणाऱ्या प्रस्तावांचा सदर योजना राबविण्यासाठी विचार केला जाणार नाही.

पुणे, अहमदनगर व नाशिक या तीनही जिल्ह्यांतील संलग्न महाविद्यालयांकडून/ मान्यताप्राप्त संस्थांकडून आलेल्या प्रस्तावांची छाननी करून नियमानुसार विचार करून सदर योजनेसाठी महाविद्यालयाची निवड केली जाईल. तदनंतर महाविद्यालयाला मायतेचे पत्र पाठविण्यात येईल. मान्यताप्राप्त केलेल्या महाविद्यालयांना/संस्थांना ही योजना राबविता येईल. यातील विलंब टाळण्यासाठी प्रस्ताव वेळेत दाखल करावेत.

६) योजनेची अंमलबजावणी :

अ) विद्यार्थ्यांची निवड :

कर्मवीर भाऊराव पाटील कमवा व शिका योजनेच्या प्रवेशासंदर्भातील विस्तृत सूचना महाविद्यालयाच्या सूचना-फलकावर लावून विद्यार्थ्यांना विहित नमुन्यात अर्ज (सोबत जोडला आहे) सादर करण्यासाठी आवाहन करावे. प्राप्त झालेल्या सर्व अर्जांची तदनंतर छाननी करण्यात येईल.

महाविद्यालयातील सल्लागार समितीमार्फत विद्यार्थ्यांची निवड होईल व समितीचा निर्णय अंतिम राहिल. सदर समितीने निवडलेल्या विद्यार्थ्यांच्या यादीची एक प्रत मा. संचालक, विद्यार्थी विकास मंडळ, पुणे-७ यांना विहीत वेळेत पाठवावी.

ब) ‘कमवा व शिका’ योजनेअंतर्गत करावयाची कामे

सर्वसाधारणपणे ‘कमवा व शिका’ योजनेत सहभागी झालेल्या विद्यार्थ्यांनी खालील कामे करावीत, परंतु स्थानिक परिस्थितीनुसार सल्लागार समितीच्या मान्यतेने इतर कामांचा समावेश करता येईल :

अ) विद्यार्थ्यांचा सर्वांगीण विकास होण्याच्या दृष्टीने व विद्यार्थ्यांना विविध कौशल्ये अवगत होणेकरीता विद्यार्थ्यांना विविध ठिकाणी काम घावे.

ब) नर्सरीच्या माध्यमातून रोपे तयार करणे.

क) विद्यापीठास किंवा महाविद्यालयास आवश्यक स्टेशनरी साहित्य तयार करणे. उदा. पॅड, फाईल, वह्या पाकिटे इत्यादी.

ड) फोन कॉल सुविधेमध्ये वसतिगृह प्रशासनाला मदत करणे.

इ) ज्या विद्यार्थ्यांकडे प्लबिंग, इलेक्ट्रिकल, कार्पेन्टरी व तत्सम प्रमाणपत्रे असतील अथवा या कामाची माहिती व आवड असल्यास ती कामे त्यांना उपलब्ध करून द्यावीत.

ई) विद्यापीठात किंवा महाविद्यालयात शैक्षणिक प्रयोगशाळेत सहाय्यक म्हणून काम देणे. तेथील उपकरणे हाताळण्याचे प्रशिक्षण देऊन Instrument Operator इत्यादी प्रकारचे काम देणे.

उ) टायपिंगची तसेच मुद्रणालयातील कामे देऊन प्रशिक्षित करणे.

ऊ) विद्यापीठाच्या पदव्युत्तर विभागातील विभागप्रमुख व प्राध्यापकांना संशोधनासाठी सहाय्यक म्हणून मदत करणे.

ए) महाविद्यालय, संस्थेच्या ग्रंथालयात मदतनिस म्हणून काम देणे.

ऐ) विविध विभागांत संगणकावर आधारित कामे देण्यात यावी.

सदर कार्यालयीन कामे विद्यार्थ्यांना देत असताना कार्यालयाची गोपनीयता व सदर कामाचा गैरवापर होणार नाही याची संबंधित विद्यार्थी कल्याण अधिकारी व सेवकांनी खबरदारी घेण्यात यावी.

क) कामाचे तास :

‘कमवा व शिका’ योजनेत काम करणाऱ्या विद्यार्थ्यांस खालीलप्रमाणे काम देता येईल :

१) कार्यालयीन कामे : विद्यार्थ्याला प्रत्येक दिवशी जास्तीतजास्त चार तास कार्यालयीन काम देता येईल. ज्या दिवशी कार्यालयास सुट्टी असेल, त्या दिवशी कार्यालयीन काम बंद असेल व हजेरी-पत्रकावर विद्यार्थ्यांच्या गैरहजेरीची नोंद असेल.

२) फील्ड वर्क : विद्यार्थ्याला प्रत्येक दिवसाला जास्तीत जास्त तीन तास फील्ड वर्क करता येईल. कार्यालयाला सुट्टी असेल त्या दिवशीही फील्ड वर्क करता येईल.

३) विद्यार्थ्यांना महिन्याला जास्तीत जास्त ९० तास इतके काम देण्यात यावे.

४) १५ ऑगस्ट, २६ जानेवारी व १ मे या दिवशी विद्यार्थ्यांना काम देण्यात येऊ नये.

ड) ‘कमवा व शिका’ योजनेच्या कामाचा दर :
 ‘कमवा व शिका’ योजनेत काम करणाऱ्या विद्यार्थ्यांस त्यांनी केलेल्या कामाचा मोबदला म्हणून कामाच्या प्रत्येक तासाला रु. ३०/- प्रमाणे मानधन देण्यात यावे तसेच दि. १ फेब्रुवारी २०१७ पासून हा दर प्रतितास रु. ४५/- प्रमाणे करण्यात यावे. यामध्ये कोणताही बदल परस्पर करू नये. सदरच्या दरामध्ये विद्यापीठ अधिकार मंडळाने सुधारणा केल्यास संलग्न महाविद्यालयांना /मान्यताप्राप्त संस्थांना स्वतंत्रीत्या कळविण्यात येईल.

ई) हजेरी-पत्रक : ‘कर्मचारी भाऊराव पाटील कमवा व शिका’ योजनेमध्ये निवड झालेल्या विद्यार्थ्यांच्या यादीनुसार विद्यार्थ्यांचे मासिक हजेरी-पत्रक तयार करावे. सदर हजेरी-पत्रक, सोबत दिलेल्या विहित नमुन्याप्रमाणेच असणे आवश्यक आहे. हजेरी-पत्रकामध्ये उपस्थितीबाबत प्रत्येक दिवशी विद्यार्थ्यांची स्वाक्षरी असणे आवश्यक आहे. गैरहजर असलेल्या दिवशी 'X' असावी. उपस्थितीबाबत प्रत्येक दिवशी विद्यार्थ्यांची स्वाक्षरी असणे अनिवार्य आहे. हजेरी-पत्रकावर कोठे ही उपस्थिती अथवा अनुपस्थितीबाबत अनुक्रमे P किंवा A नमूद केलेले नसावे. हजेरी-पत्रकाच्या खाली विद्यार्थी कल्याण अधिकारी (S.W.O.) व प्राचारांची सही आवश्यक आहे. हजेरी-पत्रकावर प्रत्येक विद्यार्थ्यांचे कामाचे एकूण तास आणि त्याप्रमाणे एकूण मोबदला यांबाबतचा स्पष्ट उल्लेख करावा. हजेरी-पत्रकाचा नमुना सोबत जोडला आहे. त्यात दर्शविल्याप्रमाणेच हजेरी-पत्रक वापरात आणावे.

फ) मानधन देण्याची पद्धत :

१) मासिक हजेरी-पत्रकानुसार विद्यार्थ्यांनी केलेल्या कामाचे तास विचारात घेऊन रु. ३०/- प्रतितास याप्रमाणे मानधन देण्यात यावे तसेच दि. १ फेब्रुवारी २०१७ पासून हा दर प्रतितास रु. ४५/- प्रमाणे करण्यात यावा.

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, विद्यार्थी विकास मंडळ

२) कामाचे मानधन दरमहा अदा करून, मानधन मिळाल्याबाबत हजेरी-पत्रकावर विद्यार्थ्यांची स्वाक्षरी घ्यावी.

३) विद्यार्थ्यांच्या कामाचे मानधन धनादेशद्वारे अदा करण्यात यावे. विद्यार्थ्यांच्या बँक खात्यावर दरमहा जमा करावेत.

४) विद्यार्थ्याला धनादेश दिल्यानंतर सदरचा धनादेश क्रमांक हजेरी-पत्रकात विद्यार्थ्यांच्या नावासमोर नमूद करावा.

कमवा व शिका योजना राबविणाऱ्या महाविद्यालयाने योजनेकरिता स्वतंत्र बँक खाते उघडणे आवश्यक आहे व ते खाते प्राचार्य व विद्यार्थी कल्याण अधिकारी यांच्या संयुक्त सहीने चालविण्यात यावे. योजनेच्या नियमावलीमध्ये आवश्यकतेनुसार बदल झाल्यास संबंधित महाविद्यालयाला/ मान्यताप्राप्त संस्थेला कळविण्यात येईल. सदर नियमावलीत आवश्यकतेनुसार योग्य ते बदल करण्याचे अधिकार मा. संचालक, विद्यार्थी विकास मंडळ यांना असतील.

८) वार्षिक हिशेब सादर करण्याची पद्धत :

१) प्रत्येक शैक्षणिक वर्षाच्या फेब्रुवारीअखेरपर्यंत कमवा व शिका योजना महाविद्यालयामध्ये राबवावी.

२) योजनेचे सर्व हिशेब कोणत्याही परिस्थितीत शैक्षणिक वर्षाच्या दि. १० मार्चपर्यंत पूर्ण करण्यात यावेत. सदर कालमर्यादिची कृपया नोंद घ्यावी.

३) योजनेची वार्षिक हिशेबतपासणी केंद्रीय पद्धतीने विभागनिहाय करण्यात येईल. केंद्रीय हिशेबतपासणीचा कार्यक्रम महाविद्यालयाला स्वतंत्रीत्या पाठविण्यात येईल. पुणे शहर, पुणे ग्रामीण, अहमदनगर व नाशिक या चार विभागांसाठी स्वतंत्रीत्या शिबिरे आयोजित करण्यात येतील. केंद्रीय हिशेबतपासणीच्या वेळी हिशेब सादर करताना खालील कागदपत्रांची पूर्तता करणे आवश्यक आहे :

अ) कमवा व शिका योजनेच्या चालू शैक्षणिक वर्षातील मान्यता पत्राची प्रत.

ब) योजनेतील कामाचा तपशिलवार वार्षिक अहवाल.

क) योजनेसाठी निवड झालेल्या विद्यार्थ्यांची यादी व त्यावर प्राचार्यांची स्वाक्षरी.

ड) योजनेतील विद्यार्थ्यांचे मासिक हजेरी-पत्रक.

ई) विद्यार्थ्यांच्या हजेरी-पत्रकानुसार विद्यार्थ्यांना देयके अदा केल्याबाबतचे धनादेश क्रमांक, महाविद्यालयाचे बँक पासबुक जोडावे.

फ) योजनेच्या खर्चाचे हिशेब विद्यापीठ नियुक्त सनदी लेखापालाकडून मार्चअखेर होणाऱ्या केंद्रीय लेखापरीक्षण कार्यक्रमात/शिबिरात केले जाईल. खर्चाचे विनियोग प्रमाणपत्र व विवरणपत्र या हिशेबासोबत सादर करावेत. सदर खर्च विनियोग प्रमाणपत्र व विवरणपत्रावर सनदी लेखापाल, विद्यार्थी कल्याण अधिकारी व प्राचार्य यांची स्वाक्षरी व शिक्षा आवश्यक आहे.

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

(एशेजे पुणे विद्यालय)

विद्यार्थी कल्याण मंडळ

योजनेतील सहभागी विद्यार्थ्यांचा अधिग्राय
विद्यार्थ्यांने स्वतः खालीलप्रमाणे माहिती भागवौ.

दिनांक : / / २०१

आयोजक महाविद्यालय/ संस्थेचे नाव :

योजना/उपक्रम/कार्यशाळेचे नाव :

१) विद्यार्थ्यांचे नाव व पत्ता :

२) विद्यार्थ्यांचा मोबाईल क्र. :

३) महाविद्यालय/ संस्थेचे नाव/ :

४) शाखा /वर्ग :

(खालील चौकोनात (✓) खूण करावौ)

सदर उपक्रमाची विद्यार्थी विकासासाठी उपयोगिता: उत्कृष्ट चांगली बरी वाईट

सदर उपक्रमासाठी कालावधी पुरेसा होता काय ? : होय नाही

सदर उपक्रमासाठी नियोजन सुयोग्य होते काय ? : होय नाही

विद्यार्थी स्वाक्षरी,

विद्यार्थी कल्याण अधिकारी,
स्वाक्षरी व शिक्का

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

(सूनो पुणे विद्यापीठ)

विद्यार्थी कल्याण मंडळ

महाविद्यालयाचा संक्षिप्त अहवाल

(विद्यार्थ्यांनी भारलेल्या अभिग्रायानुसार खालील माहिती भरावी.)

दिनांक : / / २०१

आयोजक महाविद्यालय/संस्थेचे नाव :

मा. प्राचार्य/संचालक नाव :

विद्यार्थी कल्याण अधिकारी नाव :

योजना/उपक्रम/कार्यशाळेचे नाव :

योजना/उपक्रम/कार्यशाळेचे कालावधी :

सहभागी विद्यार्थी संख्या : मुले मुली एकूण

(खालील चौकोनात विद्यार्थी अभिग्रायानुसार एकूण संख्या लिहावी.)

सदर उपक्रमाची विद्यार्थी विकासासाठी उपयोगिता : उत्कृष्ट चांगली बरी वाईट

सदर उपक्रमासाठी कालावधी पुरेसा होता काय ? होय नाही

सदर उपक्रमासाठी नियोजन सुयोग्य होते काय ? होय नाही

विद्यार्थी कल्याण अधिकारी,
स्वाक्षरी व शिक्षका

प्राचार्य
स्वाक्षरी व शिक्षका

विद्यार्थी विकास मंडळ, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ कर्मवीर भाऊराव पाटील कमवा व शिका योजना : प्रवेश-अर्ज

अ.क्र.

प्रति,
मा. प्राचार्य / मा. संचालक,

विद्यार्थ्याचा /
विद्यार्थिनीचा
अद्यावत फोटो

विषय : कर्मवीर भाऊराव पाटील कमवा व शिका योजनेत प्रवेश मिळण्याबाबत.....

महोदय,

मी, आपल्या महाविद्यालयात/ संस्थेत शैक्षणिक वर्ष २०१ -२०१ मध्ये
पुणे विद्यापीठाच्या गरीब व गरजू विद्यार्थ्यांसाठी असलेल्या कमवा व शिका योजनेत प्रवेश घेऊ इच्छितो. माझी व्यक्तिगत
माहिती खालीलप्रमाणे आहे :

१. विद्यार्थ्याचे संपूर्ण नाव : -----
(आडनाव प्रथम)
२. जन्मदिनांक व पूर्ण वय : -----
३. धर्म व जात संवर्ग : ----- (सोबत जात प्रमाणपत्राची छायांकित प्रत जोडावी)
४. मागील वर्षी ज्या विद्यालयात/महाविद्यालयात शिकत होता/होती त्या -
अ) महाविद्यालयाचे नाव व पत्ता : -----
ब) वर्ग : -----
क) मिळालेले गुण (%) : -----
ड) निकाल : उत्तीर्ण / सवलतीने उत्तीर्ण / अनुत्तीर्ण
ई) मागील वर्षी कमवा व शिका योजनेत काम केले आहे काय ? होय/नाही
फ) मागील वर्षाचे कुटुंबाचे एकूण उत्पन्न रु. -----
(उत्पन्नाची कमाल मर्यादा रु.५,००,०००/- (रु. पाच लाख) पर्यंतच असणे अनिवार्य आहे. तसेच मा. तहसीलदार यांची
स्वाक्षरी असलेल्या उत्पनाच्या दाखल्याची छायांकित प्रत जोडावी. तसेच पालकांचे उत्पन्नाचा फॉर्म नं. १६ सुद्धा गृहीत
धरण्यात यावा. सदर दाखल्याशिवाय विद्यार्थ्यांना काम देण्यात येवू नये)
५. पालकांची माहिती :
अ) वडिलांचे /पालकांचे नाव व पत्ता : -----

ब) व्यवसाय : -----
क) कुटुंबातील व्यक्तींची संख्या :-----
ड) जात : ----- पोटजात : ----- प्रवर्ग : -----
६. शासकीय / अशासकीय संस्थांच्या माध्यमातून शिष्यवृत्ती, विद्यावेतन, शुल्क सवलत अथवा अन्य आर्थिक मदत
मागील वर्षी मिळाली होती काय ? होय / नाही
अ) मिळाली असल्यास किती रक्कम मिळाली ? रुपये -----
ब) या वर्षी अशा प्रकारची आर्थिक मदत मंजूर झाली आहे काय ? होय/नाही
क) वर नमूद केल्याप्रमाणे शिष्यवृत्ती, विद्यावेतन इ. शुल्क सवलतीसाठी अर्ज केला आहे काय ? होय/नाही

या योजनेतील सर्व नियमांचे मी पालन करीन. माझ्याकडून सदर योजनेच्या नियमांचे उल्लंघन झाल्यास मला कमवा व शिका योजनेतून काढून टाकण्यास माझी हरकत नाही.

ठिकाण :

दिनांक :

(विद्यार्थ्यांची सही)

माझ्या मुलाने/मुलीने/पाल्याने या अर्जामध्ये नमूद केलेली माहिती सत्य असून, तो/ती कमवा व शिका योजनेच्या सर्व नियमांचे पालन करील. त्याला/तिला या योजनेत प्रवेश घेण्यास माझी पूर्णपणे संमती आहे.

ठिकाण :

दिनांक :

(वडील/आई/पालकांची सही)

नाव :

विद्यार्थी कल्याण अधिकाऱ्याची शिफारस

श्री./श्रीमती

यांनी सन २०१ - २०१ मध्ये महाविद्यालयात

या वर्गात प्रवेश घेतला आहे. या विद्यार्थ्यांची सर्व संबंधित कागदपत्रे मी तपासली असून, या विद्यार्थ्यांस/विद्यार्थिनीस कमवा व शिका योजनेत प्रवेश देण्यात यावा / देऊ नये, अशी शिफारस विद्यार्थी कल्याण सल्लागार समितीने केली आहे.

दिनांक :

विद्यार्थी कल्याण अधिकारी

कार्यालयीन शेरा

श्री./श्रीमती ----- यांना कर्मचारी भाऊराव पाटील कमवा व शिका योजनेत चालू शैक्षणिक वर्षासाठी प्रवेश देण्यात आला आहे/नाही.

दिनांक :

विद्यार्थी कल्याण अधिकारी

मा. प्राचार्य/ मा. संचालक

**विद्यार्थी विकास मंडळ, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
महाविद्यालयीन स्तरावरील कर्मवीर भाऊराव पाटील कमवा व शिका योजना प्रस्ताव
२०१ -२०१**

१. महाविद्यालयाचे नाव व पत्ता :

.....

२. महाविद्यालय स्थापनेचे वर्ष :

अनुदानित / विनाअनुदानित :

३. प्राचार्य नाव व

संपर्क क्र. (मोबाइल) :

४. विद्यार्थी कल्याण अधिकारी नाव :

व संपर्क क्र. (मोबाइल) :

५. विद्यार्थी कल्याण अधिकाऱ्यांस

मान्यता घेतलेली आहे का ? : होय नाही

(मान्यता पत्राची शायांकित प्रथ ओळावी,

मान्यता घेतलेली नसल्यास किंवा कालावधी पूर्ण झालेला असल्यास वि.क.अ. प्रस्ताव पाठवावा)

६. घेतलेली असल्यास कालावधी
नमुद करावा : शौ. वर्ष पासून शौ. वर्ष पर्यंत

७. मागील वर्षामध्ये (शौ. व २०१५-१६)

क.भा.पा. कमवा व शिका योजना

राबविली होती का ? : होय नाही

८. राबविली असल्यास मार्च २०१६ मध्ये

केंद्रीय लेखा परीक्षणाचे बेळी या योजनेकरीता

विद्यापीठाकडून मिळालेली एकूण रक्कम: रु. (अक्षरी रु.)

९. महाविद्यालयांची विद्यार्थी—संख्या :

पदवी			पदव्युत्तर		
मुले	मुली	एकूण	मुले	मुली	एकूण

१२:

१०. महाविद्यालयांतील पाठ्यापक सेवकांची संख्या :
११. महाविद्यालयांतील शिक्षकेतर सेवकांची संख्या :
१२. महाविद्यालयाचा परिसर :
क्षेत्रफळ :	इमारतीची संख्या :
प्रयोगशाळा :	उद्यानाचे क्षेत्रफळ :
कार्यशाळा :	
- सललगार समिती सदस्यांची नावे :
१. प्राचार्य	:	पदसिध्द अध्यक्ष
२. संचालक प्रतिनिधी	:	सदस्य
३. विद्यार्थी कल्याण अधिकारी (S.W.O)	:	सचिव
४. पाठ्यापिका प्रतिनिधी	:	सदस्य
५. स्थानिक समाजसेवक	:	सदस्य
६. विद्यार्थीनी प्रतिनिधी	:	सदस्य
७. महाविद्यालयीन शिक्षकेतर सेवक	:	सदस्य
१३. सन २०१५-१६ या शैक्षणिक वर्षात महाविद्यालयातर्फे कोणते उपक्रम सदर योजनेअंतर्गत राबविता येतील, यासंबंधीच्या कार्यक्रमाचा आराखडा :
-

(टिप : विद्यार्थी कल्याण अधिकारी यांची मान्यता घेतलेली नसल्यास अथवा नवीन विद्यार्थी कल्याण अधिकारी नियुक्ती असल्यास मा. प्राचार्यानी/मा. संचालकांनी याबाबत स्वतंत्रपणे पस्ताव पाठवून इ वर्षाकीरीता मान्यता घेणे आवश्यक आहे.)

विद्यार्थी कल्याण अधिकारी (S.W.O)
स्वाक्षरी व मोहोर

प्राचार्य
स्वाक्षरी व मोहोर

७. विशेष मार्गदर्शन योजना

१) प्रस्तावना :

शिक्षणपद्धतीमध्ये सर्वसाधारण शैक्षणिक अभ्यासक्रमाचे अविभाज्य अंग असले तरी, खास अभ्यासाचे क्षेत्र म्हणून काही विषय निवडावे लागतात. अशा विषयांच्या सखोल अध्ययनासाठी काही प्रमाणात सरावाची आवश्यकता असते. जे विद्यार्थी, विषय कठीण वाटतो म्हणून त्या विषयांच्या अभ्यासात मागे राहतात, अशा विद्यार्थ्यांच्या शिक्षणाच्या सांगोपांग विकासाकरिता, शिक्षणपद्धतीला आधारभूत असलेल्या विशेष मार्गदर्शनाची गरज असते. अशा विद्यार्थ्यांना साहाय्यभूत ठरू शकेल, अशी विशेष मार्गदर्शन योजना विद्यापीठाने सुरु करून, त्यांच्या ज्ञानार्जनात नवचैतन्य विकसित करण्याचा प्रयत्न केला आहे.

२) उद्दिष्टे :

- अ) ज्ञानार्जनात नवचैतन्य निर्माण करणे.
- ब) अभ्यासाबद्दल आवड निर्माण करणे.
- क) विद्यार्थ्यांचा बौद्धिक स्तर वृद्धिगत होण्यासाठी, त्यांना प्रेरित करणे.
- ड) विषयातील जाण व आत्मविश्वास वाढविणे.
- ई) त्या त्या विषयातील व्यवसाय संर्धींची जाणीव निर्माण करणे.
- फ) विद्यार्थ्यांमधील न्यूनगंड दूर करणे.

३) योजनेसाठी पात्रता :

सदर योजना पुणे विद्यापीठाशी संलग्न असलेल्या महाविद्यालयांमधून व मान्यताप्राप्त संस्थांमधून उच्चशिक्षण संपादन करणाऱ्या प्रथम वर्षाच्या (एफ.वाय.) नियमित (रेयुलर) विद्यार्थी/विद्यार्थिनीकरिता आहे. या योजनेमध्ये महाविद्यालयातील/मान्यताप्राप्त संस्थेतील मागसवर्गीय तसेच आर्थिकदृष्ट्या मागास विद्यार्थ्यांना प्रवेश देता येतो. याकरिता विद्यार्थ्यांकडून कोणत्याही प्रकारचे शुल्क आकारता येणार नाही.

४) योजनेसाठी अनुदान :

शैक्षणिक वर्ष २०१५-१६ पासून विशेष मार्गदर्शन योजनेकरीता मार्गदर्शन देणाऱ्या तज्ज प्राध्यापकास रु.३००/- - प्रती घड्याळी तासाप्रमाणे ३० तासाकरीता मानधन अदा करण्यास व योजनेसाठी महाविद्यालय व संस्थेला एकूण रु. ९,०००/- पर्यंत अनुदान अदा करण्यात येईल. या योजनेअंतर्गत स्थानिक पातळीवर उपलब्ध असलेल्या तज्जांना व्याख्यानांसाठी प्राधान्याने निमंत्रित करावे. या रकमेतून व्याख्यात्यांचा प्रवासखर्च अथवा दैनिक भत्ता देय असणार नाही.

५) अर्ज करण्याची पद्धत :

विशेष मार्गदर्शन योजनेकरिता सोबत जोडलेल्या विहित नमुन्यातील अर्ज संबंधित महाविद्यालयाने/ मान्यताप्राप्त संस्थेने मा. संचालक, विद्यार्थी विकास मंडळ, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे-७ यांनी दिलेल्या अंतिम दिनांकापर्यंत सादर करणे आवश्यक आहे. अंतिम दिनांकापर्यंत प्राप्त होणाऱ्या अर्जांचा सदर योजनेसाठी त्या शैक्षणिक वर्षासाठी विचार करता येणार नाही.

६) योजनेसाठी मान्यता :

विशेष मार्गदर्शन योजनेअंतर्गत महाविद्यालयांकडून/ मान्यताप्राप्त संस्थांकडून आलेल्या प्रस्तावांची छाननी करण्यात येईल. तदनंतर महाविद्यालयाला / मान्यताप्राप्त संस्थेला मान्यतेचे पत्र पाठविण्यात येईल. ज्या महाविद्यालयाचे प्रस्ताव अंतिम दिनांकानंतर प्राप्त होतील त्यांना या योजनेसाठी मान्यता दिली जाणार नाही.

७) योजनेसाठी कार्यवाही :

सदर योजनेसाठी विद्यापीठाकडून मान्यता प्राप्त केलेल्या महाविद्यालयांना/मान्यताप्राप्त संस्थांना ही योजना कार्यान्वित करता येईल. या योजनेमध्ये प्रथम वर्ष (एफ.वाय.)

वर्गात शिक्षण घेणाऱ्या मागासवर्गीय व आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल विद्यार्थी / विद्यार्थिनींची यादी तयार करावी. सदर यादीची एक प्रत संचालक, विद्यार्थी विकास मंडळ, पुणे विद्यापीठ, पुणे यांना पाठवावी. तसेच तज्ज्ञ व्यक्तींचीही यादी तयार करावी. जास्तीतजास्त विद्यार्थ्यांना या योजनेचा लाभ घेता यावा यासाठी महाविद्यालयात/ मान्यताप्राप्त संस्थेच्या सूचना-फलकावर संबंधित सूचना लावण्यात यावी.

या योजने अंतर्गत इंग्रजी, गणित, अर्थशास्त्र, अकाउटन्सी, तसेच विद्यार्थी कल्याण मंडळाच्या महाविद्यालयीन सळागार समितीला योग्य वाटतील त्या विषयाचे खास वर्ग घेता येतील. अभ्यासक्रमाशी संबंधित त्या विषयातील महत्त्वाच्या संकल्पना विद्यार्थ्यांना स्पष्ट करून देण्यासाठी या विद्यार्थ्यांचे खास वर्ग घेण्यात यावेत.

सदर योजनेच्या अंमलबजावणीकरिता मार्गदर्शन वर्गाचे स्वतंत्र वेळापत्रक तयार करण्यात यावे. महाविद्यालयाच्या नियमित वेळेव्यतिरिक्त या वर्गाचे आयोजन करावे. या योजनेसाठी तयार केलेल्या वेळापत्रकानुसार या योजनेसाठी तज्ज्ञ व्यक्तींचे हजेरी-पत्रक ठेवण्यात यावे. सदर हजेरी-पत्रकात व्याख्यान झाल्यानंतर संबंधित व्यक्तीची स्वाक्षरी घेण्यात यावी व मानधन अदा के ल्यानंतर मूळ देयकावर त्यांची स्वाक्षरी घ्यावी.

८) वार्षिक हिशेब सादर करण्याची पद्धत :

अ) प्रत्येक शैक्षणिक वर्षाच्या फेब्रुवारीअखेरपर्यंत योजना महाविद्यालयामध्ये राबवावी.

ब) योजनेचे सर्व हिशेब कोणत्याही परिस्थितीत शैक्षणिक वर्षाच्या दि. १० मार्चपर्यंत पूर्ण करण्यात यावेत.

क) योजनेची वार्षिक हिशेबतपासणी केंद्रीय पद्धतीने विभागनिहाय करण्यात येईल. केंद्रीय हिशेबतपासणीचा कार्यक्रम महाविद्यालयाला स्वतंत्रीत्या पाठविण्यात येईल. केंद्रीय हिशेबतपासणी चार विभागांत पूर्ण करण्यात येईल. पुणे शहर, पुणे ग्रामीण, अहमदनगर व नाशिक या चार

विभागांसाठी स्वतंत्रीत्या शिबिरे आयोजित करण्यात येतील.

केंद्रीय हिशेबतपासणीच्या वेळी हिशेब सादर करताना

खालील कागदपत्रांची पूर्तता करणे आवश्यक आहे :

१. सदर योजनेचा वार्षिक अहवाल व योजनेत सहभागी झालेल्या विद्यार्थ्यांची वर्गनिहाय यादी प्राचार्य व विद्यार्थी कल्याण अधिकारी यांच्या सही व शिक्क्यासह सादर करावी.

२. मानधनाची मूळ देयके (झेरॉक्स नको) पाठविताना त्या देयकात प्रत्येक प्राध्यापकांच्या प्रतितासाचे मानधन दिल्याचा उल्लेख असावा. देयकावर विद्यार्थी कल्याण अधिकाऱ्याची सही (S.W.O.) व प्राचार्यांची सही व शिक्का असला पाहिजे.

३. तज्ज्ञ प्राध्यापकांचे/ व्याख्यात्यांचे हजेरी-पत्रक मूळ देयकासोबत जोडावे. झालेल्या खर्चाचे विवरणपत्र विद्यार्थी कल्याण अधिकाऱ्याची सही (S.W.O.) व प्राचार्यांच्या सही व शिक्क्यासह सादर करणे आवश्यक आहे.

४. योजना राबविण्याची ज्या महाविद्यालयांना मान्यता दिली असेल, त्या महाविद्यालयांनी योजना राबविणे सुरु केल्याचे लेखीस्वरूपात या कार्यालयास कळवावे व हिशेब सादर करताना विद्यापीठाकडून मान्यता दिलेल्या पत्राची झेरॉक्स प्रत जोडणे आवश्यक आहे.

५. सदर योजनेवरील खर्चाच्या प्रतिपूर्तीसाठी अनुदान मागणीबाबत विहित नमुन्यातील अर्ज महाविद्यालयाच्या लेटरहेडवर विद्यार्थी कल्याण अधिकाऱ्याची सही व प्राचार्यांच्या सही व शिक्क्यासह सादर करावा. या अर्जाचा विहित नमुना सोबत जोडला आहे.

**विद्यार्थी विकास मंडळ, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
विशेष मार्गदर्शन योजना प्रस्ताव. २०१ - २०१**

१. महाविद्यालयाचे नाव : _____

२. महाविद्यालयाचे स्थापनेचे वर्ष : _____

३. प्राचार्यचे नाव व दूरध्वनी क्र. : _____

४. विद्यार्थी कल्याण अधिकाऱ्याचे नाव व मोबाईल क्र. : _____

५. महाविद्यालयातील विद्यार्थी संख्या : _____

६. महाविद्यालयात योजनेचे ज्ञानविस्तार कार्यक्रम राबविले जातात : _____

७. चालू शैक्षणिक वर्षात महाविद्यालयात योजनेचे ज्ञानविस्तार कार्यक्रम राबविले जातात : _____

८. विद्यार्थी कल्याण मंडळ आणि विशेष मार्गदर्शन योजनेच्या बतीने कोणते नवनवीन उपक्रम या विषयोच्या सूचना : _____

विद्यार्थी कल्याण अधिकारी (S.W.O)
स्वाक्षरी व मोहोर

प्राचार्य
स्वाक्षरी व मोहोर

विशेष मार्गदर्शन योजना तज्ज्ञ व्यक्ति हजेरी-पत्रक

विद्यार्थी कल्याण अधिकारी (S.W.O.)

स्वाक्षरी व मोहोरे

महाविद्यालयाची मोहोर

प्राचार्य स्वाक्षरी व मोहोर

८. विद्यार्थी व्यक्तिमत्त्व विकास योजना

१) प्रस्तावना :

विद्यापीठ हे केवळ काही विषयांच्या पुस्तकी वा बौद्धिक शिक्षणावर भर देणारे ज्ञानपीठ न होता, समाजसेवेचेही दीक्षापीठ व्हावे, विद्यार्थींना शिक्षकेतर उपक्रमांत मोकळेपणाने सहभागी होण्यास प्रवृत्त करून त्यांचा व्यक्तिमत्त्व विकास साधता यावा. त्याचा प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष लाभ शिक्षणापासून वंचित असलेल्या अन्य घटकांनाही व्हावा. या प्रमुख भूमिकेतून विद्यापीठाने सदर योजना सुरु केली आहे.

याद्वारे शिक्षणाचे संस्कार घेतलेल्या पदवीधर विद्यार्थी अधिक संस्कारक्षम, अधिक सक्षम, अधिक ध्येयवादी, अधिक सेवाभावी व जीवनमूल्यांना अधिक जपणाऱ्या ठरतील असा विद्यापीठाला आत्मविश्वास वाटतो.

२) उद्दिष्टे :

१. विद्यार्थ्यांचा व्यक्तिमत्त्व विकास करणे.
२. विद्यार्थ्यांमध्ये आत्मविश्वास निर्माण करणे.
३. उच्चशिक्षणाबोरोबरच जीवनमूल्ये रुजविण्याचा प्रयत्न करणे.
४. विद्यार्थ्यांना सक्षम करण्यासाठी आरोग्य, कायदे, संस्कृती, इत्यादीविषयक मार्गदर्शन करणे.
५. मार्गदर्शनपर व्याख्यानमाला आयोजित करणे.
६. स्वयंरोजगाराच्या दृष्टीने विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करणे.
७. शिक्षणाबोरोबरच शिक्षणेतर उपक्रमांमध्ये मुर्लींचा सहभाग वाढविण्यासाठी प्रयत्न करणे.

३) योजनेसाठी पात्रता :

विद्यार्थी व्यक्तिमत्त्व विकास योजना, पुणे विद्यापीठाशी संलग्न असलेल्या सर्व महाविद्यालयांमधून व मान्यताप्राप्त संस्थांमधून उच्चशिक्षण संपादन करणाऱ्या नियमित (Regular) विद्यार्थ्यांसाठी आहे.

४) योजनेसाठी अनुदान :

विद्यार्थी व्यक्तिमत्त्व विकास योजनेअंतर्गत पुणे विद्यापीठाकडून योजनेची मान्यता घेऊन अंमलबजावणी करणाऱ्या संलग्न महाविद्यालयाला/मान्यताप्राप्त संस्थेला अनुदान प्रदान करण्यात येईल. सदर योजनेकरिता जास्तीत-जास्त रु. १०,०००/- अर्थसाहाय्य मंजूर करण्यात येईल. योजनेच्या उद्दिष्टपूर्तीसाठी ही रक्कम वापरता येईल.

५) अर्ज करण्याची पद्धत :

सदर योजनेच्या मान्यताप्राप्तीसाठी संलग्न

महाविद्यालयांनी मान्यताप्राप्त संस्थानी सोबत जोडलेल्या विहित नमुन्यातील अर्जासह प्रस्ताव याकार्यालयाने विहीत केलेल्या वेळेमध्ये सादर करावेत. सदरचा प्रस्ताव मा. संचालक, विद्यार्थी विकास मंडळ, पुणे विद्यापीठ, पुणे-७ यांच्या कार्यालयाकडे पाठवावा. प्रस्तावामध्ये आवश्यक ती सर्व माहिती भरून, त्याकरिता आवश्यक त्या कागदपत्रांची पूर्तता करावी. मुदतीनंतर प्राप्त होणाऱ्या प्रस्तावांना मान्यता देता येणार नाही.

६) योजनेसाठी मान्यता :

सदर योजनेअंतर्गत प्राप्त झालेल्या सर्व प्रस्तावांची विद्यार्थी विकास मंडळाकडून छाननी केली जाईल. तदनंतर योजनेच्या मार्गदर्शक तत्त्वांच्या आधारे मान्यता देण्यात येईल. अपूर्ण अवस्थेत असलेल्या प्राप्त प्रस्तावांना मान्यता दिली जाणार नाही. ज्या महाविद्यालयांनी सदर योजनेअंतर्गत उल्लेखनीय कामगिरी करून जास्तीतजास्त विद्यार्थींना योजनेचा लाभ उपलब्ध करून दिला आहे अशा महाविद्यालयांच्या/मान्यताप्राप्त संस्थांच्या प्रस्तावांना मान्यतेसाठी प्राधान्य देण्यात येईल.

७) योजनेसाठी कार्यवाही :

विद्यार्थी व्यक्तिमत्त्व विकास योजना राबविण्यासाठी मान्यता असलेल्या संलग्न महाविद्यालयांना/मान्यताप्राप्त संस्थेत सदर योजना कार्यान्वित करता येईल. योजनेची कार्यवाही महाविद्यालयाच्या/मान्यताप्राप्त संस्थेच्या विद्यार्थी विकास मंडळाच्या योजनांसाठी स्थापन केलेल्या सल्लागार समितीमार्फत करण्यात येईल. याकरिता सल्लागार समितीने एक स्वतंत्र उपसमिती तयार करावी व सदर उपसमितीमध्ये महाविद्यालयातील/मान्यताप्राप्त संस्थेतील महिला प्रतिनिधींना निमंत्रित करावे. अशा प्रकारच्या उपसमितीचे गठन करण्याचे सर्व अधिकार विद्यार्थी कल्याण मंडळाच्या महाविद्यालयातील/मान्यताप्राप्त संस्थेतील सल्लागार समितीला असेल. निमंत्रित सदस्यांमध्ये महिला प्राध्यापक, विद्यार्थिनी प्रतिनिधी व स्थानिक महिला समाजसेविकांना प्राधान्य देण्यात यावे.

विद्यार्थी कल्याण अधिकारी (S.W.O.) यांनी सदर उपसमितीबोरोबर विचारविनिमय करून विद्यार्थिनी व्यक्तिमत्त्व विकास योजनेबाबत प्रस्ताव निर्धारित वेळेत पाठवावेत. ज्या विषयावर विद्यार्थींसाठी कार्यक्रम आयोजित करावयाचा असेल त्या विषयातील तज्ज्ञांना निमंत्रित करावे

व योजनेची उद्दिष्टपूर्ती होईल असे पाहावे. विद्यार्थी व्यक्तिमत्त्व विकास योजनेतर्फे शिबिरे, कार्यशाळा, कृतिसत्रे यांचे आयोजन करण्यात यावे. यांतील विषय आरोग्य, शिक्षण, शारीरिक, मानसिक, आरोग्याची माहिती, स्वयंरोजगाराची माहिती, व्यक्तिमत्त्व विकास व स्त्री-पुरुष समतेचा दृष्टिकोन येण्यासाठीचे विषय, स्त्रीजन्माचे स्वागत, योग शिक्षण, पर्यावरणजागृती, राष्ट्रीय एकात्मता, इत्यादी असावेत. शक्य झाल्यास दरवर्षी शिबिर, कृतिसत्र, कार्यशाळेसाठी एक मुख्य विषय (Theme) घेऊन त्यावर व्याख्याने घडवून आणावीत.

८) आर्थिक तरतूद :

अ) या योजनेअंतर्गत व्याख्यानमालेचे आयोजन केल्यास, सदर व्याख्यानमाला किमान ९ व्याख्यानांसाठी असावी. व्याख्यानमालेचे निश्चित वेळापत्रक प्रस्तावासोबत जोडावे. एका व्याख्यानमालेसाठी जास्तीतजास्त रु.१०००/- आकस्मिक खर्च मान्य करण्यात येईल. यापैकी तज्ज्ञ व्याख्यात्यास जास्तीतजास्त रु.१०००/- मानधन मान्य करण्यात येईल.

ब) शिबिरे, चर्चासत्र व कार्यशाळा :

एक-दिवसीय शिबिर, चर्चासत्र अथवा कार्यशाळेचे आयोजन केले असेल तर, त्याकरिता संबंधित विषयाच्या तीन तज्ज्ञांना निमंत्रित करण्यात यावे. तज्ज्ञांचे एकूण मानधन जास्तीतजास्त रु.३०००/- मान्य करण्यात येईल.

शिबिरे, चर्चासत्र अथवा कार्यशाळेत सहभागी झालेल्या विद्यार्थींसाठी भोजन, चहा, नाश्ता यांसाठी एकत्रित आयोजन खर्च रु.६०००/- मान्य करण्यात येईल. आकस्मिक खर्चासाठी रु.१०००/- ची तरतूद असेल.

सर्वसाधारणणे महाविद्यालयास या योजनेअंतर्गत मंजूर असलेले जास्तीतजास्त रु.१०,०००/- अनुदानातून खालीलप्रमाणे खर्चास मान्यता देता येईल :

१. आयोजन खर्च : रु.६०००/-
२. तज्ज्ञ व्यक्तींचे मानधन : रु.३०००/-
३. आकस्मिक व इतर खर्च : रु.१०००/-

तथापि, वरील सर्व उपक्रमांना संचालक, विद्यार्थी विकास मंडळ यांची मान्यता असणे आवश्यक आहे. व्याख्यानमाला, कृतिसत्र, शिबिरे यांव्यतिरिक्त स्थानिक गरजेनुसार विद्यार्थी व्यक्तिमत्त्व विकास योजनेतर्फे काही उपक्रम करावयाचे असतील तर मा. संचालक, विद्यार्थी विकास मंडळ, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे यांची मान्यता घेऊन करता येतील. यासाठी सोबत जोडलेल्या

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, विद्यार्थी विकास मंडळ

विहित नमुन्यातील अर्जाद्वारे प्रस्ताव दाखल करणे आवश्यक आहे. तसेच, सदर कार्यक्रमाची माहिती मा. संचालक, विद्यार्थी विकास मंडळ, पुणे विद्यापीठ व जिल्हा समन्वयक, विद्यार्थी विकास मंडळ यांना किमान आठ दिवस आधी कळवावे.

९) अहवाल व हिशेब सादर करण्याची पद्धत :

अ) दरवर्षी फेब्रुवारीअखेरपर्यंत या योजनेअंतर्गत उपक्रम आयोजित करावेत.

ब) व्याख्यानमाला व शिबिर, कृतिसत्रात सहभागी झालेल्या विद्यार्थ्यांच्या नावांची यादी त्यांच्या स्वाक्षरीसह विद्यापीठकडे सादर करावी.

क) योजनेची वार्षिक हिशेबतपासणी केंद्रीय पद्धतीने विभागनिहाय करण्यात येईल. केंद्रीय हिशेबतपासणी चार विभागांत पूर्ण करण्यात येईल. पुणे शहर, पुणे ग्रामीण, अहमदनगर, नाशिक या चार विभागांसाठी स्वतंत्रीत्या शिबिरे आयोजित करण्यात येतील. केंद्रीय हिशेबतपासणीच्या वेळी सर्व हिशेब कोणत्याही परिस्थितीत त्या त्या वर्षाच्या १० मार्च-पर्यंत तयार ठेवावेत. हिशेब सादर करताना पुढील कागदपत्रांची पूर्तता करावी :

१. विद्यापीठाकडून आलेल्या विद्यार्थी व्यक्तिमत्त्व विकास योजनेचे मान्यताप्रत्र.
२. विद्यार्थी व्यक्तिमत्त्व विकास योजनेचा वार्षिक अहवाल व फोटो.
३. व्याख्यानमाला व शिबिरे, कृतिसत्र यांसाठी झालेल्या खर्चाच्या मूळ पावत्या (झेरॉक्स नको) पाठवाव्यात.
४. खर्चांचे विवरणपत्र.
५. हिशेब सादर करताना प्राचार्य, विद्यार्थी कल्याण अधिकारी यांची सही असणे आवश्यक आहे.
६. कार्यक्रमाचे आयोजन ३१ जानेवारी पर्यंतच करावे
७. कार्यक्रम झाल्यानंतर कार्यक्रमाचे हिशेब १० दिवसाचे आत विद्यापीठ कार्यालयास विहित नमुन्यात सादर करावेत.

नियमाबलीत योग्य ते बदल करण्याचे अधिकार मा. संचालक, विद्यार्थी विकास मंडळ, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे-७ यांच्याकडे असतील.

**विद्यार्थी विकास मंडळ, सावित्रीबाई फुले पुणे पुणे विद्यापीठ
विद्यार्थिनी व्यक्तिमत्त्व विकास योजना, २०१ - २०१ साठी
प्रस्ताव**

१. महाविद्यालयाचे नाव व पत्ता : -----

२. महाविद्यालय स्थापनेचे वर्ष : -----
३. प्राचार्याचे नाव : -----

४. विद्यार्थी कल्याण अधिकाऱ्याचे नाव व मोबाईल क्र. : -----
५. महाविद्यालयातील एकूण प्राध्यापकांची संख्या : -----
६. महाविद्यालयातील एकूण विद्यार्थी-संख्या : -----
७. महाविद्यालयातील शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांची संख्या : -----
८. विद्यार्थिनी व्यक्तिमत्त्व विकास योजनेसाठी सल्लगार उपसमिती सदस्यांची नावे :
 - १) ----- : प्राचार्य, पदसिद्ध अध्यक्ष
 - २) ----- :
 - ३) ----- :
 - ४) ----- :
 - ५) ----- :
९. महाविद्यालयातर्फे विद्यार्थिनीसाठी कोणकोणते ज्ञानविस्तार कार्यक्रम राबविले जातात ?
 १) -----
 २) -----
१०. चालू शैक्षणिक वर्षात महाविद्यालयातर्फे कोणते उपक्रम सदर योजनेअंतर्गत राबविता येतील यासंबंधीच्या कार्यक्रमाचा आराखडा : १) -----
 २) -----
११. विद्यार्थिनी व्यक्तिमत्त्व विकास योजनेच्या वर्तीने कोणते उपक्रम घ्यावेत याविषयी सूचना :

विद्यार्थी कल्याण अधिकारी (S.W.O.)
स्वाक्षरी व मोहोर

महाविद्यालयाची
मोहोर

प्राचार्य
स्वाक्षरी व मोहोर

९. निर्भय कन्या अभियान

१) प्रस्तावना :

पुणे विद्यापीठाच्या सर्व संलग्न महाविद्यालयांमधून व मान्यताप्राप्त संस्थांमधून उच्च शिक्षण संपादन करणाऱ्या विद्यार्थिनींपैकी बहुतांश मुली ग्रामीण भागातील असून दररोज बसने महाविद्यालयात ये-जा करतात. या मुली आपल्या उच्च शिक्षणाच्या प्रमुख घटक आणि केंद्रबिंदू आहेत.

महिलांवर होणारे अत्याचार, छेडछाडीची प्रकरणे व प्रदूषित सामाजिक पर्यावरणाचा प्रतिकूल परिणाम स्त्री-शिक्षणावर होतो. मुली भयाच्या वातावरणात वाढतात. त्यामुळे अभ्यासेतर उपक्रमांत मुली मोकळेपणाने सहभागी होत नाहीत. मुलींनीच शिक्षणाबरोबर आपण सबळ आहोत, मानसिकदृष्ट्या स्वावलंबी आहोत, स्वतःचे संरक्षण स्वतः केले पाहिजे, अशा प्रकारे आपल्या सामर्थ्याची ओळख पटवून घेतली पाहिजे, असे स्वतःला शिकविले तरच निर्भय, निरामय आणि स्वच्छ वातावरणात शिक्षणाने मिळणारे स्वातंत्र्य त्या उपभोगू शकतील.

अशा मुलींना अत्याचाराविरुद्ध तोंड देण्यास सबळ करण्यासाठी त्यांच्या संरक्षणार्थ आपणही काही पावले उचलणे आवश्यक आहे, असे विद्यापीठास वाटते. याकरिता विद्यार्थी कल्याण मंडळाने तयार केलेल्या ‘निर्भय कन्या अभियान’ या योजनेद्वारे विद्यार्थिनींमध्ये स्वसंरक्षणार्थ (सेल्फ डिफेन्स) जागृती निर्माण करून त्यांना याबाबतचे शास्त्रोक्त प्रशिक्षण या योजनेद्वारे देण्याचा विद्यापीठाचा मानस आहे. सदर अभियानामध्ये हजारो विद्यार्थिनींना स्वसंरक्षणाबाबत

हिंमत प्रदान करण्याचे सामर्थ्य आहे. सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाचे समाजातील घटकांप्रति असणारे उत्तरदायित्व या योजनेतून सिद्ध होणार आहे.

विद्यार्थिनींना भयमुक्त वातावरण मिळण्यासाठी उपयुक्त ठरणाऱ्या व त्यांचा आत्मविश्वास वृद्धिंगत करू शकणाऱ्या निर्भय कन्या अभियान त्यांच्या पालकांची चिंता दूर होण्यास मदत होऊन सामाजिक शांतता प्रस्थापित करण्यासाठीचा विद्यापीठाचाही प्रयत्न यातून सफल होईल.

आपल्या विद्यापीठात आणि संलग्न महाविद्यालयांमध्ये उच्च शिक्षण घेणाऱ्या मुलींसाठी अशा प्रकारचे धैर्य आणि हिंमत निर्माण करू शकणारी महत्त्वपूर्ण योजना राबविणारे सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ हे देशातील पहिलेच विद्यापीठ असावे असे वाटते. या योजनेचे समाजाच्या सर्व स्तरांतून स्वागत होत आहे.

२) उद्दिष्ट्ये :

- स्वसंरक्षणाचे प्रशिक्षण देणे.
- अन्याय, अत्याचाराचा मुकाबला करण्याचे सामर्थ्य प्रदान करणे.
- विद्यार्थिनींमध्ये धैर्य व हिंमत वाढविण्यासाठी प्रयत्न करणे.
- भयमुक्त वातावरणात मोकळेपणाने शैक्षणिक उपक्रमात भाग घेण्याचे धाडस त्यांच्यामध्ये निर्माण करण्यासाठी साहाय्य करणे.
- विद्यार्थिनींना मानसिकदृष्ट्या स्वावलंबी होण्यास मदत करणे.
- शिक्षणेतर उपक्रमांमध्ये विद्यार्थिनींचा सहभाग वाढविणे.

३) योजनेसाठी पात्रता :

निर्भय कन्या अभियान ही योजना, पुणे

विद्यापीठाशी संलग्न असलेल्या सर्व महाविद्यालयांमधून व मान्यताप्राप्त संस्थांमधून उच्चशिक्षण संपादन करणाऱ्या नियमित (Regular) विद्यार्थिनींसाठी आहे.

४) योजनेसाठी अनुदान :

सदर योजनेअंतर्गत महाविद्यालयांचा/मान्यताप्राप्त संस्थांचा गट तयार करून एकत्रित प्रशिक्षण शिबिराचे आयोजन करावयाचे असल्याने, ज्या महाविद्यालयात विद्यार्थिनींसाठी या शिबिराचे आयोजन करण्यात येईल, त्या आयोजक महाविद्यालयाला/मान्यताप्राप्त संस्थेला विद्यापीठाकडून जास्तीत जास्त रु. १५०००/- अनुदान देण्यात येईल.

५) प्रस्ताव दाखल करण्याची पद्धत :

निर्भय कन्या अभियानांतर्गत प्रशिक्षण कृति-सत्रासाठी ५ महाविद्यालयांचा गट तयार करण्यात येईल. यांपैकी एका महाविद्यालयाची कृतिसत्र आयोजनाकरिता विद्यार्थी कल्याण मंडळाकडून निवड करण्यात येईल. अशा प्रकारे निवड झालेल्या महाविद्यालयाच्या विद्यार्थी कल्याण अधिकाऱ्याने प्रशिक्षण कृति-सत्रासाठी प्रस्ताव दाखल करावयाचा आहे. याकरिता आवश्यक असलेला विहित नमुन्यातील अर्ज सोबत जोडला आहे. तो पूर्णपणे भरून आवश्यक त्या कागदपत्रांसह ‘संचालक, विद्यार्थी कल्याण मंडळ, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे-७’ यांच्या कार्यालयाकडे विहित वेळेपूर्वी पाठवावा. निर्धारित तारखेनंतर प्राप्त होणाऱ्या प्रस्तावांचा मान्यतेसाठी विचार केला जाणार नाही.

६) योजनेसाठी मान्यता :

निर्भय कन्या अभियानांतर्गत ५ महाविद्यालयांच्या /मान्यताप्राप्त संस्थांच्या गटामधून प्रत्येकी २०

विद्यार्थींनी बोलावून १०० विद्यार्थींच्या समूहाला एकत्रित प्रशिक्षण कृतिसत्राचे आयोजन करावयाचे असल्याने, त्या समूहाकडून / गटाकडून प्राप्त झालेल्या प्रस्तावांचा मान्यतेसाठी विचार करण्यात येईल. तथापि सदरचे प्रस्ताव निर्धारित वेळेपूर्वी विद्यापीठास प्राप्त होणे आवश्यक आहे. विहित नमुन्यातील प्राप्त प्रस्तावांची छाननी करून कृति-सत्रास मान्यता प्रदान केली जाईल. ज्या महाविद्यालयाकडे सदर योजनेचे प्रशिक्षण कृतिसत्र आयोजनासाठी आवश्यक त्या सुविधा उदा. प्रशस्त हॉल, प्रशिक्षक, इ. उपलब्ध आहेत, अशा महाविद्यालयास मान्यतेसाठी प्राधान्य देण्यात येईल.

७) योजनेची कार्यवाही :

सदर योजना विद्यार्थी कल्याण मंडळाने ठरवून दिलेल्या ५ महाविद्यालयांच्या समूहाने/गटाने एकत्रितीत्या राबवायची आहे. याकरिता संबंधित महाविद्यालयांच्या विद्यार्थी कल्याण अधिकाऱ्यांनी (S.W.O.) विचारविनिमय करून कार्यक्रमाचे नियोजन करावे. गटातील प्रत्येक महाविद्यालयाच्या २० विद्यार्थिनींची या कृतिसत्रासाठी निवड करावी. निवड करताना प्रथम वर्ष (F.Y.) वर्गातील विद्यार्थिनींना प्राधान्य द्यावे. प्रत्येक महाविद्यालयाच्या २० याप्रमाणे १०० विद्यार्थिनींसाठी एक-दिवसीय प्रशिक्षण कृतिसत्र गटातील विद्यापीठाने निश्चित केलेल्या महाविद्यालयात आयोजित करावे. कृति-सत्रात सहभागी होणाऱ्या विद्यार्थिनींचा प्रवासखर्च त्यांच्याच महाविद्यालयाने करावयाचा आहे. प्रशिक्षणासाठी तज्ज्ञाना निर्मित करण्यात यावे. अशा प्रकारे व्यावसायिक प्रशिक्षण देणाऱ्या स्थानिक पातळीवरील तज्ज्ञाना प्राधान्य देण्यात यावे. प्रशिक्षण कार्यक्रम संपूर्ण दिवसाचा १० ते ५ या

वेळेत घेण्यात यावा. प्रशिक्षण कृतिसत्र संपल्यानंतर त्याबाबतचा विस्तृत अहवाल फोटोसह तयार करावा. सदर प्रशिक्षणाबाबत कृतिसत्रात सहभागी झालेल्या विद्यार्थिनींच्या प्रतिक्रिया नोंदवाव्यात. कृतिसत्रात सहभागी असलेल्या विद्यार्थिनींचे हजेरी-पत्रक ठेवण्यात यावे. आयोजनाबाबत जिल्हा समन्वयकांना सूचित करावे.

प्रशिक्षित झालेल्या प्रत्येक महाविद्यालयाच्या/मान्यताप्राप्त संस्थेच्या २० विद्यार्थिनींना आपल्या महाविद्यालयातील मान्यताप्राप्त संस्थेतील इतर विद्यार्थिनींसाठी प्रशिक्षण कार्यक्रम आयोजित करावेत. अशा कार्यक्रमांचे यशस्वी आयोजन करण्यासाठी महाविद्यालयातील विद्यार्थिनी व्यक्तिमत्त्व विकास योजनेकरिता कार्यरत असलेली उपसमिती आवश्यक ते सहकार्य करील. महाविद्यालयीन विद्यार्थिनींना स्वसंरक्षणाचे प्रशिक्षण प्रदान करणाऱ्या विद्यार्थिनींस प्रमाणपत्र प्रदान करण्यात येईल.

सर्वसाधारणपणे महाविद्यालयास या योजनेअंतर्गत मंजूर असलेले जास्तीत जास्त रु. १५०००/- अनुदानातुन खालील प्रमाणे खर्चास मान्यता देण्यात येईल.

१. आयोजन खर्च : रु. १००००/-
२. तज्ज्ञ व्यक्तींचे मानधन : रु. १०००/-
३. तज्ज्ञ व्यक्तींचे प्रवासखर्च : रु. २०००/-
४. आकस्मित व इतर खर्च : रु. २०००/-

खर्चाचे हिशेब १० मार्चपर्यंत तयार ठेवावेत. तसेच सदर कार्यक्रमाची माहिती मा. संचालक, विद्यार्थी कल्याण मंडळ, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे व जिल्हा समन्वयक यांना किमान आठ दिवस अगोदर कळवावी.

- ८) अहवाल व विशेष सादर करण्याची पद्धत :
- अ) दरवर्षी फेब्रुवारीअखेरपर्यंत या योजनेअंतर्गत उपक्रम

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, विद्यार्थी विकास मंडळ आयोजित करावेत.

- ब) कृतिसत्रात सहभाग घेतलेल्या महाविद्यालयांची यादी.
- क) निर्भय कन्या अभियान योजनेत सहभागी झालेल्या विद्यार्थिनींचे मूळ हजेरी-पत्रक (झेरॉक्स नक्ऋ) सादर करावे.
- ड) योजनेची वार्षिक हिशेबतपासणी केंद्रीय पद्धतीने विभागनिहाय करण्यात येईल. केंद्रीय हिशेबतपासणीचा कार्यक्रम महाविद्यालयाला स्वतंत्ररीत्या कळविण्यात येईल. केंद्रीय हिशेबतपासणी चार विभागांत पूर्ण करण्यात येईल. पुणे शहर, पुणे ग्रामीण, अहमदनगर व नाशिक या चार विभागांसाठी स्वतंत्ररीत्या शिबिरे आयोजित करण्यात येतील. केंद्रीय हिशेबतपासणीच्या वेळी सर्व हिशेब कोणत्याही परिस्थितीत त्या शैक्षणिक वर्षाच्या १० मार्चपर्यंत तयार ठेवावेत. हिशेब सादर करताना पुढील कागदपत्रांची पूर्तता करावी :

१. विद्यापीठाकडून आलेल्या निर्भय कन्या अभियान योजनेचे मान्यतापत्र.
२. निर्भय कन्या अभियान योजनेचा अहवाल फोटोंसह.
३. निर्भय कन्या अभियान योजनेसाठी झालेल्या खर्चाच्या मूळ पावत्या (झेरॉक्स नक्ऋ) पाठवाव्यात.
४. सहभाग घेतलेल्या विद्यार्थिनींची महाविद्यालयनिहाय स्वाक्षरीसह यादी.
५. हिशेब सादर करताना खर्चाच्या विवरणपत्रावर व मूळ देयकावर प्राचार्य व विद्यार्थी कल्याण अधिकारी (S.W.O.) यांची सही असणे आवश्यक आहे.

नियमावलीत योग्य ते बदल करण्याचे अधिकार मा. संचालक, विद्यार्थी विकास मंडळ (B.S.W.), सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे-७ यांच्याकडे असतील.

**विद्यार्थी विकास मंडळ, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
महाविद्यालयीन स्तरावरील निर्भय कन्या अभियान, २०१ -२०१ साठी प्रस्ताव**

१. महाविद्यालयाचे नाव व पत्ता :-----

२. महाविद्यालय स्थापनेचे वर्ष : -----
३. प्राचार्याचे नाव : -----
४. विद्यार्थी कल्याण अधिकाऱ्याचे नाव व मोबाईल क्र. : -----
-
५. महाविद्यालयातील एकूण प्राध्यापकांची संख्या : -----
६. महाविद्यालयातील एकूण विद्यार्थिनींची संख्या : -----
-
७. महाविद्यालयातील शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांची संख्या : -----
८. निर्भय कन्या अभियान योजनेअंतर्गत गटातील अन्य महाविद्यालयांची माहिती :-----
-
- अ.क्र. महाविद्यालयाचे नाव व पत्ता विद्यार्थी कल्याण अधिकाऱ्याचे
नाव

 - १) -----
 - २) -----
 - ३) -----
 - ४) -----
 - ५) -----

९. सन २०१४-२०१५ या शैक्षणिक वर्षात सदर योजनेअंतर्गत राबविण्यात येणाऱ्या कार्यक्रमांचा व संभाव्य खर्चाचा आराखडा :
 - १) -----
 - २) -----
१०. निर्भय कन्या अभियान योजनेच्या माध्यमातून द्यावयाच्या स्वसंरक्षण प्रशिक्षणासाठी स्थानिक प्रशिक्षक उपलब्ध आहेत काय ? होय/नाही
११. निर्भय कन्या प्रशिक्षण कृती-सत्रासाठी महाविद्यालयाकडे उपलब्ध असलेल्या सुविधा :

१०. स्वच्छ आणि स्वस्थ भारत अभियान

प्रस्तावना :

मा. पंतप्रधन, मा. केंद्रशासन, मा. राज्यशासन, मा. विद्यापीठ अनुदान आयोग यांनी निर्गमित केलेल्या सुचना स्वच्छ व स्वस्थ भारत अभियानाची सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाचे मा. कुलगुरु डॉ. वासुदेव गाडे यांच्या प्रमुख मार्गदर्शनाखाली यशस्वी करण्यासाठी आवश्यक ती यंत्रणा उभी केली आहे.

आपला भारत देश आज एका निर्णायिक टप्प्यावर येऊन पोहोचला आहे. अर्थिक विकासाच्या दरात भरभरून वाढ झाली आहे. राष्ट्रीय पातळीवर आपल्या आत्मविश्वासात कमालीची वृद्धी झाल्याचे आपण अनुभवतो आहोत. याच पार्श्वभूमीवर विकसनशील भारताचे महासत्त्वाक भारतात परिवर्तन होण्याचे स्वप्न आपण पाहत असलो तरी वास्तव मात्र वेगळेच आहे. देशाच्या पातळीवर विकास आणि खेडी मात्र भकास हे दारुण वास्तव आपल्याला दुर्लक्षून चालणार नाही. यासाठी ठोस प्रयत्न व्हायला हवेत. या प्रयत्नाचा भाग म्हणूनच सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाने स्वच्छ आणि स्वच्छ भारत अभियान उपक्रम राबविण्याचा निर्णय घेतला आहे.

भूमिका :

स्वच्छ व स्वस्थ भारत अभियानमध्ये जिल्हानिहाय विविध उपक्रम व कार्यशाळांचे आयोजन करण्यात येईल. या अंतर्गत महाविद्यालयीन स्तरावर स्वस्थ आणि स्वच्छ भारत आभियान या विषयावर विविध स्पर्धाचे आयोजन करण्यात येईल. या अंतर्गत एक विद्यार्थी एक झाड ही संकल्पना राबविणे व याकीता वनविभाग यांची मदत घेता येईल. तसेच या झाडाची निगा ३ वर्षे सदर विद्यार्थ्यांस राखण्यास द्यावी.

त्याबाबत महाविद्यालय/संस्थेने विद्यार्थ्यांला प्रमाणपत्र देण्यात यावे. स्थानिक पातळीवर असणाऱ्या विविध सरकारी व्यवसायीक कंपन्या, स्वयंसेवी संस्था

व इतर संस्थाशी संपर्क करून स्वच्छ आणि स्वस्थ भारत अभियानातील विविध उपक्रमास सहकार्य करण्यास आवाहन करावे. महाविद्यालयीन प्रवेशित विद्यार्थ्यांकीता स्वच्छतेबाबतचे प्रतिज्ञापत्र भरून घेण्यात यावे तसेच संलग्नीत महाविद्यालय व मान्यताप्राप्त संस्था यांनी उर्जाबचतीकीता अपारंपारीक उर्जेवर चालणाऱ्या विविध उपकरणांचा तसेच इतर उपक्रमांचा अवलंब करावा याकीता केंद्रशासन व महाराष्ट्र शासनातर्फे देण्यात येणाऱ्या विविध सवलती मिळण्याकीता प्रयत्न करावेत. अपारंपारीक उर्जेच्या वापराबाबत विद्यार्थ्या मध्ये जनजागृतीकीता महाविद्यालयांमार्फत कार्यशाळांचे आयोजन करण्यात यावे व याबाबत महाविद्यालय/संस्थांनी राबविलेल्या विविध उपक्रम व कार्यक्रमांचा अहवाल वि.क.म. कार्यालयास पाठविण्यात यावा.

या योजनेची यशस्वीपणे अंमलबजावणी होण्याकीता संलग्नीत महाविद्यालये/मान्यता प्राप्त संस्थामध्ये व्यवसायिक/अव्यवसायिक अशा दोन स्वतंत्र विभागात जिल्हानिहाय प्रथम/द्वितीय/तृतीय अशा स्वरूपात पुरस्कार देण्यात येतील. या पुरस्काराचे स्वरूप रोख रक्कम व प्रमाणपत्र असे असेल.

११. आपत्ती व्यवस्थापन प्रशिक्षण

प्रस्तावना :

जागतिक स्तरावर आपत्ती व्यवस्थापन प्रशिक्षणाबाबत जागृती, उपाययोजना यापूर्वीच वाढीस लागली आहे. गेल्या काही वर्षांमध्ये भारतात अनेक भीषण नैसर्गिक आपत्ती येऊन गेल्या. आपत्तीमुळे झालेली हानी कमी करण्यासाठी आपत्ती व्यवस्थापन महत्वाचे आहे. आपल्या देशात भूकंप, दुष्काळ, अवर्षण, दंगल, चक्रीवादळे, औद्योगिक अपघात, सुनामी लाटा, आग या आपत्तींची वारंवारता वाढली आहे. यासाठी जनजागृती करण्याचे काम सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या विद्यार्थी विकास मंडळाने हाती घेतले आहे. पुणे विद्यापीठातील विद्यार्थ्यांनी यापूर्वी अनेक ठिकाणी आलेल्या आपत्तीमध्ये प्रत्यक्ष आपला सहभाग नोंदविलेला आहे. या सर्वांचा विचार करून सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाने आपत्ती व्यवस्थापन प्रशिक्षण योजना महाविद्यालयीन व मान्यताप्राप्त संस्थांमधील विद्यार्थ्यांसाठी सुरु करण्याचे निश्चित केले आहे.

उद्दिष्टे :

१. विविध आपत्तींचे आकलन विद्यार्थ्यांना करून देणे.
२. आपत्ती टाळण्यासाठी माहितीचे विविध स्रोत विद्यार्थ्यांना माहिती करून देणे.
३. अटळ आपत्तींना सामोरे जाण्याची तयारी करणे.
४. आपत्तीनंतर बचाव कार्य व मदत कार्य वेगाने व सूत्रबद्धपणे करण्याचे सामर्थ्य विद्यार्थ्यांमध्ये निर्माण करणे याकरिता तज्जांकरवी विद्यार्थ्यांना प्रशिक्षित करणे.
५. आपत्ती व्यवस्थापनांतून सामाजिक बांधिलकीची जाणीव विद्यार्थ्यांमध्ये निर्माण करणे.
६. आपत्ती येण्यापूर्वी त्या येऊ नयेत म्हणून पूर्वतयारीबाबत विद्यार्थ्यांना प्रशिक्षित करणे.
७. महाविद्यालयीन स्तरावर आपत्ती व्यवस्थापन कक्ष स्थापन करणे.
८. आपत्ती व्यवस्थापन कायद्यांची व नियमांची माहिती महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांना करून देणे.
९. आपत्तींच्या प्रसंगी विद्यार्थ्यांनी स्वयंसेवक म्हणून स्वयंस्फूर्तीने सहभाग घेणे.
१०. आपत्ती व्यवस्थापनात प्रशासनास योग्य ते सहकार्य करणे.

योजनेसाठी पात्रता :

आपत्ती व्यवस्थापन प्रशिक्षण ही योजना सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाशी संलग्न असलेल्या सर्व महाविद्यालयांमधून व मान्यताप्राप्त संस्थांमधून उच्चशिक्षण संपादन करणाऱ्या नियमित विद्यार्थ्यांसाठी आहे. योजनेचा प्रस्ताव सादर केलेल्या महाविद्यालय व संस्थेची विद्यार्थी संख्या २५०० किंवा त्यापेक्षा जास्त असावी.

योजनेसाठी अनुदान :

सदर योजनेअंतर्गत ४ ते ५ महाविद्यालयांचा/मान्यताप्राप्त संस्थांचा गट करून एकत्रित १०० विद्यार्थ्यांचे दोन दिवसांचे प्रशिक्षण शिबिराचे आयोजन करावयाचे असल्याने ज्या महाविद्यालयात विद्यार्थ्यांसाठी या शिबिराचे आयोजन करण्यात येईल, त्या आयोजक महाविद्यालयाला/मान्यताप्राप्त संस्थेला विद्यापीठाकडून रु. २५,०००/- अर्थसाहाय्य देण्यात येईल.

सदर अनुदानातून खालीलप्रमाणे खर्चास मान्यता देण्यात येईल :

१.	आयोजन खर्च (चहा, नाश्ता, भोजन, निवास, साधनसामग्री, इ.):	रु. १५,०००/-
२.	तज्ज्ञ व्यक्तींचे मानधन	रु. ६,०००/-
३.	तज्ज्ञ व्यक्तींचा प्रवासखर्च	रु. २,०००/-
४.	आकस्मिक व इतर खर्च यंत्रे / साहित्य व वाहतूक	रु. २,०००/-

एकूण : रु. २५,०००/-

=====

प्रस्ताव दाखल करण्याची पद्धत :

आपत्ती व्यवस्थापन प्रशिक्षण कार्यक्रमासाठी ४ ते ५ महाविद्यालयांचा गट जिल्हा समन्वयक तयार करतील यांपैकी एका महाविद्यालयाची आयोजक म्हणून विद्यार्थी कल्याण मंडळाकडून निवड करण्यात येईल. अशा प्रकारे निवड झालेल्या महाविद्यालयाच्या विद्यार्थी कल्याण अधिकाऱ्याने कृतिसत्रासाठी प्रस्ताव दाखल करावयाचा आहे. याकरिता आवश्यक असलेला विहित नमुन्यातील अर्ज सोबत जोडला आहे. तो पूर्णपणे भरून आवश्यक त्या कागदपत्रांसह मा. संचालक, विद्यार्थी विकास मंडळ, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे-७ यांच्या कार्यालयाकडे २१ ऑगस्ट पूर्वी पाठवावा. निर्धारित तारखेनंतर प्राप्त होणाऱ्या प्रस्तावाचा मान्यतेसाठी विचार केला जाणार नाही.

योजनेची कार्यवाही :

सदर योजना विद्यार्थी कल्याण मंडळाने ठरवून दिलेल्या ४ ते ५ महाविद्यालयांच्या समूहाने एकत्रितीत्या राबवायची आहे. याकरिता संबंधित महाविद्यालयाच्या विद्यार्थी कल्याण अधिकाऱ्याने जिल्हा समन्वयकांशी विचारविनिमय करून कार्यक्रमाचे नियोजन करावे. गटातील प्रत्येक महाविद्यालयाच्या २० विद्यार्थी-विद्यार्थिनींची या कृतिसत्रासाठी निवड करताना प्रथम वर्ष वर्गातील विद्यार्थ्यांनाच प्राधान्य द्यावे. प्रत्येक महाविद्यालयाच्या २० याप्रमाणे ८० ते १०० विद्यार्थी, विद्यार्थिनींचे दोन-दिवसीय प्रशिक्षण कृतिसत्र गटातील विद्यार्थ्यांनी निश्चित केलेल्या महाविद्यालयात आयोजित करावे.

कृतिसत्रात सहभागी होणाऱ्या विद्यार्थ्यांचा प्रवासखर्च त्यांच्याच महाविद्यालयाने करावयाचा आहे. प्रशिक्षणासाठी तज्ज्ञांना निमंत्रित करण्यात यावे. अशा प्रकारे व्यावसायिक प्रशिक्षण देणाऱ्या स्थानिक पातळीवरील तज्ज्ञांना प्राधान्य देण्यात यावे. जिल्हाधिकारी कार्यालयातील आपत्ती व्यवस्थापन कक्षाकडून याबाबत आवश्यक ते मार्गदर्शन घ्यावे. प्रशिक्षण कार्यक्रम संपूर्ण दोन दिवसांचा स.१० ते सायं. ५ या वेळेत घेण्यात यावा.

या कृतिसत्रासाठी खालील विषयांच्या प्रशिक्षणाचा समावेश असावा :

- आपत्ती व आपत्कालीन व्यवस्थापन.

२. भूकंप व त्सुनामी.
३. वीज आणि वादळे.
४. पूर आणि आग.
५. औद्योगिक व रासायनिक दुर्घटना.
६. दुष्काळ.
७. प्रथमोपचार.
८. आपत्तिपश्चात तणाव व्यवस्थापन.

वरीलपैकी किमान चार विषयांच्या प्रशिक्षणाचा अंतर्भाव कार्यशाळेत असावा. प्रशिक्षण तज्ज्ञांमार्फत देण्यात यावे व प्रशिक्षण देताना विद्यार्थ्यांना इजा होणार नाही याची काळजी घ्यावी. प्रशिक्षण कार्यक्रम संपल्यानंतर त्याचा विस्तृत अहवाल फोटोसह तयार करावा. कृतिसत्रात सहभागी असलेल्या विद्यार्थ्यांचे महाविद्यालयनिहाय हजेरी-पत्रक ठेवण्यात यावे.

अहवाल व हिशेब सादर करण्याची पद्धत :

- अ) दरवर्षी फेब्रुवारीअखेरपर्यंत या योजनेअंतर्गत कृतिसत्र आयोजित करावे.
- ब) कृतिसत्रात सहभाग घेतलेल्या महाविद्यालयांची यादी.
- क) आपत्ती व्यवस्थापन प्रशिक्षण कृतिसत्रात सहभागी झालेल्या विद्यार्थ्यांचे मूळ हजेरी-पत्रक (झेरॉक्स नको) सादर करावे.
- ड) योजनेची वार्षिक हिशेबतपासणी केंद्रीय पद्धतीने विभागनिहाय करण्यात येईल. केंद्रीय हिशेब तपासणीचा कार्यक्रम महाविद्यालयाला स्वतंत्ररीत्या कळविण्यात येईल. त्यानुसार सदर योजनेचे हिशेब सादर करावेत.

सर्व हिशेब कोणत्याही परिस्थितीत त्या त्या वर्षाच्या १० मार्चपर्यंत तयार ठेवावेत.

हिशेब सादर करताना पुढील कागदपत्रांची पूर्ती करावी :

१. आपत्ती व्यवस्थापन प्रशिक्षण योजनेचे मान्यतापत्र.
२. आपत्ती व्यवस्थापन प्रशिक्षण योजनेचा अहवाल (फोटोंसह).
३. आपत्ती व्यवस्थापन प्रशिक्षण योजनेसाठी झालेल्या खर्चाच्या मूळ पावत्या (झेरॉक्स नको).
४. हिशेब सादर करताना विवरणपत्रावर प्राचार्य व विद्यार्थी कल्याण अधिकारी (S.W.O.) यांची स्वाक्षरी असणे आवश्यक आहे.
५. दोन दिवसांच्या कृतिसत्राची तपशिलवार कार्यक्रमपत्रिका.

नियमावलीत योग्य ते बदल करण्याचे अधिकार मा. संचालक, विद्यार्थी विकास मंडळ, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे-७ यांच्याकडे असतील.

विद्यार्थी विकास मंडळ, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

महाविद्यालयीन स्तरावरील आपत्ती व्यवस्थापन प्रशिक्षण, २०१ - २०१ साठी
प्रस्ताव

१. महाविद्यालयाचे नाव व पत्ता : -----
२. महाविद्यालय स्थापनेचे वर्ष : -----
३. प्राचार्याचे नाव : -----
४. विद्यार्थी कल्याण अधिकाऱ्याचे नाव व मोबाईल नं. : -----
५. महाविद्यालयातील एकूण प्राध्यापकांची संख्या : -----
६. महाविद्यालयातील एकूण विद्यार्थी संख्या : -----
७. महाविद्यालयातील एकूण शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांची संख्या : -----
८. आपत्ती व्यवस्थापन प्रशिक्षण योजनेअंतर्गत गटातील अन्य महाविद्यालयांची माहिती : -----

अ.नं. महाविद्यालयाचे नाव व पत्ता विद्यार्थी कल्याण अधिकाऱ्याचे नाव

१. -----
२. -----
३. -----
४. -----
५. -----

९. सन २०१४-२०१५ या शैक्षणिक वर्षात सदर योजनेअंतर्गत राबविण्यात येणाऱ्या कार्यक्रमांचा व संभाव्य खर्चाचा आराखडा :

१)

२)

१०. आपत्ती व्यवस्थापन प्रशिक्षण योजनेच्या माध्यमातून द्यावयाच्या प्रशिक्षणासाठी स्थानिक प्रशिक्षक उपलब्ध आहेत काय ? होय/नाही

११. आपत्ती व्यवस्थापन प्रशिक्षण कृतिसत्रासाठी महाविद्यालयाकडे उपलब्ध असलेल्या सुविधा :

१२. विद्यार्थी प्रतिनिधि निवडणूक

महाराष्ट्र विद्यापीठ कायदा, १९९४ कलम ४० नुसार दरवर्षी विद्यार्थी परिषदेची स्थापना करण्यात येते. प्रत्येक शैक्षणिक वर्षाच्या सुरुवातीला प्रथम सत्रात महाविद्यालयीन विद्यार्थी परिषदेची स्थापना प्रत्येक संलग्न महाविद्यालयात केली जाते. यासंबंधीचे परिपत्रक विद्यार्थी कल्याण मंडळाकडून सर्व महाविद्यालयांना व मान्यताप्राप्त संस्थांना शैक्षणिक वर्षाच्या आरंभी पाठविण्यात येते.

महाराष्ट्र विद्यापीठ कायदा, १९९४ कलम ४०(३) नुसार महाविद्यालयीन विद्यार्थी परिषदेतून एका विद्यार्थ्याची किंवा विद्यार्थिनीची निवडणुकीद्वारे विद्यापीठ प्रतिनिधिपदी निवड करावी. सदर विद्यार्थी प्रतिनिधिचे नाव व तद्संबंधीचा अन्य तपशील विहित नमुन्यातील फॉर्ममध्ये भरून मा. संचालक, विद्यार्थी विकास मंडळ, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे-७ यांच्याकडे तात्काळ पाठवावे. सदर माहिती प्राप्त होण्यास महाविद्यालयांकडून विलंब झाल्यास त्या विद्यार्थी प्रतिनिधीच्या नावाचा विद्यापीठ विद्यार्थी परिषदेच्या पुढील निवडणूकप्रक्रियेत समावेश करता येणार नाही.

महाविद्यालयीन विद्यार्थी परिषद :

महाराष्ट्र विद्यापीठ कायदा, १९९४ कलम ४०(२) (ब) नुसार सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाशी संलग्न असलेल्या सर्व महाविद्यालयांमध्ये व मान्यताप्राप्त संस्थांमध्ये शैक्षणिक वर्षाच्या आरंभी विद्यार्थी परिषदेची स्थापना करून सदर परिषदेतून निवडून आलेल्या विद्यापीठ प्रतिनिधिचे नाव विद्यापीठ विद्यार्थी विकास मंडळाला कळविणे महाविद्यालयांना/मान्यताप्राप्त संस्थांना अनिवार्य आहे.

महाराष्ट्र विद्यापीठ कायदा, १९९४ कलम ४० (२)(ब) अंतर्गत असलेल्या तरतुदीनुसार महाविद्यालयात/मान्यताप्राप्त संस्थेत स्थापन करावयाच्या विद्यार्थी परिषदेची रचना पुढीलप्रमाणे असेल :

१. प्राचार्य - अध्यक्ष.
२. प्राचार्यांनी नियुक्त केलेला व्याख्याता.
३. राष्ट्रीय छात्रसेनेचे महाविद्यालयात काम पाहणारे शिक्षक/

प्राध्यापक.

४. राष्ट्रीय सेवा योजनेचे महाविद्यालयातील कार्यक्रम अधिकारी.

अ) ज्या विद्यार्थ्याचे मागील वर्षातील विषय राहिले आहेत, तथापि त्याला संबंधित शाखेकरिता असलेल्या विद्यापीठ नियमानुसार वरच्या वर्गात प्रवेश दिला आहे.

किंवा

ब) ज्या विद्यार्थ्याने त्याच वर्गामध्ये पुनश्च प्रवेश घेतला आहे. अशा विद्यार्थ्याची वर्गप्रतिनिधी म्हणून निवड करता येणार नाही.

५. प्राचार्यांनी नियुक्त केलेला प्रत्येक वर्गाचा एक प्रतिनिधी, ज्याने मागील वर्षीच्या परीक्षेत सर्वाधिक गुण मिळविले आहेत व महाविद्यालयाचा नियमित विद्यार्थी आहे.

६. महाविद्यालयाचे शारीरिक शिक्षण संचालक.

७. खाली नमूद केलेल्या उपक्रमांद्वारे उल्लेखनीय कामगिरीद्वारे केलेला व प्राचार्यांनी नियुक्त केलेला प्रत्येकी एक विद्यार्थी अथवा विद्यार्थिनी :

अ) **क्रीडा** : ज्या विद्यार्थ्याने आंतर-महाविद्यालयीन किंवा आंतर-विद्यापीठ क्रीडा-स्पर्धामध्ये अथवा मान्यताप्राप्त क्रीडामंडळाद्वारे आयोजित केलेल्या स्पर्धामध्ये किमान एकदा सहभाग नोंदेवलेला आहे, अशा विद्यार्थ्याची निवड करावी.

ब) **राष्ट्रीय सेवा योजना आणि प्रौढ शिक्षण** : ज्या विद्यार्थ्याने राष्ट्रीय सेवा योजने अंतर्गत आयोजित महाविद्यालयीन अथवा विद्यापीठस्तरीय उपक्रमांमध्ये सहभाग घेऊन योजनेद्वारा निर्धारित केलेल्या तासांइतके काम केलेले असेल, अशा विद्यार्थ्याची निवड करावी.

क) **राष्ट्रीय छात्र सेना** : ज्या विद्यार्थ्याची राष्ट्रीय छात्र सेनेमध्ये नोंदणी झालेली असून, त्याने किमान ७५% **StimVr (Parade)** मध्ये व राष्ट्रीय छात्र सेनेद्वारा आयोजित किमान एका शिबिरामध्ये उपस्थिती असेल अशा विद्यार्थ्याची निवड करावी.

द) **सांस्कृतिक उपक्रम** : ज्या विद्यार्थ्याने महाविद्यालये अथवा विद्यापीठाद्वारे आयोजित केलेल्या विविध

कलाप्रकारांमध्ये उदा. नाट्यस्पर्धा, वक्तृत्व स्पर्धा, गायन स्पर्धा, इत्यादींमध्ये उत्कृष्ट सहभाग नोंदवलेला आहे, अशा विद्यार्थ्यांची निवड करावी.

वरील अ ते ड मध्ये प्राचार्यांनी नियुक्त केलेल्या विद्यार्थ्यांने आवश्यक ती प्रमाणपत्रे महाविद्यालयाच्या प्राचार्यांना सादर करणे अनिवार्य आहे.

c. महाविद्यालयाच्या प्राचार्यांनी नियुक्त केलेल्या दोन विद्यार्थ्यांनी.

वरील ७ व ८ मधील किमान दोन विद्यार्थी, अनुसूचित जाती किंवा अनुसूचित जमाती किंवा विमुक्त जाती किंवा भटक्या जाती किंवा इतर मागास प्रवर्गातील असावेत.

महाराष्ट्र विद्यापीठ कायदा, १९९४ मधील कलम ४०(३) नुसार एका प्रतिनिधींची निवडणुकीद्वारे नमूद केलेल्या महाविद्यालयीन विद्यार्थी परिषदेतील विद्यार्थी सदस्यांनी त्यांच्यामधून सचिवपटी निवड करावी. अशा विद्यार्थ्यांचे नाव मा. संचालक, विद्यार्थी विकास मंडळ, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे-७ यांना निवडणुकीच्या पुढील प्रक्रियेसाठी तात्काळ कळवावे. महाविद्यालयीन विद्यार्थी परिषदेसाठी विद्यार्थी निवडताना महाराष्ट्र विद्यापीठ कायद्यातील संबंधित तरतुदींचा व त्यांच्याशी निगडित असलेल्या विद्यापीठ परिनियमांचा अवलंब करावा.

वरीलप्रमाणे स्थापन झालेल्या महाविद्यालयीन विद्यार्थी परिषदेचा कार्यकाल हा महाराष्ट्र विद्यापीठ कायदा, १९९४ मधील कलम ४०(६) अन्वये फक्त एक वर्षांचा असेल. शैक्षणिक वर्षांच्या अखेरच्या दिवशी वरीलप्रमाणे स्थापन झालेली विद्यार्थी परिषद आपोआप संपुष्टात येईल.

विद्यापीठ विद्यार्थी परिषद :

महाराष्ट्र विद्यापीठ कायदा, १९९४ कलम ४०(४)(अ) नुसार विद्यापीठ विद्यार्थी परिषदेची प्रत्येक शैक्षणिक वर्षात स्थापना करण्यात येते.

सर्व संलग्न महाविद्यालयांमधून व मान्यताप्राप्त संस्थांमधून महाराष्ट्र विद्यापीठ कायदा, १९९४ कलम ४०(३) नुसार निवड झालेल्या विद्यापीठ प्रतिनिधी (सचिव) यांची एकत्रित यादी मा. कुलगुरु यांना सादर करण्यात येते.

यापैकी, महाराष्ट्र विद्यापीठ कायदा, १९९४ कलम

४०(४)(ब) नुसार वरील यादीमधून १५ विद्यार्थ्यांची विद्यापीठ विद्यार्थी परिषदेवर मा. कुलगुरु निवड करताना याकरिता परिनियम १७७ मधील तरतुदीनुसार खालील बाबी विचारात घेतल्या जातील :

१. ज्या विद्यार्थ्यांचे गुण सर्वाधिक आहेत. (Highest Number of Marks).
२. जो विद्यार्थी संलग्न महाविद्यालयात/मान्यताप्राप्त संस्थेत/ विद्यापीठ पदव्युत्तर विभागात नियमित व पूर्णवेळ विद्यार्थी आहे.

क्रीडा, राष्ट्रीय सेवा योजना, राष्ट्रीय छात्र सेना व सांस्कृतिक कार्यक्रमांच्या माध्यमांतून उल्लेखनीय कामगिरी करणाऱ्या विद्यार्थ्यांची निवड करताना त्या विद्यार्थ्यांची/ विद्यार्थींची संबंधित उपक्रमांशी निगडित असलेल्या सक्षम अधिकाऱ्यांची शिफारस असणे आवश्यक आहे.

या १५ विद्यार्थ्यांपैकी सहा जागांसाठी महाराष्ट्र विद्यापीठ कायद्यान्वये खालीलप्रमाणे आरक्षण असेल :

- १) अनुसूचित जाती,
- २) अनुसूचित जमाती -
- अ) ३) विमुक्त जाती,
- ४) भटक्या जमाती,
- ५) इतर मागास वर्ग,
- ६) एक महिला.

उर्वरित जागांची विभागणी जिल्हानिहाय करण्यात येईल.

महाराष्ट्र विद्यापीठ कायदा, १९९४ कलम ४०(४)(ब) नुसार मा. कुलगुरु यांनी नियुक्त केलेल्या १५ विद्यार्थ्यांमधून निवडणुकीद्वारे एका विद्यार्थ्यांची विद्यापीठ विद्यार्थी परिषदेच्या अध्यक्षपटी आणि एका विद्यार्थ्यांची सचिवपटी निवड करण्यात येईल. महाराष्ट्र विद्यापीठ कायदा, १९९४ व संबंधित परिनियमांचा या निवडणुकीसाठी अवलंब करण्यात येईल.

वरीलप्रमाणे निवड झालेल्या विद्यापीठ विद्यार्थी परिषदेचा अध्यक्ष आणि सचिव यांचा कार्यकाल हा संबंधित शैक्षणिक वर्षापुरताच मर्यादित राहिल.

FORMAT

STUDENTS' COUNCIL : 201 - 201 (Under Section 40 (3) of the Maharashtra Universities Act, 1994)

Information regarding the Secretary of the Colleges/Recognized Institutions Students' Council elected from amongst themselves for the year 201 - 201

1. Name in full : _____
2. Name of the College / Recognized Institution : _____
3. Date of Birth Age : _____
4. Previous University Examination : _____
passed along with year and percentage of marks
5. University Examination for which : _____
enrolled during the current year
6. Category : _____
(Open, SC/ST/DTNT/OBC)

I hereby certify that the above information is personally verified from the office record and is correct to the best of my knowledge and belief.

Place : _____

Date : _____

Signature of the Principal /
Head of the Department / Institution

SEAL

१३. विद्यापीठ प्रतिनिधी शिबिर

विद्यार्थी हा उच्चशिक्षणाचा केंद्रबिंदू आहे. वेगवेगळ्या शैक्षणिक व शिक्षणेतर उपक्रमांमध्ये विद्यार्थ्यांना सहभागी करून, परिपूर्ण विद्यार्थी घडविण्यासाठी विद्यापीठ सातत्याने प्रयत्नशील आहे. सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या कार्यकक्षेत येणाऱ्या पुणे, अहमदनगर व नाशिक जिल्ह्यांतील सुमारे ६११ संलग्न महाविद्यालये व १६१ मान्यताप्राप्त संस्थांद्वारा उच्चशिक्षण संपादन करणाऱ्या विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासासाठी अनेकविध योजना विद्यापीठाच्या विद्यार्थी विकास मंडळाद्वारे राबविण्यात येतात. अशा योजनांकरिता सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या अर्थसंकल्पामध्ये भरीव तरतूद केलेली असल्याचे आपणांस ज्ञात आहेच.

विद्यार्थी विकास मंडळाद्वारे राबविण्यात येणाऱ्या सर्व योजनांचा समावेश या पुस्तिकेत केला आहे. याव्यतिरिक्त विद्यार्थ्यांच्या व समाजाच्या गरजा ओळखून अनेक नवनवीन अभ्यासक्रम विद्यापीठ अधिकार मंडळाद्वारे सुरु केले जातात. तसेच क्रीडा व सांस्कृतिक उपक्रमांमध्येही राज्य व राष्ट्रीय स्तरावरील उपलब्ध असलेल्या नवनवीन संधी विद्यार्थ्यांना उपलब्ध करून देण्यासाठी विद्यार्थी विकास मंडळ सतत प्रयत्नशील असते.

उच्चशिक्षण संपादन करण्यामध्ये विद्यार्थिनींचाही सहभाग अभिमान वाटावा असा आहे. या विद्यार्थिनींचा

शिक्षणाबरोबरच शिक्षणेतर उपक्रमांमध्येही सहभाग वाढावा याकरिता निर्भय कन्या अभियानासारख्या नावीन्यपूर्ण योजना मंडळाने सुरु केल्या असून त्यांमध्ये विद्यार्थिनींनी उत्स्फूर्त सहभाग नोंदविला आहे.

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या वर नमूद केलेल्या विविध योजनांच्या परिणामकारक अंमलबजावणीसाठी विद्यार्थी व विद्यापीठ प्रतिनिधिंचा सहभाग मंडळाला आवश्यक वाटतो.

महाराष्ट्र विद्यापीठ कायदा, १९९४ कलम ४०(२)
(ब) नुसार महाविद्यालयीन विद्यार्थी परिषदेची स्थापना प्रत्येक शैक्षणिक वर्षात होत असते. सदर महाविद्यालयीन, विद्यार्थी परिषदेद्वारा एका प्रतिनिधिंची विद्यापीठ प्रतिनिधी म्हणून महाराष्ट्र विद्यापीठ कायदा, १९९४ कलम ४०(३) अन्वये निवड केली जाते.

अशा प्रकारे निवड झालेल्या विद्यापीठ प्रतिनिधिंना त्यांचे हक्क, कर्तव्ये, सामाजिक जबाबदारी तसेच विद्यापीठाच्या विद्यार्थिहिताच्या विविध योजनांबद्दल महाविद्यालयीन विद्यार्थी/विद्यार्थिनींमध्ये जागरूकता निर्माण करण्यासाठी प्रशिक्षित करणे विद्यार्थी विकास मंडळाला आवश्यक वाटते. याकरिता विद्यापीठ प्रतिनिधिंची जिल्हानिहाय दोन दिवसांची शिबिरे दरवर्षी आयोजित करण्यात येतात. अशा प्रकारच्या शिबिरांकरिता प्रत्येक जिल्ह्यातून/विभागातून महाविद्यालयांची निवड करण्यात येते. सदर महाविद्यालय जिल्ह्यातील/

विभागातील विद्यापीठ प्रतिनिधींना निमंत्रित करून शिबिरांचे आयोजन करील. शिबिरांच्या कालावधीत प्रतिनिधींना मार्गदर्शन करण्यासाठी तज्ज्ञ व्यक्तींनाही निमंत्रित करण्यात येईल. सदर शिबिरांत सहभागी होणारे विद्यापीठ प्रतिनिधी बेगवेगळ्या महाविद्यालयांतून आलेले असल्याने त्यांच्या विचारांचे आदान-प्रदान करण्यास भरीव मदत होईल. विविध योजनांबाबत विद्यार्थी प्रतिनिधींचे मत जाणून घेण्यास विद्यापीठाला मदत होते. विद्यार्थ्यांच्या नेतृत्वगुणांना चालना देण्यासाठीही शिबिरांचा उपयोग होतो.

अशा शिबिरांच्या माध्यमातून विद्यापीठाने सुरु केलेल्या जुन्या/नव्या अभ्यासक्रमांबाबत विद्यार्थी मौलिक सूचना करतात. यामुळे संबंधित अभ्यासक्रमाचा गुणात्मक दर्जा वाढविण्यासाठी विद्यापीठाला त्यांचा उपयोग होतो.

विद्यापीठ प्रतिनिधी शिबिरांमध्ये सर्व संलग्न महाविद्यालयांतील व मान्यताप्राप्त संस्थांमधील विद्यापीठ प्रतिनिधी सहभागी झाले पाहिजेत. सहभागी होण्यापूर्वी त्यांनी आपल्या महाविद्यालयातील विद्यार्थी/ विद्यार्थिनींच्या अडचणी जाणून घेऊन आवश्यक तो अभ्यास करावा व तत्संबंधी शिबिरामध्ये आपले विचार योग्यरीत्या मांडावेत, अशी अपेक्षा आहे.

एखाद्या जिल्ह्यातून/विभागातून शिबिर आयोजनाबाबत एकही प्रस्ताव न आल्यास मा. संचालक, विद्यार्थी विकास मंडळ, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ हे महाविद्यालयाची शिबिरासाठी निवड करतील. विद्यापीठ

प्रतिनिधी शिबिराचा खर्च विद्यापीठाच्या विद्यार्थी विकास मंडळाद्वारे करण्यात येईल. मात्र शिबिरासाठी उपस्थित राहणाच्या विद्यापीठ प्रतिनिधींचा प्रवासखर्च, तो प्रतिनिधी ज्या महाविद्यालयाचा विद्यार्थी आहे त्याच महाविद्यालयाने करावयाचा आहे.

शिबिर आयोजनासाठी निवडलेल्या महाविद्यालयाने या संपूर्ण कार्यक्रमाचे तपशिलवार हिशेब ठेवावेत व केंद्रीय हिशेबतपासणी कार्यक्रमाच्या वेळी ते सादर करावेत.

टीप : मा. संचालक, विद्यार्थी विकास मंडळ, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ यांच्या मान्यतेशिवाय शिबिराचे आयोजन करू नये.

१४. युवक महोत्सव

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या शैक्षणिक दर्जाबद्दल सर्वत्र आदरभाव व्यक्त केला जातो, हे आपणांस ज्ञात आहेच. त्यामुळे सांस्कृतिक क्षेत्रात पुणे विद्यापीठाचा लौकिक वृद्धिगत व्हावा, याकरिता विद्यापीठ विद्यार्थी विकास मंडळाद्वारे सर्व संलग्न महाविद्यालयांतील तसेच विद्यापीठ पदव्युत्तर विभागांतील विद्यार्थी/विद्यार्थिनींना वेगवेगळ्या सांस्कृतिक कार्यक्रमांमध्ये सहभागी होण्यासाठी प्रेरित केले जाते. विविध सांस्कृतिक कलाप्रकारांमध्ये उल्लेखनीय कामगिरी करणाऱ्या विद्यार्थ्यांना विद्यापीठ संघामध्ये सहभागी होण्याकरिता पाठविण्यात येते.

राज्यस्तरीय युवक महोत्सव :

राज्यस्तरावर दरवर्षी ‘इंद्रधनुष्य’ या आंतरविद्यापीठीय युवक महोत्सवाचे आयोजन केले जाते. सदर महोत्सवामध्ये महाराष्ट्रातील सर्व कृषी व अकृषी विद्यापीठांना सहभागी होता येते. या स्पर्धाचे ठिकाण व वेळापत्रक यासंबंधीचे परिपत्रक विद्यापीठाला प्राप्त झाल्यानंतर सर्व संबंधित महाविद्यालयांना/मान्यताप्राप्त संस्थांना तसेच विद्यापीठ पदव्युत्तर विभागांना स्वतंत्रपणे कळविण्यात येईल. सदर युवक महोत्सवामध्ये ज्या कलाप्रकारांचा सर्वसाधारणपणे समावेश केलेला आहे त्यांची नावे, त्याकरिता स्पर्धेच्या वेळी दिला जाणारा वेळ व कलाकारांची संख्या यांबाबतचा तपशील सोबत दिलेला आहे.

वर नमूद केलेल्या विविध कलाप्रकारांमध्ये सहभागी होण्यासाठी निवड केलेल्या स्पर्धकांना/संघांस पूर्वतयारीसाठी विद्यापीठात निर्मंत्रित करण्यात येईल.

सहभागी होणाऱ्या विद्यार्थी/विद्यार्थिनींची रंगीत तालीम घेऊन त्यांतील एका संघाची निवड करण्यात येईल. या निवडलेल्या संघाला अंतिम स्पर्धेसाठी ज्या विद्यापीठात युवक महोत्सवाचे आयोजन केले आहे, त्या विद्यापीठात पाठविण्यात येईल. याकरिता येणारा प्रत्यक्ष खर्च विद्यापीठ विद्यार्थी विकास मंडळाद्वारे करण्यात येईल. अंतिम फेरीसाठी पाठविल्या जाणाऱ्या संघाबरोबर एका प्राध्यापकांची संघ व्यवस्थापक म्हणून विद्यापीठाकडून नियुक्ती करण्यात येईल.

पश्चिम विभागीय युवक महोत्सव :

अखिल भारतीय विद्यापीठ संघाद्वारे दरवर्षी विभागीय स्तरावर युवक महोत्सवाचे आयोजन करण्यात येते. संघाच्या मार्गदर्शक तत्त्वानुसार पूर्व, पश्चिम, दक्षिण व उत्तर असे चार विभाग राष्ट्रीय स्तरावर करण्यात आले आहेत. पुणे विद्यापीठाचा समावेश पश्चिम विभागामध्ये होत असल्यामुळे विद्यापीठाचे स्पर्धक/संघ यांचा स्पर्धेसाठी पश्चिम विभागीय युवक महोत्सवामध्ये समावेश करण्यात येतो. सदर युवक महोत्सव हा आंतर-विद्यापीठस्तरावरील असून पश्चिम भारतातील सर्व विद्यापीठांचे संघ स्पर्धेसाठी नियोजित ठिकाणी निर्मंत्रित केले जातात. पश्चिम विभागीय युवक महोत्सवाचा संपूर्ण कार्यक्रम व ठिकाण भारतीय विद्यापीठ संघाद्वारे निश्चित केला जातो. सदर स्पर्धेच्या विविध कलाप्रकारांमध्ये सहभागी होण्यासाठी सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाचा संघ पाठविण्यात येतो. अखिल भारतीय

विद्यापीठ संघाद्वारे निश्चित केलेल्या निवडक कलाप्रकारांसाठी यजमान विद्यापीठाद्वारे स्पर्धेचे आयोजन करण्यात येते.

ज्या निवडक कलाप्रकारांसाठी राज्यस्तरीय आंतर-विद्यापीठीय युवक महोत्सवामध्ये (इंद्रधनुष्य) स्पर्धा आयोजित केली जाते, त्याच कलाप्रकारांचा पश्चिम विभागीय आंतर-विद्यापीठ स्पर्धामध्येही समावेश केला जातो. पश्चिम विभागीय युवक महोत्सवाकरिता निवडलेल्या पुणे विद्यापीठ संघातील सर्व विद्यार्थ्यांना व संघ व्यवस्थापकाला ब्लेझर देण्यात येतो. सदर पुणे विद्यापीठ संघाचा पश्चिम विभागीय युवक महोत्सवामध्ये सहभागी होण्याचा संपूर्ण खर्च विद्यापीठाकडून करण्यात येतो.

युवक महोत्सवाकरिता स्पर्धक म्हणून निवड झालेल्या प्रत्येक विद्यार्थ्यांने मा. संचालक, विद्यार्थी विकास मंडळ, पुणे विद्यापीठ यांना -

१. विहित नमुन्यात हमीपत्र लिहून देणे अत्यावश्यक आहे. सदर हमीपत्राचा नमुना सोबत जोडला आहे.
२. आपल्या अद्यावत छायाचित्राच्या तीन प्रती आणणे आवश्यक आहे.
३. वैयक्तिक माहिती व पात्रता प्रमाणपत्र विहित नमुन्यात सादर करावे. याकरिता आवश्यक असलेल्या विहित अर्जाचा नमुना सोबत जोडला आहे.
४. आपल्या महाविद्यालयाचे ओळखपत्र, इ.१० व १२ वी प्रमाणपत्राची सत्यप्रत.

शैक्षणिक उपक्रमांबोराच शिक्षणेतर उपक्रमांमध्येही विद्यार्थ्यांचा सहभाग वाढावा, याकरिता विद्यार्थी विकास मंडळ सातत्याने प्रयत्नशील आहे. सांस्कृतिक

कार्यक्रमांमध्ये जास्तीत जास्त संधी उपलब्ध व्हवी, या उद्देशाने जिल्हानिहाय/विभागनिहाय सांस्कृतिक स्पर्धाचे आयोजन करून जिल्हातून/विभागातून सर्वोत्तम संघाची अथवा विद्यार्थ्यांची निवड करून नंतर विद्यापीठस्तरावर चार विभागांतून विजेत्या संघाच्या अंतिम स्पर्धा आयोजित करण्याचा विद्यार्थी विकास मंडळाचा मानस आहे. या माध्यमातून विद्यापीठाचा दर्जेदार संघ निवडण्यास मदत होईल, असे मंडळास वाटते. तसेच जिल्हास्तरीय आयोजित सांस्कृतिक कार्यक्रमांच्या कार्यशाळेसाठी विद्यार्थी विकास मंडळाकडून अर्थसाहाय्य करण्यात येईल.

काही गुणवंत विद्यार्थी अपरिहार्य कारणास्तव अनुपस्थित राहिल्यास सदर विद्यार्थ्यांची विशेष चाचणी घेवून त्याचा समावेश विद्यापीठ संघामध्ये करण्यात येईल.

जिल्हा/विभागनिहाय सांस्कृतिक स्पर्धेचे आयोजन करताना प्रत्येक कलाप्रकारांसाठी स्वतंत्र महाविद्यालयांची निवड करण्यात येईल. ज्या महाविद्यालयांना अशा प्रकारच्या स्पर्धांच्या आयोजनामध्ये स्वयंस्फूर्तीने सहभागी व्हावयाचे आहे, त्यांनी मा. संचालक, विद्यार्थी विकास मंडळ, पुणे विद्यापीठ यांच्याशी संपर्क करावा. जिल्हात/विभागामध्ये अशा स्पर्धासाठी महाविद्यालयांची निवड करण्याचे अधिकार मा. संचालक, विद्यार्थी विकास मंडळ, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ यांना असेल.

विद्यार्थी विकास मंडळाच्या सांस्कृतिक/सामाजिक/उपक्रमांत अथवा इतर क्षेत्रात उल्लेखनीय कामगिरी केलेल्या विद्यार्थ्यांच्या नावाची शिफारस करण्याबाबत

प्रत्येक महाविद्यालयाने आपल्या महाविद्यालयात होणाऱ्या विविध स्पर्धामधून, तसेच विविध महाविद्यालयांनी आयोजिलेल्या स्पर्धामधून उल्लेखनीय यश मिळविणाऱ्या किमान दोन विद्यार्थ्यांची नावे विद्यार्थी कल्याण अधिकारी व त्या त्या महाविद्यालयाने नियुक्त केलेल्या सांस्कृतिक कार्यक्रम अधिकारी यांच्या मदतीने खाली दिलेल्या विहित नमुन्यात विद्यापीठास कळवावी, अशा विद्यार्थ्यांची माहिती कळविताना पुढील बाबी लक्षात घ्याव्यात :

१. अशा विद्यार्थी-विद्यार्थीनीने महाविद्यालयीन पातळीवर होणाऱ्या किमान दोन स्पर्धामध्ये प्रथम क्रमांक/विशेष नैपुण्य प्राप्त केलेले असावे.

२. अशा विद्यार्थी-विद्यार्थीनीने आंतर-महाविद्यालयीन/ राज्यस्तरीय स्पर्धेत सहभागी होऊन विशेष नैपुण्य प्राप्त केलेले असावे.
३. महाविद्यालयीन तसेच खुल्या अथवा आंतर-महाविद्यालयीन स्तरावर होणाऱ्या विविध स्पर्धामधून व्यक्तितशः त्याने/तिने उल्लेखनीय यश प्राप्त केलेले असावे.
४. विद्यापीठीय, आंतर-विद्यापीठीय स्पर्धेत सहभागी होण्याची पात्रता त्यांच्यात असावी.
५. सदर विद्यार्थी-विद्यार्थीनीने त्यांच्या नियमित अभ्यासक्रमांत सातत्यशील व नियमित असावे.
(टीप : विद्यार्थ्यांची माहिती सोबतच्या विहित नमुन्यात पाठवावी.)

**विद्यार्थी विकास मंडळ, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
सांस्कृतिक/सामाजिक/उपक्रमांत अथवा इतर क्षेत्रात उल्लेखनीय कामगिरी
केलेल्या विद्यार्थ्याची माहिती**

१. महाविद्यालयाचे नाव व पत्ता :

.....
.....
.....

२. विद्यार्थ्याचे नाव व संपर्क :

दूरध्वनी क्रमांक :

३. वर्ग : , जन्मतारीख : पूर्ण वय :

४. विशेष प्रावीण्य प्राप्त केलेला

कलाप्रकार / स्पर्धा :

.....
.....

५. गेल्या व चालू शैक्षणिक वर्षातील उल्लेखनीय स्पर्धामधील/उपक्रमांमधील सहभाग :

.....
.....

६. राज्य/राष्ट्रीय/आंतरराष्ट्रीय स्तरावरील सहभाग :

.....
.....

७. प्राप्त केलेली पारितोषिके (प्रमुख) :

.....
.....

८. इतर उल्लेखनीय कामगिरी :

.....
.....
.....

विद्यार्थी कल्याण अधिकारी
(S.W.O.)

महाविद्यालयाची मुद्रा

प्राचार्य
सही व शिक्षा

प्रति,
मा. संचालक,
विद्यार्थी विकास मंडळ,
सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे-४११ ००७.

महोदय,

मी, , दिनांक ते
 या दरम्यान पुणे विद्यापीठातर्फे येथे संपन्न होणाऱ्या युवक महोत्सवासाठी
 (यूथ फेस्टिवलसाठी) जात असून मी माझ्या जबाबदारीवर स्वयंस्फूर्तीने सहभागी होत आहे. या कार्यक्रमादरम्यान
 संघातील कोणत्याही सदस्यास अथवा संघ व्यवस्थापकास माझ्याकडून कोणत्याही प्रकारचा त्रास होणार नाही.
 आणि संघव्यवस्थापक यांनी वेळोवेळी दिलेल्या सर्व सूचनांचे तसेच स्पर्धेच्या सर्व नियमांचे मी काटेकोर पालन करीन
 याची मी हमी देतो/देते.

घरचा संपूर्ण पत्ता व फोन नं. :

.....

सध्याचा संपूर्ण पत्ता व फोन नं. :

.....

.....

महाविद्यालयाचे नाव, पत्ता व फोन नं. :

.....

.....

मी, या विद्यार्थ्याचा/विद्यार्थिनीचा पालक असून त्याने/तिने युवक
 महोत्सवासाठी येथे दिनांक ते
 या कालावधीत पुणे विद्यापीठ संघात सहभागी होण्याचा जो निर्णय घेतला आहे, त्यास माझी संपूर्ण अनुमती आहे.

पालकाची स्वाक्षरी

स्पर्धकाची स्वाक्षरी

नाव :

नाव :

INTER-UNIVERSITY YOUTH FESTIVAL
INDRADHANUSHYA/ZONAL/NATIONAL LEVEL
Festival events, time allotted and number of artists for the event

Sr. No.	Items	Number of Participants			Time (Minutes)	
		Artists	Accompainsts	Total	Min.	Max.
Music						
1	Light Vocal (Solo)	1	2	3	04	06
2	Classical Instrumental Solo (Percussion)	1	2	3	08	10
3	Classical Instrumental Solo (Non-Percussion)	1	2	3	08	10
4	Western Vocal (Solo)*	1	2	3	04	06
5	Group Song (Indian)	6	3	9	08	10
6	Group Song (Western)	6	3	9	08	10
7	Folk Orchestra	9	3	12	07	10
Dance						
1	Flok / Tribal Dance	10	5	15	08	10
2	Classical Dance	1	3	4	12	15
Literary Events						
1	Quiz	3	-	3	-	-
2	Elocution *	1	-	1	4	5
3	Debate *	2	-	2	4	5
Theatre						
1	One Act Play	9	3	12	25	30
2	Skit	6	3	9	8	10
3	Mime	6	2	8	4	5
4	Mimicry *	1	-	1	4	5
Fine Arts						
1	On the Spot Painting	1	-	1	120	150
2	Collage	1	-	1	120	150
3	Poster Making	1	-	1	120	150
4	Clay Modelling	1	-	1	120	150
5	Cartooning	1	-	1	120	150
6	Rangoli	1	-	1	120	150
7	Spot Photography	1	-	1	120	150
8	Installation	4	-	4	120	150

* Please note that five events which have been star marked (*) above shall get 15 seconds grace time after the completion of maximum time limit. However, for other events the grace time limit shall be 30 seconds.

Students' Development PROFORMA FOR CURRICULUM VITAE

WEST ZONE / NATIONAL / INTER-UNIVERSITY YOUTH FESTIVAL (UNIFEST)

Sponsored by the
Association of Indian Universities

CURRICULUM VITAE OF PARTICIPANTS/ACCOMPANYING ARTIST

1. Name (in Block Letters) : _____
2. University : _____
3. Class Studying in : _____
4. Residential Address : _____

5. Item : _____
6. No. of times participated : _____
in Zonal Festival _____
7. Performance and distinction: _____
earned in the field _____
8. Distinction in other field : _____
9. Signature of Student : _____
10. Participants Accompanist : _____

**Students' Development
PROFORMA FOR CURRICULUM VITAE
WEST ZONE / NATIONAL INTER-UNIVERSITY
YOUTH FESTIVAL (UNIFEST)**

ELIGIBILITY CERTIFICATE FOR PARTICIPANTS & ACCOMPANYING

1. Name (in Block Letters) : _____
2. University : _____
3. Class Studying in : _____
4. Residential Address :

5. Item : _____
6. No. of times participated : _____
7. Signature of the Student : _____

Certified that particulars as above are correct to the best of my knowledge and belief.

Cultural Co-ordinator
(Signature & Seal)

Date : _____

University
(Seal)

१५. रोजगार/स्वयंरोजगार आणि कौशल्य विकास योजना

प्रस्तावना :

सध्याच्या आधुनिक व संगणकाच्या युगात प्रत्येकाचे जीवन अत्यंत गतिमान बनले आहे. असंख्य शैक्षणिक संधी ग्रामीण भागापूर्सन ते शहरापर्यंत उपलब्ध झाल्याने सुशिक्षित तरुणांच्या संख्येतही लक्षणीय वाढ होत आहे. हा तरुण सुशिक्षितवर्ग रोजगाराच्या शोधात शहरांकडे दिवसेंदिवस आर्कषित होत आहे. महाराष्ट्राचा झपाण्याने होणारा औद्योगिक विकास, माहिती-तंत्रज्ञानाचे प्रत्येक क्षेत्रातील योगदान, शासनाचे विविध उद्योगांच्या विकसनासाठीचे उदार धोरण यांमुळे सध्या रोजगाराच्या संधीदेखील पुष्कळ उपलब्ध होत आहेत. परंतु, या संधी नेमक्या कोठे व कशा शोधाव्यात हे बच्याच वेळा तरुणांना समजत नाही व ते शिक्षण व कौशल्य आत्मसात करूनही बेरोजगार राहिल्याने ते त्रस्त व निराश होतात.

याउलट, खासगी क्षेत्रातील विविध उद्योजकांना विविध पात्रता व कौशल्यांच्या मनुष्यबळाची निकड असते. परंतु असे मनुष्यबळ त्यांना नेमके उपलब्ध होण्यासाठी सोयीची जागा किंवा व्यासपीठ हवे असते. त्यांच्याकडे अत्यल्प वेळ असतो. त्यामुळे कामगार / नोकर भरतीविषयी त्यांना जितक्या कमी वेळेत साहाय्य उपलब्ध होईल, तो मार्ग ते निवडतात आणि नेमकी हीच गरज लक्षात घेऊन पुणे विद्यापीठाने विद्यार्थी कल्याण मंडळाद्वारे रोजगार/स्वयंरोजगार आणि कौशल्य विकास योजना सुरु करण्याचा निर्णय घेतला आहे.

उद्दिष्टे :

- सुशिक्षित तरुणांना त्यांच्या पात्रतेनुसार व अनुभवानुसार योग्य रोजगार मिळवून देण्यासाठी प्रयत्न करणे.
- उद्योजक व उमेदवार यांच्यात समन्वय साधणे.
- सुशिक्षित तरुणांना व मनुष्यबळाची आवश्यकता असणाऱ्या उद्योजकांना एक व्यासपीठ उपलब्ध करून

देणे.

- आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल उमेदवारांना नोकरीचे मार्गदर्शन व उपलब्धता यांसाठी विनामूल्य सेवा पुरविणे.
- मुलाखतीत अपयशी ठरलेल्या विद्यार्थ्यांना आवश्यक त्या मार्गदर्शनाची/समुपदेशनाची सुविधा उपलब्ध करून देणे.

योजनेकरिता पात्रता :

उमेदवार पदवीधर, व्यावसायिक पदव्युत्तर पदवीधर असावा. त्याने रोजगारासाठी त्याच्या संपूर्ण वैयक्तिक व शैक्षणिक माहितीसह महाविद्यालयाच्या विद्यार्थी विकास मंडळ कार्यालयात नावनोंदणी केलेली असावी. याबाबतचा उमेदवार नोंदणी-अर्ज सोबत दिलेला आहे.

योजनेची अंमलबजावणी :

पुणे विद्यापीठाच्या कार्यकक्षेतील खासगी उद्योजकांकडून मनुष्यबळाची मागणी करणारे मागणीपत्र प्लेसमेंट सेंटरद्वारे प्राप्त करून घेण्यात येईल. उद्योजकांना आवश्यक असणाऱ्या पात्रतेच्या नोंदणीकृत उमेदवारांना मुलाखत पत्र पाठवून एका निश्चित दिवशी सर्व उद्योजक व इच्छुक उमेदवार यांची समोरासमोर भेट घडवून नोकरीसाठी निवडप्रक्रियेचे/मुलाखतीचे आयोजन करण्यात येईल. निवडप्रक्रियेचा निकाल प्राप्त होताच ज्या उमेदवारांना नियमित रोजगार उपलब्ध होईल त्यांची नावे नोंदणीपटावरून कमी करण्यात येतील. नवीन उमेदवारांची नोंदणी व रोजगार उपलब्ध झालेल्या उमेदवारांची नावे कमी करण्याची प्रक्रिया सातत्याने चालू राहील. आवश्यकतेनुसार जिल्हा अथवा तालुका स्तरावर रोजगार मेळावे आयोजित करण्यात येतील. सदर मेळाव्याच्या आयोजनाचा खर्च विद्यार्थी कल्याण मंडळाच्या या योजनेसाठी तरतूद करण्यात आलेल्या अर्थशीर्षातून करण्यात येईल.

**विद्यार्थी विकास मंडळ, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
रोजगार/स्वयंरोजगार आणि कौशल्य विकास योजना
उमेदवार नोंदणी अर्ज, २०१ -२०१**

Registration No. :**Registration Date :** / /201**To be filled by office /** (कार्यालयीन वापरासाठी)

(नोंदणीचा दिनांक)

1. Full Name :

(संपूर्ण नाव) Last Name/(आडनाव) First Name/(उमेदवाराचे नाव) Middle Name/(वडिलांचे/पतीचे नाव) Mother's Name/(आईचे नाव)

2. Mahavidyalaya's Name/ महाविद्यालयाचे नाव :**3. Date of Birth (DD/MM/YYYY) :** / / 4. **Sex :** Male/ Female

(जन्मतारीख) (लिंग : पुरुष/स्त्री)

5. Religion : 6. **Caste :**

(धर्म) (जात)

Caste Certificate Reference No. & Date (जात प्रमाणपत्राचा संदर्भ क्र. व दिनांक)**7. Caste Category :** SC/ST/OBC/VJ(A)/NT(B)/NT(C)/NT(D)/OPEN

(जातीचा प्रवर्ग) :

8. Mother Tongue : 9. **Height (in cms.) :**

(मातृभाषा) (उंची)

10. Marital Status : Unmarried/Married/Widow/Widower/Divorced

(वैवाहिक स्थिती) : (अविवाहित/विवाहित/विधवा/विधुर/घटस्फोटित)

11. Address :

(उमेदवाराचा पत्ता)

Place/City : Pin Code : Taluka District

(ठिकाण/शहर) (पिन कोड) (तहसील) (जिल्हा)

Phone No.: Mobile No. : E-mail id :

(दूरध्वनी क्रमांक) (भ्रमणध्वनी क्रमांक)

12. Are you a Part-Time Employment (PTE) Candidate : Yes / No

(अंशकालीन उमेदवार आहात काय?)

13. Priority (प्राधान्य) : Project Affected/Earthquake Affected / Dependent of Freedom Fighter/Other

(प्रकल्पग्रस्त/भूकंपग्रस्त/स्वातंत्र्य सेनिकावर अवलंबित/इतर):

14. If disabled : Nature of disability Percentage (%) :

(अपंग असल्यास) (अपंगत्वाचा प्रकार) (टकेवारी)

15. Qualification and Training details (शैक्षणिक पात्रता आणि प्रशिक्षण) :

(Please read instructions on back page)

Sr.No. (अ.क्र.) (१)	Examination Passed (उत्तीर्ण केलेली परीक्षा) (२)	Year (वर्ष) (३)	Percentage (टक्केवारी) (४)	Major Subjects (प्रमुख विषय) (५)
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				

16. Details of Languages Known (अवगत असलेल्या भाषांसाठी ✓ अशी खूण करावी) :

Language (भाषा) (१)	Speak (बोलणे) (२)	Read (वाचणे) (३)	Write (लिहणे) (४)
Marathi (मराठी)			
Hindi (हिंदी)			
English (इंग्रजी)			

विद्यार्थी कल्याण अधिकारी
(S.W.O.)

उमेदवाराची स्वाक्षरी

१६. माजी कुलपती डॉ. पी. सी. अलेकझांडर आंतरविद्यापीठीय मराठी/इंग्रजी वकृत्व स्पर्धा

पुणे विद्यापीठाच्या वर्तीने माजी कुलपती डॉ. पी. सी. अलेकझांडर आंतर-विद्यापीठीय वकृत्व स्पर्धेचे दरवर्षी आयोजन केले जाते. सदर वकृत्व स्पर्धा मराठी व इंग्रजी भाषांत दोन टप्प्यांमध्ये संपन्न होते. पहिल्या टप्प्यामध्ये मराठी आणि इंग्रजी भाषेतील वकृत्व स्पर्धेची उपांत्य फेरी विद्यापीठाच्या वर्तीने आयोजित करण्यात येते.

उपांत्य फेरी :

दोन्ही भाषांतील वकृत्व स्पर्धेची उपांत्य फेरी आंतर-महाविद्यालयीन स्तरावर घेण्यात येते. याकरिता प्रत्येक संलग्न महाविद्यालयाच्या/मान्यताप्राप्त संस्थेच्या एका विद्यार्थ्यास मराठी स्पर्धेत व आणखी एका विद्यार्थ्यास इंग्रजी वकृत्व स्पर्धेत सहभाग घेता येतो. वकृत्व स्पर्धेच्या उपांत्य केरीच्या संपूर्ण कार्यक्रमाचा तपशील महाविद्यालयांना/मान्यताप्राप्त संस्थांना स्वतंत्र परिपत्रकांद्वारे कळविण्यात येईल.

मराठी आणि इंग्रजी भाषेतील वकृत्व स्पर्धेच्या उपांत्य फेरीमध्ये सहभागी होऊ इच्छिणाऱ्या स्पर्धकांची माहिती मा. संचालक, विद्यार्थी विकास मंडळ, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे-७ यांना निर्धारित वेळेत कळवावी. वकृत्व स्पर्धेच्या वेळी स्पर्धकांच्या नावाचा सदर स्पर्धेमध्ये समावेश करता येणार नाही.

माजी कुलपती डॉ. पी. सी. अलेकझांडर आंतर-विद्यापीठीय मराठी व इंग्रजी वकृत्व स्पर्धेच्या उपांत्य फेरीचे आयोजन पुणे विद्यापीठाबरोबरच महाराष्ट्रातील इतर सर्व कृषी व अकृषी विद्यापीठांमध्ये करण्यात येते.

अंतिम फेरी :

महाराष्ट्रातील कृषी व अकृषी विद्यापीठांद्वारे आयोजित करण्यात आलेल्या उपांत्य फेरीमध्ये प्रथम क्रमांक प्राप्त केलेल्या विद्यार्थी/विद्यार्थिनीस स्पर्धेच्या अंतिम फेरीसाठी निर्मित करण्यात येते. याकरिता मराठी आणि इंग्रजी वकृत्व स्पर्धेच्या उपांत्य फेरीचा निकाल संबंधित विद्यापीठाने

त्वरित अनुक्रमे पुणे व मुंबई विद्यापीठास कळवावा.

मराठी भाषेतील वकृत्व स्पर्धेच्या अंतिम फेरीचे आयोजन पुणे विद्यापीठात करण्यात येते. त्यामुळे मराठी वकृत्व स्पर्धेच्या उपांत्य फेरीतील विजेत्यांना अंतिम फेरीसाठी पुणे विद्यापीठामध्ये निर्मित केले जाते. पुणे विद्यापीठाच्या विद्यार्थी विकास मंडळाकडून सदर अंतिम स्पर्धेचे आंतर-विद्यापीठ स्तरावर आयोजन केले जाते.

डॉ. पी. सी. अलेकझांडर आंतरविद्यापीठीय इंग्रजी वकृत्व स्पर्धेच्या अंतिम फेरीचे आयोजन मुंबई विद्यापीठातर्फे मुंबई येथे करण्यात येते. त्यामुळे महाराष्ट्रातील सर्व कृषी व अकृषी विद्यापीठांमध्ये इंग्रजी वकृत्व स्पर्धेच्या उपांत्य फेरीमध्ये प्रथम क्रमांकाने विजयी झालेल्या स्पर्धकांना अंतिम फेरीसाठी मुंबई विद्यापीठाकडून निर्मित केले जाते. इंग्रजी वकृत्व स्पर्धेच्या अंतिम फेरीच्या कार्यक्रमाचा संपूर्ण तपशील मुंबई विद्यापीठाकडून संबंधितांना कळविण्यात येतो.

वकृत्व स्पर्धेची पारितोषिके :

माजी कुलपती डॉ. पी. सी. अलेकझांडर वकृत्व स्पर्धेच्या अंतिम फेरीनंतर, पुणे विद्यापीठाकडून मराठी वकृत्व स्पर्धेतील प्रथम व द्वितीय क्रमांक प्राप्त करणाऱ्या स्पर्धकांची नावे पारितोषिकासाठी घोषित करण्यात येतात. याप्रमाणेच मुंबई विद्यापीठाकडून इंग्रजी वकृत्व स्पर्धेच्या प्रथम व द्वितीय क्रमांक प्राप्त करणाऱ्या स्पर्धकांची पारितोषिकासाठी निवड करण्यात येते.

पारितोषिक वितरण :

डॉ. पी. सी. अलेकझांडर मराठी वकृत्व स्पर्धेच्या प्रथम व द्वितीय क्रमांक संपादन करणाऱ्याना पुणे विद्यापीठाच्या पदवीप्रदान समारंभप्रसंगी प्रमुख अतिथींच्या शुभहस्ते पारितोषिक प्रदान करण्यात येते. याप्रमाणे इंग्रजी वकृत्व स्पर्धेतील विजेत्यांना मुंबई विद्यापीठाच्या पदवीप्रदान समारंभात प्रमुख अतिथींच्या हस्ते पारितोषिके दिली जातात.

मा. डॉ. पी. सी. अलेकझांडर मराठी वकृत्व स्पर्धेच्या
नियम व अटी पुढीलप्रमाणे आहेत :

मराठी वकृत्व स्पर्धेची नियमावली :

१. स्पर्धेचे नाव : माजी कुलपती डॉ. पी. सी.
अलेकझांडर आंतर-विद्यापीठीय मराठी/इंग्रजी वकृत्व स्पर्धा.
२. ही वकृत्व स्पर्धा महाराष्ट्रातील कृषी व अकृषी
विद्यापीठातील पदवी व पदब्युत्तर विद्यार्थ्यांसाठी खुली
राहिल व ते या स्पर्धेत सहभागी होऊ शकतील.
३. या स्पर्धेसाठी पाच विषय असतील, प्रत्येक स्पर्धकाला
त्यांचा विषय अर्धा तास आधी देण्यात येईल.
४. स्पर्धकांचा क्रम मराठी (अक्षराप्रमाणे) आकारविलहे
याप्रमाणे (Alphabetical) राहिल.
५. स्पर्धेसाठी विद्यार्थ्यांची निवड करण्याची पद्धत
खालीलप्रमाणे :

- अ) आपल्या कार्यक्षेत्रातील सर्व संलग्न महाविद्यालयांतील
प्रत्येकी एक विद्यार्थ्यांमधून वकृत्व स्पर्धेची उपांत्य फेरी
घेण्याची जबाबदारी त्या त्या विद्यापीठावर असेल. सदर
उपांत्य फेरी सप्टेंबरअखेर पूर्ण करणे अपेक्षित आहे.
 - ब) प्रत्येक विद्यापीठाच्या उपांत्य फेरीच्या विजेत्याला
..... या तारखेला अंतिम फेरीसाठी
पुणे विद्यापीठामध्ये उपस्थित राहावे लागेल.
 - क) उपांत्य तसेच अंतिम फेरीमध्ये प्रत्येक विद्यार्थ्यांस
बोलण्यासाठी सात मिनिटे (५+२) वेळ देण्यात येईल.
पाच मिनिटांनंतर पूर्वसूचनेची घंटा वाजविण्यात येईल.
 - ड) अंतिम स्पर्धेत गुणानुक्रमे दोन विद्यार्थी निवडले
जातील. प्रथम व द्वितीय क्रमांकास अनुक्रमे
रु. ५०००/- व रु. २०००/- चे रोख पारितोषिक,
तसेच गुणवत्ता प्रमाणपत्रे प्रदान करण्यात येतील.
 - ई) अंतिम फेरीतील प्रथम व द्वितीय क्रमांकाच्या
विजेत्यांना पुणे विद्यापीठाच्या पदवीप्रदान समारंभात
पारितोषिक व गुणवत्ता प्रमाणपत्र प्रदान करण्यात येईल.
- माजी कुलपती मा. डॉ. पी. सी. अलेकझांडर
आंतर-विद्यापीठीय इंग्रजी वकृत्व स्पर्धेचे नियम
व अटी पुढीलप्रमाणे आहेत :

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, विद्यार्थी विकास मंडळ

PREAMBLE

(Rules of the Competition)

1. Name of the Competition : Chancellor P. C. Alexander Inter-University Elocution Competitions in English/Marathi.
2. The competition will be open to all students both Under-Graduate and Post-Graduate of agricultural and non-agricultural universities in the State of Maharashtra.
3. There will be five topics for the competition and any one of them will be given to a participant half an hour before actual commencement of the competition.
4. Order of the participants will be arranged alphabetically.
5. Procedure for selecting students for the competition will be as follows :
 - (a) Every University will conduct competition at its own end by inviting only one student from each college affiliated to the University.
This will be a semi-final round of the competition and will be completed before end of September every year.
 - (b) It will select one winner from amongst those participating in the competition and nominate him/her for the final round to be organized at the University of Mumbai/University of Pune before 15th of November every year.
 - (c) Every participant will be given a 4+1= 05 (five) minutes at the semi-final round. A warning bell will be given after (four) minutes. And for the final round every participant will be given 5+2=07 (seven) minutes. A warning bell will be given after 5 (five) minutes.
 - (d) At the final round two winners will be selected. The first winner and second winner will be given the cash prizes of Rs. 5000/- (Rupees Five Thousnd only) and Rs. 2000/- (Rupees Two Thousand only) respectively along with a certificate of merit.
 - (e) Prizes and Certificates of Merit will be distributed at the time of Convocation of the University of Mumbai / University of Pune.
6. All expenses such as travel, lodging, boarding, etc. of the participants at the semi-final round will have to be borne by the respective colleges and during the final round by the respective Universities.
7. Hon'ble Vice-Chancellor from Mumbai University and Hon'ble. Vice-Chancellor from Pune University will nominate three judges for the semi-final and final round on the panel for the competition both for English and Marathi.
8. Decision of the Panel of Judges will be final and binding.

१७. अभिरूप न्यायालय स्पर्धा (MOOT COURT COMPETITION)

पुणे विद्यापीठाच्या संलग्न महाविद्यालयांतून कायदेविषयक अध्ययन करणाऱ्या विद्यार्थ्यांना न्यायालयीन कामकाजाची पद्धती अवगत व्हावी, मुद्रेसूद संभाषणकौशल्यात त्यांनी पारंगत व्हावे, आपल्या व्यक्तिमत्त्वाचा वेगळा ठसा उमटविता यावा आणि पर्यायाने या विद्यार्थ्यांमधून निष्णात वकील व न्यायाधिकारी तयार व्हावेत, या प्रमुख उद्देशाने अभिरूप न्यायालय स्पर्धेचे आयोजन करण्यात येते.

१) महाविद्यालयीन स्तर :

पुणे विद्यापीठाशी संलग्न असलेल्या प्रत्येक विधी महाविद्यालयाने दरवर्षी महाविद्यालयीन स्तरावर अभिरूप न्यायालय स्पर्धेचे आयोजन करून, पुस्तकी ज्ञानाबरोबरच प्रत्यक्ष कृतीचा अनुभव विद्यार्थ्यांना द्यावा. याद्वारे विविध ठिकाणी होणाऱ्या अभिरूप न्यायालय स्पर्धेकरिता महाविद्यालयाचा दर्जेदार संघ निवडण्यास मदत होईल. अशा स्पर्धेच्या आयोजनासाठी विद्यापीठाकडून अर्थसाहाय्य करण्यात येणार नाही.

२) जिल्हास्तर :

पुणे विद्यापीठाच्या कार्यकक्षेत येणाऱ्या पुणे, अहमदनगर व नाशिक जिल्ह्यांमध्ये जिल्हास्तरीय अभिरूप न्यायालय स्पर्धेचे आयोजन करण्यात येईल. सदर स्पर्धेमध्ये संबंधित जिल्ह्यातील सर्व विधी महाविद्यालयांना सहभागी होता येईल. प्रत्येक महाविद्यालयाला स्पर्धेसाठी दोन विद्यार्थ्यांचा संघ पाठीविता येईल. पुणे, अहमदनगर व नाशिक जिल्ह्यांत प्रत्येकी एक अशा एकूण तीन जिल्हास्तरीय स्पर्धा दरवर्षी आयोजित करण्यात येतील.

ज्या विधी महाविद्यालयाला जिल्हास्तरीय स्पर्धेचे आयोजन करावयाचे असेल, त्या महाविद्यालयाने विहित नमुन्यातील अर्जाद्वारे संचालक, विद्यार्थी विकास मंडळ, पुणे विद्यापीठ यांच्याकडे सविस्तर प्रस्ताव २१ ऑगस्टपर्यंत दाखल करावा. एकापेक्षा अधिक प्रस्ताव एकाच जिल्ह्यातून प्राप्त झाल्यास, जिल्हास्तरीय स्पर्धेसाठी महाविद्यालयाची निवड विद्यापीठामार्फत केली जाईल. सदर स्पर्धेसाठी विद्यापीठाची मान्यता घेणे अनिवार्य आहे. स्पर्धेचे आयोजन ३० जानेवारीपूर्वी करण्यात यावे.

जिल्हास्तरीय स्पर्धेच्या आयोजनाच्या खर्चाच्या प्रतिपूर्तीसाठी, स्पर्धेचे आयोजन करणाऱ्या महाविद्यालयाला जास्तीत जास्त रु. ५,०००/- विद्यापीठाकडून अर्थसाहाय्य देण्यात येईल. आयोजक महाविद्यालयाने स्पर्धेचा हिशेब १० मार्चपूर्वी तयार ठेवावा व मार्चअखेरीस होणाऱ्या केंद्रीय लेखापरीक्षणाच्या वेळी तो विद्यापीठास सादर करावा. विद्यापीठस्तरीय आंतर-महाविद्यालयीन स्पर्धेसाठीचे नियम जिल्हास्तरीय स्पर्धानाही लागू राहतील.

३) विद्यापीठस्तर :

कै. जस्टीस पी. बी. गजेंद्रगडकर अभिरूप न्यायालय स्पर्धा :

विद्यार्थी विकास मंडळ व विद्यापीठ विधी विभाग यांच्या संयुक्त विद्यमाने दरवर्षी कै. जस्टीस पी. बी. गजेंद्रगडकर यांच्या नावाने सदर अभिरूप न्यायालय स्पर्धा पुणे विद्यापीठात आयोजित करण्यासाठी त्यांच्या कन्या डॉ. जहागिरदार यांनी विद्यापीठाला देणगी दिलेली

आहे. सदर देणगी करारानुसार सन २००१ पासून स्पर्धेचे आयोजन पुणे विद्यापीठ विधी विभाग व विद्यार्थी विकास मंडळ संयुक्तरीत्या करीत आहे.

पुणे विद्यापीठाशी संलग्न असलेल्या पुणे, अहमदनगर व नाशिक जिल्ह्यांतील सर्व महाविद्यालयांसाठी ही स्पर्धा खुली असून, ती आंतर-महाविद्यालयीन/विद्यापीठस्तरावर घेण्यात येते. प्रत्येक विधी महाविद्यालयाचा संघ सदर स्पर्धेत सहभागी होऊ शकतो. प्रत्येक महाविद्यालयाचा संघ हा दोन विद्यार्थ्यांचा असेल. स्पर्धेचा तपशील पुढीलप्रमाणे :

स्पर्धेचा कार्यक्रम :

कै. जस्टीस पी. बी. गजेंद्रगडकर अभिरूप न्यायालय स्पर्धेचा कार्यक्रम दरवर्षी आँगस्ट/सप्टेंबर महिन्यात आयोजित करण्यात येतो. यासंबंधीची तपशिलवार माहिती परिपत्रकाद्वारे महाविद्यालयांना कळविण्यात येईल.

स्पर्धेत सहभागी होऊ इच्छिणाऱ्या महाविद्यालयांच्या प्रतिनिधींनी आपल्या संघाची माहिती स्पर्धेपूर्वी १० दिवस अगोदर पाठीविणे आवश्यक आहे.

ब) स्पर्धेचे ठिकाण :

कै. जस्टीस पी. बी. गजेंद्रगडकर अभिरूप न्यायालय स्पर्धा, पुणे विद्यापीठ, गणेशखिंड, पुणे-४११ ००७ येथे आयोजित करण्यात येईल.

क) नोंदणी शुल्क :

प्रत्येक विधी महाविद्यालयाच्या संघास या स्पर्धेत सहभागी होण्याची संधी प्राप्त व्हावी व विद्यार्थ्यांनीही उत्सूक्तपणे स्पर्धेत सहभाग घेऊन आपल्या कायदेविषयक ज्ञानाचा आपण त्याद्वारे प्राप्त केलेल्या कौशल्याचा ठसा

उमटविता यावा म्हणून सदर स्पर्धेसाठी नोंदणी अथवा अन्य कोणतेही शुल्क आकाराले जात नाही. स्पर्धेच्या आयोजनाचा खर्च विद्यार्थी विकास मंडळाकडून करण्यात येईल.

ड) पारितोषिक :

सदर स्पर्धेतील विजेत्या महाविद्यालयाच्या संघाला फिरता चषक (Rolling Trophy) प्रमुख अतिर्थींच्या हस्ते लगेच प्रदान करण्यात येईल. याशिवाय संघातील प्रत्येक विद्यार्थ्यास स्मृतिचिन्ह आणि प्रशस्तिपत्रही प्रदान करण्यात येईल.

स्पर्धेत सहभाग घेतलेल्या अन्य सर्व विद्यार्थ्यांना त्यांच्या सहभागाबद्दल प्रमाणपत्र देण्यात येईल.

ई) स्पर्धेची नियमावली : (**Rules for the Competition**) स्पर्धेची विस्तृत नियमावली सोबत जोडल्याप्रमाणे आहे.

४) राष्ट्रीयस्तर :

अखिल भारतीय आंतर-विद्यापीठीय अभिरूप न्यायालय स्पर्धा राष्ट्रीय स्तरावरील आंतर-विद्यापीठीय अभिरूप न्यायालय स्पर्धेचे आयोजन बार कौन्सिल आँफू इंडिया यांच्यातर्फे दरवर्षी करण्यात येते. कै. जस्टीस पी. बी. गजेंद्रगडकर अभिरूप न्यायालय स्पर्धेतील विजेत्या संघाला राष्ट्रीय स्तरावर संपन्न होणाऱ्या आंतर-विद्यापीठीय अभिरूप न्यायालय स्पर्धेत पुणे विद्यापीठाचे प्रतिनिधित्व करण्यासाठी पाठीविण्यात येते.

सदर स्पर्धेच्या विजेत्या संघातील विद्यार्थ्यांना बार कौन्सिल आँफू इंडियाकडून स्मृतिचिन्ह, प्रशस्तिपत्र व शिष्यवृत्ती प्रदान करण्यात येते. तसेच, एका स्पर्धकास बेस्ट अँडब्ल्होकेट अवॉर्ड देण्यात येते.

**विद्यार्थी कल्याण मंडळ, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
अभिरूप न्यायालय स्पर्धा २०१ - २०१ आयोजनासाठी प्रस्ताव**

१. विधी महाविद्यालयाचे नाव व पत्ता :
२. महाविद्यालय स्थापनेचे वर्ष :
३. प्राचार्याचे नाव :
४. विद्यार्थी कल्याण अधिकाऱ्याचे नाव (S.W.O.) :
५. महाविद्यालयातील एकूण प्राध्यापकांची संख्या :
६. महाविद्यालयातील एकूण विद्यार्थी-संख्या :
७. महाविद्यालयातील एकूण शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांची संख्या :
८. महाविद्यालयातर्फ विद्यार्थीसाठी कोणकोणते उपक्रम राबविले जातात :
 - १)
 - २)
९. सन २०१ - २०१ या शैक्षणिक वर्षात राबविण्यात येणाऱ्या अभिरूप न्यायालय स्पर्धेसंबंधीच्या कार्यक्रमाचा आराखडा :

.....
.....
१०. सदर स्पर्धेच्या आयोजनासाठी होणाऱ्या अपेक्षित खर्चाचा तपशील :

.....
.....

**विद्यार्थी कल्याण अधिकारी
(S.W.O.)**

**प्राचार्य
सही व शिक्षक**

Rules for the Conduct of the Competition :

1. The Competition will commence at 10.00 a.m. on the day and date to be prescribed. Participants should report at the Department of Law, University of Pune, one hour before the commencement of the competition for registration i.e. 9.00 a.m.
2. There is no entry registration fees.
3. No travelling and dearness allowance will be paid to the participants.
4. There will be only one round of competition with one moot problem.
5. Each college is required to send a team (consisting of 2 students) one for and against the moot problem already communicated. The names of the team members (Bonafide students) should be communicated in writing by the Principal of the concerned college 10 days before the competition. No entry will be accepted thereafter.
6. The order of presentation will be on the basis of lots to be drawn at the time of registration. The arguing team is not to reveal the name of the college either while arguing or on the written submission. Only the name of the participants shall be declared and written.
7. i) The best team getting highest number of marks will be declared as the winner team and will be awarded as rolling trophy.
 ii) The students of winning team will be given individual mementos.
 iii) Best student advocate securing highest individual marks will get the best student advocate award (Memento).
8. All participants will be given certificate of participation.
9. At a time only the team which is arguing will be present in the court, all other participants will be seated at a place marked by the Director of the competition.
10. Each team is to argue for total 16 minutes i.e. 6 + 6 minutes for argument and 2 + 2 minutes for each student to answer the queries asked by the judges. The questions shall be asked by the judges at the end of the arguments.
11. The court will consist of two Judges.
12. Student participants are advised to wear black coats.
13. The students must carry with them photo identity card duly signed by authorised signatory/ Principal.
14. Necessary books and reports for reference must be brought by the concern college team itself.

15. Argument shall be in English only.
16. Each participating team shall submit 2 copies each. i.e. 4 copies of the written submission three days before the competition.
17. The marks will be assigned to each team in the manner shown below :

Marks Total = 100	
For Written submission	20 marks
For substance in argument	40 marks
For skill of advocacy	20 marks
For general impression + court manners and behaviour	20 marks _____
	100 marks

18. The competition will take place on the University campus.
19. The decision of the Judges is final regard to the result of the competition and no complaints in this regard will be entertained.
20. All communications regarding the competition be addressed to Director, Late Justice P. B. Gajendragadkar Memorial Moot Court Competition, Dept. of Law, University of Pune, Pune-411007. (Phone No. : 25601303/4 or 25692879)
21. In respect of any other dispute the decision of University authority will be final.
22. The result of competition and prize distribution will be on the same day.

१८. महाविद्यालयीन

पुणे विद्यापीठ विद्यार्थी विकास मंडळाच्या वतीने संलग्न महाविद्यालयांनी / मान्यताप्राप्त संस्थांनी प्रकाशित केलेल्या नियतकालिकांची स्पर्धा दरवर्षी आयोजित करण्यात येते. या स्पर्धेमध्ये मागील शैक्षणिक वर्षात प्रकाशित केलेल्या नियतकालिकांचा समावेश करण्यात येतो. महाविद्यालय / मान्यताप्राप्त संस्थांकडून प्राप्त झालेल्या नियतकालिकांची विभागनिहाय छाननी केली जाते. यामध्ये पुणे शहर, पुणे ग्रामीण, अहमदनगर जिल्हा आणि नाशिक जिल्हा या विभागांचा समावेश होतो. मा. कुलगुरु यांनी नियुक्त केलेल्या निवड समितीद्वारे नियतकालिकांचे प्रथम विभागनिहाय परीक्षण केले जाते, तदनंतर स्पर्धेचा निकाल जाहीर केला जातो.

अ) विभागीय स्तर :

विभागनिहाय नियतकालिकांचे परीक्षण केल्यानंतर पुणे शहर, पुणे ग्रामीण, अहमदनगर जिल्हा आणि नाशिक जिल्हा या विभागांमधून प्रत्येकी प्रथम क्रमांक, द्वितीय क्रमांक व तृतीय क्रमांक अशी तीन पारितोषिकांची निवड केली जाते. म्हणजे, महाविद्यालयीन स्तरावर विभागनिहाय तीन अशी चार विभागांसाठी एकूण १२ पारितोषिके प्रदान केली जातात.

ब) विद्यापीठस्तरीय :

विद्यापीठस्तरीय पारितोषिकांची निवड करताना पुणे शहर, पुणे ग्रामीण, अहमदनगर जिल्हा आणि नाशिक जिल्हा या विभागांमधून प्राप्त झालेल्या सर्व नियतकालिकांचा दर्जा विचारात घेऊन त्यांचे परीक्षण करून प्रथम क्रमांक, द्वितीय क्रमांक, तृतीय क्रमांक व चतुर्थ क्रमांक अशा चार पारितोषिकांची समितीद्वारे निवड केली जाते, म्हणजे, विद्यापीठस्तरावर एकूण चार पारितोषिके प्रदान केली जातात.

नियतकालिक स्पर्धेचा निकाल परीक्षकांनी जाहीर केल्यानंतर पारितोषिकांसाठी निवड झालेल्या महाविद्यालयांना पत्राद्वारे कळविण्यात येईल. सदर

नियतकालिक स्पर्धा

नियतकालिक स्पर्धाचे पारितोषिक स्वीकारण्यासाठी उपस्थित राहण्याबद्दल महाविद्यालय प्रशासनाने विद्यार्थी विकास मंडळाला समारंभापूर्वी कळविणे आवश्यक आहे. पारितोषिक वितरण समारंभास येणाऱ्या महाविद्यालयाचा प्रवास खर्च संबंधित महाविद्यालयाने करावयाचा आहे.

सदर स्पर्धेकरिता विद्यार्थी विकास मंडळाकडे महाविद्यालयांनी नियतकालिक पाठविण्याचा तपशील महाविद्यालयांना स्वतंत्ररीत्या कळविण्यात येईल. विद्यार्थी विकास मंडळाने याकरिता निर्धारित केलेल्या वेळेत महाविद्यालयांनी/मान्यताप्राप्त संस्थांनी नियतकालिक पाठविणे आवश्यक आहे. मुदतीनंतर प्राप्त होणाऱ्या नियतकालिकांचा पारितोषिक वितरण समारंभ विद्यार्थी विकास मंडळाद्वारे स्वतंत्रपणे आयोजित करण्यात येईल. प्रत्येक विभागातून तीन व विद्यापीठस्तरावरील चार अशी एकूण १६ पारितोषिके या समारंभामध्ये प्रदान करण्यात येतील. पारितोषिकांसाठी रोख रक्कम (धनादेश), प्रमाणपत्र व स्मृतिचिन्ह समारंभातून प्रमुख अतिथींच्या हस्ते प्रदान करण्यात येईल.

सदर स्पर्धेचे नियम व अटी ठरविण्याचा अधिकार मा. कुलगुरु यांनी नियुक्त केलेल्या निवड समितीला असेल.

नियतकालिक स्पर्धेसाठी प्राप्त झालेल्या अंकांचे एक-दिवसीय प्रदर्शन आयोजित करण्याचा विद्यार्थी विकास मंडळाचा मानस आहे. अशा प्रकारचे नियतकालिक प्रदर्शन शक्यतो पारितोषिक वितरण समारंभाच्या दिवशी आयोजित करण्यात येईल. या माध्यमातून पारितोषिक विजेती नियतकालिके पाहायला मिळू शक्तील व स्पर्धेलाही उत्तेजन मिळू शकेल.

महाविद्यालयाचे/मान्यताप्राप्त संस्थेचे नियतकालिक /वार्षिक अंक प्रकाशित करताना पुणे विद्यापीठ अधिकार मंडळाने मान्यता दिलेल्या (परिपत्रक क्र. ३६८/०९, दि. १२.११.२००९) या संदर्भातील पुढील मार्गदर्शक तत्वांचा अवलंब करणे अनिवार्य आहे :

महाविद्यालयातील वार्षिक अंक (नियतकालिक) यासाठी मार्गदर्शक तत्त्वे

अ) प्रकाशनपूर्व तयारी :

१. महाविद्यालयाच्या वार्षिक अंकाची तयारी महाविद्यालयाच्या शैक्षणिक वर्षाच्या कामकाजाच्या पहिल्या दिवसापासूनच व्हावी.
२. विद्यार्थी हा केंद्रबिंदू मानून अंकाची मांडणी करावी. विद्यार्थ्यांना प्रोत्साहन देण्यासाठी लेखनविषयक कार्यशाळा, भित्तिपत्रके, रीडर्स क्लब अशा उपक्रमांची मदत घ्यावी. विद्यार्थी-प्रतिनिधींना संपादक मंडळात स्थान द्यावे.
३. संपादक-मंडळाची रचना खालीलप्रमाणे असावी :
 - १) प्राचार्य
 - २) शाखानिहाय प्राध्यापक-प्रतिनिधी
 - ३) ग्रंथपाल
 - ४) विद्यार्थी-प्रतिनिधी
 - ५) महिला प्रतिनिधी
४. वार्षिक अंकाच्या मांडणीमध्ये सौंदर्यदृष्टी व्यक्त व्हावी. मुख्यपृष्ठासाठी विद्यार्थ्यांमध्ये स्पर्धा घ्यावी.

ब) प्रकाशनकालीन कार्य :

१) उद्देश :

१. महाविद्यालयाच्या बाब्य व अंतर्गतस्वरूपाचा परिचय विद्यार्थींजगतात व समाजात करून देणे.
२. महाविद्यालयाची संपूर्ण प्रशासकीय माहिती, रचनात्मक स्थिती, विविध शैक्षणिक, शिक्षणपूरक व शिक्षणेतर उपक्रमांची माहिती समाविष्ट करणे, तसेच महाविद्यालयाची वाटचाल व भविष्यकालीन योजना यांची माहिती देणे.
३. विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण सर्जनशीलतेसाठी व्यासपीठ उपलब्ध करून देणे.
४. महाविद्यालयाचे व्हिजन व मिशन यांचा वार्षिक अंकात अंतर्भाव करून त्यानुसार अंकाची रचना करणे.

२) स्वरूप :

अ) बाब्य स्वरूप :

१. प्रकाशितस्वरूपातील आकार १/४ क्राऊन (९।। इंच (उंची) × ७।। इंच (रुंद) फिनीश साईज) असावा.
२. कव्हर (मुख्यपृष्ठ) २१० जी.एस.एम. आर्टपेपर असावा.
३. फोटो (रंगीत छायाचित्रे)-कलर फोटो ३०० डी.पी.आय. व ब्लॅक अॅण्ड व्हाईटची २०० डी.पी.आय. असावीत.
४. बांधणी - परफेक्ट बाइंडिंग असावे.

ब) कव्हर पाने :

१. क्र. १ (मुख्यपृष्ठ) वर नियतकालिकाचे नाव, महाविद्यालयाचे नाव व महाविद्यालयाचा लोगो (फोटोसह), पुणे विद्यापीठ संलग्नित (आय.डी. नंबरसहित) लिहावे.
२. क्र. ४ (मुख्यपृष्ठ) वर महाविद्यालयाची ठळक वैशिष्ट्ये, महाविद्यालयाचे नाव, पत्ता, दूरध्वनी. फॅक्स,
- ई-मेल, वेबसाईट, महाविद्यालयाचा फोटो, इ. यावे.
३. क्र. २ व ३ वर विशेष फोटो यावेत.

क) अंतर्गत स्वरूप :

- संपूर्ण वार्षिक अंकात विद्यार्थी : शिक्षक-शिक्षकेतर सेवक यांचा सहभाग ८० : २० असावा.
१. पृष्ठे किमान ६४ असावीत, रंगीत पृष्ठ १७० जी.एस.एम. आर्टपेपर, साधे पृष्ठ ८० जी.एस.एम. मॅपलिथो

असावे.

२. फॉण्ट – आतील मराठी मजकुरासाठी श्री लिपी वापरावी (१४ पॉइंट साईज) आणि इंग्रजी मजकुरासाठी टाइम्स न्यू रोमन (१२ पॉइंट साईज) वापरावा.
३. समास – पानाच्या ३ बाजूंनी अर्धा इंच (१२ एम.एम.) समास सोडावा व बांधणीच्या बाजूने पाऊण इंच (१८ एम.एम.) समास सोडावा. प्रत्येक सम पानावर डावीकडे वरच्या बाजूला महाविद्यालयाचे नाव व विषम पानावर उजवीकडे नियतकालिकाचे नाव नमूद करावे. पानाच्या तळाशी मधोमध पृष्ठक्रमांक असावा. सदर छपाईसाठी लागणाऱ्या प्लेट्स पॉझिटिव्हपासून बनलेल्या असाव्यात किंवा सी.टी.पी. (कॉम्प्यूटर टू प्लेट्स) असाव्यात.
४. ट्रेसिंग पूर्णतः टाळावेत.
५. लेखनाच्या शुद्धतेकडे पूर्णतः लक्ष घावे.
६. छपाईला देताना : (१) मूळ प्रतींचा क्रम लावणे, (२) प्रेसकडून आलेल्या प्रिंट-आउट्मधील पानांची मांडणी तपासणे, (३) प्रिंट-आउट्मधील शुद्धलेखन तपासणे. या तीन बाबी तपासून मगच छपाईसाठी देणे.

३) अंतरंग :

- १) प्राचार्यांचे मनोगत
- २) संपादकीय
- ३) प्रशासकीय माहिती
- ४) महाराष्ट्र कार्यकारिणी
- ५) महाराष्ट्र विद्यापीठ कायदा, १९९४ च्या कलम ८५(१) अन्वये कार्यरत असलेली स्थानिक समिती.
- ६) महाराष्ट्र कायदा, १९९४ कलम ४०(२)(बी) नुसार शैक्षणिक वर्षात कार्यरत असलेली विद्यार्थी परिषद, विद्यार्थ्यांचा प्रवेश, निकाल, प्रावीण्य यांविषयीची सांख्यिकीय माहिती समाविष्ट असावी. महाविद्यालयाशी संलग्नित कनिष्ठ महाविद्यालय (असल्यास) त्याचा समावेश करावा.
- ७) वार्षिक अंक एप्रिलअखेर प्रकाशित करण्यात यावा. तो अंक प्रवेशित विद्यार्थ्याला देण्यात यावा.

४) अहवाल :

अहवालातील नॅक्सूचित सूत्रांचा वापर करावा. शैक्षणिक, शिक्षणपूरक व शिक्षणेतर विविध समित्यांचा अहवाल त्यात समाविष्ट करावा. त्यात संबंधित शैक्षणिक वर्षातील घटनांची नोंद असावी. अहवालात शेवटी महाविद्यालयातील सेवानिवृत्तांची नोंद करण्यात यावी.

५) लेखन (मजकूर) :

- १) लेखन विविध भाषांमध्ये असल्यास भाषानुरूप स्वतंत्र विभागीय मांडणी असावी.
- २) शक्यतो लेखनासाठी एखादे आशयसूत्र निवडावे.
- ३) विद्यार्थ्यांचे सर्व लेखन स्वतःचेच असावे. ललित लेखन, वैचारिक, संशोधनपर लेखन (संदर्भ-

सूचीसह) समाविष्ट असावे.

- ४) संग्राहक म्हणून दिलेला मजकूर टाळावा. पानपूरकांच्या माध्यमातून वाचकांना दर्जेदार विनोद व महत्वाची माहिती पुरवावी.
- ५) श्रद्धांजलीचे उल्लेख शेवटी असावेत.
- ६) महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांच्या विशेष कामगिरीचा उल्लेख अंकात असावा.

६) फोटो :

- १) कार्यक्रमांचे अँकशन फोटो असावेत.
- २) संस्थेचे आधारस्तंभ, संस्थासंचालक, मार्गदर्शक, संपादक-मंडळ आणि प्राध्यापक तसेच नैपुण्यप्राप्त विद्यार्थी यांची छायाचित्रे समाविष्ट करावीत.
- ३) परिसराशी निगडित विशेष फोटो (ऐतिहासिक, भौगोलिक, सामाजिक संदर्भातील समाविष्ट करावेत).
- ४) महाविद्यालयाशी संबंधित प्रसिद्धीची कात्रणे कोलाजच्या स्वरूपात शक्य असल्यास समाविष्ट करावीत.

७) जाहिरात :

नियतकालिकांच्या वार्षिक अंकात योग्य जाहिराती असाव्यात.

क) प्रकाशनोत्तर कार्य :

- १) अंक महाविद्यालयाच्या संकेतस्थळावर (वेबसाईट) उपलब्ध व्हावा.
- २) प्राचार्य व प्राध्यापक यांचे ई-मेल आणि संपर्क दूरध्वनी क्रमांक छापावेत.
- ३) अंकाचे प्रकाशन समारंभपूर्वक करावे. या समारंभात अंकाच्या संपादक-मंडळास प्रशस्तिपत्रक द्यावे व प्रकाशन समारंभाच्या वृत्तान्ताचा पुढील अंकात समावेश असावा.

**महाविद्यालयीन नियतकालिक स्पर्धेसाठी दिल्या जाणाऱ्या
पारितोषिकांच्या रकमा पुढीलप्रमाणे असतील**

विभागीय स्तर (प्रत्येकी) पुणे शहर, पुणे ग्रामीण, अहमदनगर जिल्हा व नाशिक जिल्हा

१. प्रथम क्रमांक	:	रु. ७,०००/-
२. द्वितीय क्रमांक	:	रु. ६,०००/-
३. तृतीय क्रमांक	:	रु. ५,०००/-

विद्यापीठ स्तर :

१. प्रथम क्रमांक	:	रु. १५,०००/-
२. द्वितीय क्रमांक	:	रु. १२,०००/-
३. तृतीय क्रमांक	:	रु. १०,०००/-
४. चतुर्थ क्रमांक	:	रु. ०८,०००/-

१९. विद्यार्थी वार्ता (चेतना) प्रकाशन

प्रस्तावना :

भारतीय संविधानाच्या प्रास्ताविकात प्रस्तुत करण्यात आलेली सामाजिक मूल्ये ही आपल्या शिक्षणव्यवस्थेची स्वाभाविक मूल्ये आहेत. या मूल्यांना कर्म, शील आणि ज्ञान यांची जोड देऊन एक समाजाभिमुख शिक्षण संरचना उभी करण्याचा जो मानस पुणे विद्यापीठाच्या स्थापनेत होता, तो वास्तवात आणण्यासाठी विद्यापीठ गेली साठ वर्षे अथक प्रयत्न करीत आहे. एकविसाव्या शतकात महाविद्यालयांची, विद्यापीठांची व शिक्षण संपादन करणाऱ्या विद्यार्थ्यांची संख्या प्रचंड प्रमाणावर वाढल्याने शिक्षणक्षेत्रातही जीवघेणी स्पर्धा निर्माण झाली असली तरी आपली महाविद्यालये, आपले विद्यापीठ आणि विद्यार्थीही आपला गुणात्मक दर्जा टिकविण्यासाठी प्रयत्नांची पराकाष्ठा करताना दिसतात. अतिशय झापाठ्याने बदलणाऱ्या सामाजिक वास्तवातून आज आपण सारेच मार्गक्रमण करत आहोत. इथे इच्छा अथवा अनिच्छेचा प्रश्नच उपस्थित होत नाही, इतका जबरदस्त त्याचा वेग आहे. वरवर पाहता, चकचकीत दिसणाऱ्या व स्वप्नवत भासणाऱ्या या ग्लोबल व्हिलेजचे अंतरंग अतिशय भयाण आहे. या परिस्थितीला सामोरे जाताना आपला विद्यार्थी भरकटू नये, त्याला या देशातही योग्य दिशा मिळावी, यासाठी ‘चेतना’ हा अंक विद्यार्थ्यांना दीपस्तंभाप्रत मार्गदर्शक ठरेल. या प्रमुख उद्देशाने पुणे विद्यापीठाने या विद्यार्थी वार्ता (चेतना) अंकाचे प्रकाशन करण्याचा महत्त्वपूर्ण निर्णय घेतला.

उद्देश :

१. विद्यार्थ्यांच्या कल्याणासाठी विद्यापीठाने वेळोवेळी घेतलेल्या निर्णयांची माहिती लाभार्थीपर्यंत पोहोचविणे.
२. विद्यापीठात व कार्यक्रेतातील चालू घडामोर्डीबाबत विद्यार्थ्यांना सचेत करणे.
३. महत्त्वाच्या शैक्षणिक, शिक्षणपूरक व शिक्षणेतर उपक्रमांबाबत विद्यार्थ्यांना अवगत करणे.
४. विद्यापीठ आवारातील महत्त्वपूर्ण घडामोर्डींची माहिती महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांपर्यंत पोहोचविणे.

५. नव्याने सुरु होणाऱ्या योजना, उपक्रम, स्पर्धा, इत्यादींबाबत विद्यार्थ्यांना सूचित करणे.

६. विद्यापीठ, राज्य, राष्ट्रीय व आंतरराष्ट्रीय स्तरांवर उल्लेखनीय यश संपादन करणाऱ्या विद्यार्थ्यांच्या कामगिरीस सुयोग्य प्रसिद्धी देणे.

७. महाविद्यालयांच्या विविध व महत्त्वपूर्ण घटना, घडामोर्डींबाबतची माहिती प्रकाशित करणे.

८. विविध शैक्षणिक व शिक्षणेतर उपक्रमांच्या नियोजित वेळापत्रकातील वेळोवेळी होणाऱ्या बदलांबाबत विद्यार्थ्यांना जागृत करणे.

९. प्रचलित व नव्याने सुरु होणाऱ्या शिष्यवृत्त्या, शैक्षणिक सवलती, पदव्या, पदविका, इत्यादींबाबतची माहिती विद्यार्थ्यांना देणे.

१०. जागतिक घडामोर्डींविषयी विद्यार्थी अनभिज्ञ राहूनयेत, यासाठीही अंकाच्या माध्यमातून प्रयत्न करणे.

अंकाची रचना :

विद्यापीठ अधिकार मंडळाने घेतलेल्या निर्णयानुसार ‘चेतना’ या विद्यार्थी वार्ता अंकाची रचना अतिशय सुटसुटीत असून त्यामध्ये खालीलप्रमाणे विभाग करण्यात आले आहेत :

१. प्रकाशनपूर्व काळातील घटनांची माहिती (Report of the Past Events)
२. विद्यापीठ आवार (University Campus)
३. शैक्षणिक घडामोर्डी (Curricular Activities)
४. शिक्षणपूरक घडामोर्डी (Co-Curricular Activities)
५. शिक्षणेतर उपक्रमांची माहिती (Extra-Curricular Activities)
६. जाहीर निवेदने व उल्लेखनीय घटना (Announcements & Highlights)
७. महाविद्यालयीन/मान्यताप्राप्त संस्थांमधील घडामोर्डी (College Activities)
८. महत्त्वपूर्ण जागतिक घडामोर्डी (Around the World)
९. विद्यापीठास भेट दिलेल्या महत्त्वाच्या व्यक्ती व शिष्टमंडळे (Visitors & Delegations)

अंकाच्या वरीलप्रमाणे के लेल्या रचनेत आवश्यकतेनुसार बदल करण्याचा अधिकार संपादक मंडळास असेल. अंकातील जागेच्या उपलब्धतेनुसार विद्यापीठ परीक्षा, स्पर्धा परीक्षा, चर्चासत्रे, कार्यशाळा, शिबिरे, इत्यादीबाबतची वेळापत्रके अथवा कार्यक्रमांचा तपशील प्रसिद्ध करण्यात येईल.

प्रकाशन :

अंकात प्रकाशित केलेली माहिती परिपूर्ण असेलच असे नाही. याकरिता दिलेल्या संदर्भाचा अवलंब करावा. ‘चेतना’ या विद्यार्थी वार्ता अंकाचे प्रकाशन सुरुवातीला त्रैमासिक स्वरूपाचे असणार आहे, मात्र लवकरच ते मासिक स्वरूपात प्रकाशित करण्याचा विद्यार्थी विकास मंडळाचा मानस आहे. या अंकाचे प्रमुख संपादक मा. कुलगुरु (Editor in Chief) असतील, प्रकाशक (Publisher) मा. कुलसचिव, तर संपादनाची जबाबदारी विद्यार्थी विकास मंडळाच्या मा. संचालकांवर असेल. या अंकाच्या प्रकाशनाबाबत मार्गदर्शक सूचना करण्यासाठी विद्यापीठस्तरावर एक समिती कार्यरत असेल. या अंकांचे सर्व हक्क प्रकाशकाकडे असतील. त्यांच्या अनुमतीशिवाय अंकातील छायाचित्रे, लेख अथवा सांख्यिकी माहिती परस्पर कोणालाही वापरता येणार नाही.

वितरण :

‘चेतना’ हा विद्यार्थी वार्ता अंक केवळ खासगी वितरणासाठी असल्याने त्याला विक्रीमूल्य असणार नाही व त्याची कोणालाही विक्री करता येणार नाही. या अंकांचे वितरण विद्यार्थी विकास मंडळाद्वारे करण्यात येईल. प्रत्येक महाविद्यालयाला व मान्यताप्राप्त संस्थेला चेतना अंकाच्या दोन प्रती पाठविण्यात येतील. यापैकी एक अंक महाविद्यालयाच्या ग्रंथालयात ठेवण्यात यावा व दुसरा अंक विद्यार्थी कल्याण अधिकारी यांनी सूचना फलकाद्वारे विद्यार्थ्यांना उपलब्ध करून द्यावा. दुसरा अंक प्रकाशित झाल्यानंतर पहिला अंक व्यवस्थित संग्रही ठेवावा. वर्षअखेरीस विद्यार्थी कल्याण अधिकारी यांनी शैक्षणिक वर्षात प्रकाशित झालेले सर्व अंक बांडिंग करून पुस्तकस्वरूपात आपल्या कार्यालयात संग्रही ठेवावेत.

अंकासाठी साहित्य :

‘चेतना’ हा अंक केवळ विद्यार्थ्यांसाठी असल्याने त्याकरिता साहित्य पाठविताना खालील सूचना पाळणे आवश्यक आहे :

१. महाविद्यालयातील/मान्यताप्राप्त संस्थेतील ठळक घटना व घडामोडींची माहिती टंकलिखित करून पाठवावी.
२. विद्यार्थ्यांनी / विद्यार्थ्यांनी केलेल्या उल्लेखनीय कामगिरीचा सचित्र तपशील कमीतकमी शब्दांत पाठवावा. यामध्ये त्यांना मिळणाऱ्या पुरस्कारांचाही समावेश करता येईल. त्याकरिता विद्यार्थ्यांसाठी सूचना देण्यात यावी.
३. विद्यार्थ्यांसाठी राबविलेल्या नावीन्यपूर्ण शैक्षणिक, शिक्षणपूरक व शिक्षणेतर उपक्रमांची माहिती द्यावी.
४. छायाचित्र पाठविताना त्यासोबत तपशील देणे आवश्यक आहे.
५. वरीलप्रमाणे सर्व माहिती व छायाचित्रे प्रत्येक महिन्याच्या ५ तारखेपर्यंत या विभागास प्राचार्यांची मान्यता घेऊन महाविद्यालयाच्या / मान्यताप्राप्त संस्थेच्या विद्यार्थी कल्याण अधिकाऱ्यांमार्फत पाठविण्यात यावी.
६. विद्यापीठ आवारातील पदव्युतर विभागांनी या संदर्भातील माहिती विभागप्रमुखांद्वारे मा. संचालक, विद्यार्थी विकास मंडळ यांच्याकडे पाठवावी.
७. अंकासाठी पाठविलेली माहिती अंकात प्रकाशित करण्याबाबतचा निर्णय मा. कुलगुरु यांनी नियुक्त केलेली समिती घेईल.
८. ‘चेतना’मध्ये प्रकाशित केलेले लेख अथवा अन्य माहितीशी संपादक सहमत असतीलच असे नाही.
९. ‘चेतना’ या अंकाबाबतच्या विद्यार्थी वाचकांच्या निवडक योग्य प्रतिक्रिया पुढील अंकात प्रकाशित करण्यात येतील. प्रतिक्रिया स्वीकारण्यासाठी स्वतंत्र व्यवस्था विद्यार्थी कल्याण अधिकाऱ्यांनी आपापल्या महाविद्यालयात करावी.
१०. अंकाबाबतचा सर्व पत्रव्यवहार संचालक, विद्यार्थी विकास मंडळ यांच्याशी करावा.
११. संपर्कसाठी खालील ई-मेलचा वापर अवश्य करावा : bswunipune@gmail.com

२०. शैक्षणिक उपक्रम, कार्यशाळा, चर्चासत्र, उजळणी वर्ग

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाशी संलग्न असलेल्या महाविद्यालये, मान्यताप्राप्त संस्था व पदव्युत्तर विभागांतून उच्चशिक्षण संपादन करणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी विविध शैक्षणिक उपक्रम, कार्यशाळा, चर्चासत्र, इत्यादींचे आयोजन विद्यार्थी विकास मंडळाद्वारे करण्यात येते. विविध विद्याशाखांतर्गत समावेश असलेल्या विषयांचे अद्यावत ज्ञान विद्यार्थ्यांना मिळावे या साठी अशा उपक्रमांचे आयोजन करण्यात येते.

विद्यापीठातील पदव्युत्तर विभाग, आयुका, राष्ट्रीय रासायनिक प्रयोगशाळा, विज्ञान आश्रम, एनर्जी पार्क, इ. ठिकाणी कार्यक्रमांचे आयोजन करणे तसेच पदवी अर्थवा पदव्युत्तर पदवीसाठी संशोधन प्रकल्पात सहभागी असलेल्या विषयतज्ज्ञांना निमंत्रित करून त्या विषयातील अद्यावत ज्ञान विद्यार्थ्यांना मिळवण्यासाठी विशेष व्याख्याने व चर्चासत्रांच्या आयोजनासाठी या योजनेअंतर्गत प्राधान्य देण्यात येते. संख्याशास्त्र, वाणिज्य, भौतिकशास्त्र, उपकरणशास्त्र, रसायनशास्त्र, फाईन आर्ट्स, इ. विषयांच्या विद्यार्थ्यांसाठी गेल्या काही वर्षांपासून अशा उपक्रमांना मोठ्या प्रमाणावर मागणी येत आहे.

भौतिकशास्त्र, गणित, संख्याशास्त्र, इ. विषय केवळ अवघड आहेत किंवा अन्य विषयांच्या तुलनेत या विषयांची पदवी संपादन करणाऱ्या विद्यार्थ्यांना नोकरीच्या संधी कमी असल्याचा समज यामुळे बरेच विद्यार्थी पदवीसाठी मुख्य विषय म्हणून अशा विषयांची निवड करत नाहीत. मात्र या विषयांना उपलब्ध असलेल्या संधी व त्या विषयाचे महत्त्व त्यांना पटवून दिल्यास विद्यार्थी अशा विषयांची निवड करण्यास प्राधान्य देतात. यास्तव, अशा विषयांकरिता विशेष कार्यशाळांचे आयोजन नियमितपणे करण्यात येते.

ऊर्जेची टंचाई व मागणी विचारात घेता अन्य पर्यायांचा शोध घेणे आवश्यक असल्याने पारंपरिक ऊर्जा स्रोतांचा प्रचार व प्रसार करण्यासाठी विद्यार्थ्यांकरिता विशेष कार्यशाळा व चर्चासंत्राचे आयोजन करण्यास विद्यार्थी विकास मंडळाकडून प्राधान्य देण्यात येते. सौर ऊर्जा, पवन ऊर्जा, इ. स्रोतांचा जास्तीतजास्त वापर कसा करता येईल याचा विचार विद्यार्थ्यांनी करावा व या विषयाशी निगडित संशोधन करण्यास त्यांना प्रवृत्त करण्यासाठी तळेगावजवळील कान्हेफाटा येथील ऊर्जाबिंदेत विद्यार्थ्यांसाठी कार्यशाळा व चर्चासत्रांचे नियमित आयोजन विद्यार्थी विकास मंडळामार्फत करण्यात येते. दरवर्षी २५०-३०० विद्यार्थी व २५ ते ३० शिक्षक या उपक्रमाचा लाभ घेतात.

जैविक विविधता व जीवसृष्टीचा अभ्यास करण्यासाठी काही विद्यार्थ्यांचा अभ्यास गट नदी परिक्रमा करण्यास उत्सुक असतो. अशा उपक्रमातून प्राप्त होणाऱ्या माहितीचा उपयोग विद्यार्थी त्यांच्या संशोधन प्रकल्पासाठी करतात. नदीकाठची जैवविविधता, गावे इत्यादींचे निरीक्षण करतात. उपक्रमांचे प्रस्ताव प्राप्त झाल्यास त्या प्रस्तावांची तज्ज्ञांकडून छाननी करून योग्य त्या शिफारशींसह विद्यार्थी विकास मंडळ त्याच्या अंमलबजावणीस संमती देते व योग्य ते अर्थसाहाय्य देते.

२१. राष्ट्रीय छात्र सेना (N.C.C.) कार्यशाळा व सत्कार समारंभ

पुणे, अहमदनगर व नाशिक जिल्ह्यांतील पुणे विद्यापीठाशी संलग्न असलेल्या महाविद्यालयांद्वारे राष्ट्रीय छात्र सेनेमध्ये सहभागी असलेल्या व उल्लेखनीय कामगिरी करणाऱ्या विद्यार्थ्यांचा विद्यापीठाकडून सत्कार करण्यात यावा, असा विद्यापीठ अधिकार मंडळाने निर्णय घेतलेला आहे. सदर निर्णयानुसार विद्यार्थी विकास मंडळाद्वारे दरवर्षी विशेष समारंभाचे आयोजन करून वैशिष्ट्यपूर्ण कामगिरी करणाऱ्या छात्र सैनिकांना गोरविण्यात येते. सत्कार समारंभाबोरच एक-दिवसीय कृतिसत्रामध्ये सैन्याच्या तीनही दलांमध्ये उपलब्ध असलेल्या संधीबाबत तज्ज्ञ व्यक्तिंच्या व्याख्यानांद्वारे छात्र सैनिकांना अवगत करण्यात येते. अशा मार्गदर्शनाचा जे विद्यार्थी लष्करी सेवेमध्ये अधिकारी म्हणून दाखल होण्यास उत्सुक आहेत, त्यांना निश्चित लाभ होतो.

या कार्यक्रमाच्या संपूर्ण आयोजनासाठी मा. कुलगुरु यांच्याकडून स्वतंत्र समितीची नियुक्ती केली जाते. या संदर्भात राष्ट्रीय छात्र सेना कार्यरत असलेल्या सर्व महाविद्यालयांना विद्यार्थी विकास मंडळाकडून परिपत्रक पाठविण्यात येते. संबंधित महाविद्यालयाने राष्ट्रीय छात्र सेनेत विशेष नावलौकिक संपादन केलेल्या/उल्लेखनीय कामगिरी केलेल्या विद्यार्थ्यांची माहिती विहित नमुन्यातील अर्जाद्वारे विद्यार्थी विकास मंडळाकडे पाठविण्यासाठी सोबतच्या विहित नमुन्यातील अर्जाचा वापर करणे आवश्यक आहे. प्रत्येक विद्यार्थ्यासाठी स्वतंत्र अर्ज वापरावा. प्रत्येक अर्जावर मा. प्राचार्य व महाविद्यालयाचे प्रमुख यांची स्वाक्षरी आवश्यक आहे.

टीप : राष्ट्रीय छात्र सेना कार्यशाळा, सत्कार समारंभ व कृतिसत्राचे वेळापत्रक स्वतंत्रपणे पाठविण्यात येईल.

विद्यार्थी कल्याण मंडळ, पुणे विद्यापीठ

**राष्ट्रीय छात्र सेना विभागातील प्रजासत्ताक परेड/थलसैनिक कॅम्प/नौसैनिक कॅम्प/
वायुसैनिक कॅम्पसाठी निवड झालेल्या विद्यार्थ्यांची माहिती**

शै. वर्ष २०१ - २०१

१. महाविद्यालयाचे नाव : -----
२. विद्यार्थ्याचे/विद्यार्थिनीचे नाव : -----
३. रेजिमेंट नंबर : -----
४. रँक : -----
५. वर्ग : -----
६. एन.सी.सी. विंग - आर्मी / नेव्ही / एअर फोर्स आर्म्ड कोर, इ. -----

७. एन.सी.सी. युनिटचे नाव : -----
८. एन.सी.सी. ग्रूपचे नाव : -----
९. निवड झालेल्या कॅम्पचे नाव : -----
१०. विशेष प्रावीण्य : -----

**एन.सी.सी. प्रमुख
सही व शिक्षा**

महाविद्यालयाचा शिक्षा

**विद्यार्थी कल्याण अधिकारी
(S.W.O.)**

**प्राचार्य
सही व शिक्षा**

२२. वार्षिक पारितोषिक वितरण समारंभ

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ विद्यार्थी विकास मंडळ आपल्या ध्येयपूर्तीसाठी अखंडपणे कार्यरत आहे. महाविद्यालयात, मान्यताप्राप्त संस्थेत अथवा पदव्युत्तर विभागामध्ये उच्च शिक्षण संपादन करण्याच्या महत्वाकांक्षेने दाखल होणारा विद्यार्थी जेव्हा परिपूर्ण आणि जबाबदार नागरिक होऊन बाहेर पडतो, तेव्हा आम्हांलाही मनस्वी आनंद होतो. याचे मुख्य कारण म्हणजे, त्यांच्या जडणघडणीमध्ये आमचाही अल्पसा वाटा असतो. त्यांच्या पंखांमध्ये सामर्थ्य/बळ निर्माण करण्याची काही अंशी आम्हांलाही संधी लाभलेली असते.

शैक्षणिक अभ्यासक्रमांच्या माध्यमातून जागतिक पातळीवरील स्पर्धाना समर्थपणे सामोरे जाणारे आपले हे विद्यार्थी शिक्षणेतर उपक्रमांमध्येही मागे नाहीत.

या विद्यार्थ्यांना आम्ही वेगवेगळ्या स्पर्धामध्ये/उपक्रमांमध्ये सहभागी होण्याची संधी सातत्याने उपलब्ध करून देतो. यांमध्ये प्रामुख्याने वकृत्व स्पर्धा, वादविवाद स्पर्धा, गायन, नृत्य, नाट्यकला, अभिरूप न्यायालय स्पर्धा, युवक महोत्सव, इत्यादींचा समावेश आहे. आपले अनेक गुणवंत विद्यार्थी विद्यापीठस्तरीय, राज्य अथवा राष्ट्रीय स्तरावरील शिष्यवृत्त्या मिळविण्यामध्ये यशस्वी होतात.

अशा विविध कलाप्रकारांमध्ये वेगवेगळ्या स्तरांवरील स्पर्धा/उपक्रमांमध्ये सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाचे विद्यार्थी म्हणून सहभागी होतात व उल्लेखनीय कामगिरी करून पुणे विद्यापीठाच्या नावलौकिकात भर टाकतात. तेव्हा आमचाही आनंद द्विगुणित होतो. आपल्या या गुणी विद्यार्थ्यांचा सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठालाही अभिमान आहे.

आंतर-विद्यापीठीय तसेच राज्य अथवा राष्ट्रीय

स्तरावर स्पर्धेत भाग घेऊन आपले कौशल्य पणाला लावून देदीप्यमान कामगिरी करणाऱ्या या गुणवंतांचा सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाकडूनही यथोचित गौरव झाला पाहिजे, या प्रामाणिक हेतूने विद्यार्थी विकास मंडळ विभागामार्फत शैक्षणिक वर्ष २००५-२००६ पासून विद्यार्थी विकास मंडळाचा स्वतंत्र पारितोषिक वितरण समारंभ सुरु केला गेलेला आहे. याच समारंभामध्ये महाविद्यालयीन नियतकालिक स्पर्धेतील विभागीय आणि विद्यापीठस्तरीय पारितोषिकांचेही वितरण करण्यात येते. या समारंभात पारितोषिक विजेते, त्यांचे हितचिंतक व अन्य प्रेक्षक प्रचंड उत्साहाने सहभाग घेतात.

प्रत्येक शैक्षणिक वर्षाच्या अखेरीस (दुसऱ्या सत्रात) विद्यार्थी विकास मंडळातर्फे पारितोषिक वितरण समारंभाचे आयोजन करण्यात येईल. मंडळाच्या माध्यमातून संपूर्ण वर्षभरात विद्यार्थी/विद्यार्थिनी, महाविद्यालय, संस्था यांच्याकरिता आयोजित करण्यात येणाऱ्या सर्व उपक्रमांमध्ये नैपुण्य संपादन करणाऱ्या व्यक्ती/महाविद्यालय /संस्थेस त्यांनी केलेल्या उल्लेखनीय कामगिरीबद्दल गौरविण्यात येईल.

या नावीन्यपूर्ण स्नेहमेळाव्यात आपलाही मोलाचा सहभाग असावा, असे मंडळास वाटते. विद्यार्थी विकास मंडळाच्या सर्व उपक्रमांमध्ये आपल्या महाविद्यालयास सामील करा, आपल्या विद्यार्थ्यांना प्रेरित करून त्यांच्या सर्वांगीण विकासाला चालना द्या, असे आवाहन विद्यापीठ विद्यार्थी विकास मंडळाद्वारे करण्यात येत आहे.

वार्षिक पारितोषिक वितरण समारंभाच्या कार्यक्रमाचा संपूर्ण तपशील, पारितोषिक विजेत्यांना निर्धारित वेळेपूर्वी पाठविण्यात येईल.

२३. विद्यापीठ स्तरीय एकांकिका स्पर्धा

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ विद्यार्थी विकास मंडळ विद्यार्थ्यांच्या ध्येयपूर्तीसाठी अखंडपणे कार्यरत आहे. शैक्षणिक वर्ष २०१५-१६ पासून विद्यापीठस्तरीय एकांकिका स्पर्धा विद्यापीठ स्तरावर महाविद्यालये आणि मान्यताप्राप्त संस्था तसेच विद्यापीठ पदव्युत्तर प्रभागात शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी आयोजित करण्यात येणार आहे. तरी सदर स्पर्धेकरीता विद्यार्थ्यांनी मा. प्राचार्य/विभागप्रमुख यांचे मार्फत सोबतच्या नमुन्यामध्ये विहीत केलेल्या वेळेत अर्ज सादर करावेत.

विद्यार्थी विकास मंडळ, सावित्रीबाई फुले पुणे पुणे विद्यापीठ विद्यापीठ स्तरीय एकांकिका स्पर्धा, २०१ - २०१ साठी प्रस्ताव

१. महाविद्यालयाचे नाव व पत्ता :-----

२. महाविद्यालय स्थापनेचे वर्ष : -----
३. प्राचार्यांचे नाव : -----
४. विद्यार्थी कल्याण अधिकाऱ्याचे नाव व मोबाईल क्र. : -----
५. महाविद्यालयातील एकूण प्राध्यापकांची संख्या : -----
६. महाविद्यालयातील एकूण विद्यार्थी-संख्या : -----
७. महाविद्यालयातील शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांची संख्या : -----
८. विद्यापीठ स्तरीय एकांकिका सदस्यांची नावे :
 - १) ----- : प्राचार्य, पदसिद्ध अध्यक्ष
 - २) ----- : -----
 - ३) ----- : -----
 - ४) ----- : -----
 - ५) ----- : -----
९. महाविद्यालयातर्फे विद्यार्थ्यांकरीता कोणकोणते कार्यक्रम राबविले जातात ?
 १) -----
 २) -----
१०. चालू शैक्षणिक वर्षात महाविद्यालयातर्फे कोणते उपक्रम सदर योजनेअंतर्गत राबविता येतील यासंबंधीच्या कार्यक्रमाचा आराखडा : १) -----
 २) -----

विद्यार्थी कल्याण अधिकारी (S.W.O.)
स्वाक्षरी व मोहोर

महाविद्यालयाची
मोहोर

प्राचार्य
स्वाक्षरी व मोहोर

२४. विद्यापीठस्तरीय सुगम, शास्त्रीय व नाट्यगायन स्पर्धा

शैक्षणिक वर्ष २०१५-१६ पासून विद्यापीठस्तरीय सुगम, शास्त्रीय व नाट्यगायन विद्यापीठ स्तरावर महाविद्यालये आणि मान्यताप्राप्त संस्था तसेच विद्यापीठ पदव्युत्तर विभागात शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी आयोजित करण्यात येणार आहे.

विद्यापीठस्तरावर महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांना उपरोक्त संधी उपलब्ध करून देण्याच्या अनुशंगाने सदर स्पर्धा सुरु करण्यात आलेली आहे. तरी सदर स्पर्धेकरीता विद्यार्थ्यांनी मा. प्राचार्य/विभागप्रमुख यांचे मार्फत सोबतच्या नमुन्यामध्ये विहीत केलेल्या वेळेत अर्ज सादर करावेत.

विद्यार्थी विकास मंडळ, सावित्रीबाई फुले पुणे पुणे विद्यापीठ विद्यापीठस्तरीय सुगम, शास्त्रीय व नाट्यगायन स्पर्धा, २०१ - २०१ साठी प्रस्ताव

१. महाविद्यालयाचे नाव व पत्ता :-----

२. महाविद्यालय स्थापनेचे वर्ष : -----
३. प्राचार्यांचे नाव : -----
४. विद्यार्थी कल्याण अधिकाऱ्याचे नाव व मोबाईल क्र. : -----
५. महाविद्यालयातील एकूण प्राध्यापकांची संख्या : -----
६. महाविद्यालयातील एकूण विद्यार्थी-संख्या : -----
७. महाविद्यालयातील शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांची संख्या : -----
८. स्पर्धेकरीता सदस्यांची नावे :
 १) ----- : प्राचार्य, पदसिद्ध अध्यक्ष
 २) ----- : -----
 ३) ----- : -----
 ४) ----- : -----
 ५) ----- : -----
९. महाविद्यालयातर्फे विद्यार्थ्यांकरीता कोणकोणते कार्यक्रम राबविले जातात ?
 १) -----
 २) -----
१०. चालू शैक्षणिक वर्षात महाविद्यालयातर्फे कोणते उपक्रम सदर योजनेअंतर्गत राबविता येतील यासंबंधीच्या कार्यक्रमाचा आराखडा : १) -----
 २) -----

विद्यार्थी कल्याण अधिकारी (S.W.O.)	महाविद्यालयाची स्वाक्षरी व मोहोर	प्राचार्य स्वाक्षरी व मोहोर
------------------------------------	-------------------------------------	--------------------------------

२५. विद्यापीठ कार्यक्षेत्रातील प्रवेशीत परराज्यतील विद्यार्थी सांस्कृतीक/शैक्षणिक आदान प्रदान कार्यशाळा

शैक्षणिक वर्ष २०१५-१६ पासून विद्यापीठ कार्यक्षेत्रातील विवीध महाविद्यालये/मान्यताप्राप्त संस्थेत प्रवेशीत परराज्यतील विद्यार्थी यांच्या करीता सांस्कृतीक/शैक्षणिक आदान प्रदान कार्यशाळा महाविद्यालयीन स्तरावर तसेच विद्यापीठ स्तरावर आयोजित करण्यात मा. संचालक, विद्यार्थी विकास मंडळ, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ यांनी जाहीर केले आहे. तरी इच्छुक महाविद्यालयांनी/मान्यताप्राप्त संस्थांनी अशास्वरूपाच्या आदान-प्रदान कार्यशाळा घेण्यासंदर्भात मा. संचालक, विद्यार्थी विकास मंडळ यांचेकडे विहीत अर्जाच्या नमुन्यामध्ये प्रस्ताव सादर करावेत.

विद्यार्थी विकास मंडळ, सावित्रीबाई फुले पुणे पुणे विद्यापीठ सांस्कृतीक/शैक्षणिक आदान प्रदान कार्यशाळा, २०१ - २०१ साठी प्रस्ताव

१. महाविद्यालयाचे नाव व पत्ता :-----

२. महाविद्यालय स्थापनेचे वर्ष : -----
३. प्राचार्यांचे नाव : -----
४. विद्यार्थी कल्याण अधिकाऱ्याचे नाव व मोबाईल क्र. : -----
५. महाविद्यालयातील एकूण प्राध्यापकांची संख्या : -----
६. महाविद्यालयातील एकूण विद्यार्थी-संख्या : -----
७. महाविद्यालयातील शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांची संख्या : -----
८. सांस्कृतीक/शैक्षणिक आदान प्रदान कार्यशाळेकरीता सदस्यांची नावे :
 - १) ----- : प्राचार्य, पदसिद्ध अध्यक्ष
 - २) ----- :
 - ३) ----- :
 - ४) ----- :
 - ५) ----- :
९. महाविद्यालयातर्फे विद्यार्थीकरीता कोणकोणते कार्यक्रम राबविले जातात ?
 १) -----
 २) -----
१०. चालू शैक्षणिक वर्षात महाविद्यालयातर्फे कोणते उपक्रम सदर योजनेअंतर्गत राबविता येतील यासंबंधीच्या कार्यक्रमाचा आराखडा : १) -----
 २) -----

विद्यार्थी कल्याण अधिकारी (S.W.O.)
स्वाक्षरी व मोहोर

महाविद्यालयाची
मोहोर

प्राचार्य
स्वाक्षरी व मोहोर

२६. विशेष विद्यार्थी कार्यशाळा

शैक्षणिक वर्ष २०१५-१६ पासून विद्यापीठ कार्यक्षेत्रातील विवीध महाविद्यालये/मान्यताप्राप्त संस्थेत प्रवेशीत विशेष विद्यार्थी (अंध, अपंग, शारिरिकदृष्ट्या दुर्बल इ.) यांच्या करीता विशेष विद्यार्थी कार्यशाळा महाविद्यालयीन स्तरावर तसेच विद्यापीठ स्तरावर आयोजित करण्यात याव्यात.

अशा कार्यशाळा घेणाऱ्या इच्छुक महाविद्यालयांनी/मान्यताप्राप्त संस्थांनी मा. संचालक, विद्यार्थी विकास मंडळ यांचेकडे आपले प्रस्ताव विहीत अर्जाच्या नमुन्यामध्ये सादर करावेत.

विद्यार्थी विकास मंडळ, सावित्रीबाई फुले पुणे पुणे विद्यापीठ विशेष विद्यार्थी कार्यशाळा, २०१ - २०१ साठी प्रस्ताव

१. महाविद्यालयाचे नाव व पत्ता : -----

२. महाविद्यालय स्थापनेचे वर्ष : -----
३. प्राचार्याचे नाव : -----
४. विद्यार्थी कल्याण अधिकाऱ्याचे नाव व मोबाईल क्र. : -----
५. महाविद्यालयातील एकूण प्राध्यापकांची संख्या : -----
६. महाविद्यालयातील एकूण विद्यार्थी-संख्या : -----
७. महाविद्यालयातील शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांची संख्या : -----
८. विशेष विद्यार्थी कार्यशाळेकरीता सदस्यांची नावे :
 - १) ----- : प्राचार्य, पदसिद्ध अध्यक्ष
 - २) ----- :
 - ३) ----- :
 - ४) ----- :
 - ५) ----- :
९. महाविद्यालयातर्फे विशेष विद्यार्थ्यांकरीता कोणकोणते कार्यक्रम राबविले जातात ?
 १) -----
 २) -----
१०. चालू शैक्षणिक वर्षात महाविद्यालयातर्फे कोणते उपक्रम सदर योजनेअंतर्गत राबविता येतील यासंबंधीच्या कार्यक्रमाचा आराखडा : १) -----
 २) -----

विद्यार्थी कल्याण अधिकारी (S.W.O.)

स्वाक्षरी व मोहोर

महाविद्यालयाची

मोहोर

प्राचार्य

स्वाक्षरी व मोहोर

२७. विद्यार्थी प्रोत्साहन योजना

महाराष्ट्र हे खेड्या-पाड्यांचे राज्य आहे. सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठामध्ये शिक्षण घेण्याकरीता येणारा विद्यार्थी हा देशाच्या कानाकोपन्यातुन महाविद्यालयीन/पदव्युत्तर शिक्षण घेण्यासाठी येत असतो. अशा विद्यार्थ्यांचा सर्वांगीण विकास होण्याच्या दृष्टीने हि योजना अतिशय उपयुक्त ठरेल, अशाच एका उदात्त भावनेतुन ही योजना मा. संचालक, विद्यार्थी विकास मंडळामार्फत आमलात आणलेली आहे. त्यानुसार जास्तीत जास्त विद्यार्थ्यांना सदर योजनेचा भविष्यकाळामध्ये लाभ घेण्याच्या हेतुने महाविद्यालये/मान्यताप्राप्त संस्थांमार्फत प्रस्ताव मा. संचालक, विद्यार्थी विकास मंडळ यांचेकडे पाठविण्यात यावेत.

विद्यार्थी विकास मंडळ, सावित्रीबाई फुले पुणे पुणे विद्यापीठ विशेष प्रोत्साहन योजना, २०१ - २०१ साठी प्रस्ताव

१. महाविद्यालयाचे नाव व पत्ता :-----

२. महाविद्यालय स्थापनेचे वर्ष : -----
३. प्राचार्याचे नाव : -----
४. विद्यार्थी कल्याण अधिकाऱ्याचे नाव व मोबाईल क्र. : -----
५. विद्यार्थ्याचे नाव : -----
६. विशेष प्रोत्साहन योजना सदस्यांची नावे :
 - १) ----- : प्राचार्य, पदसिद्ध अध्यक्ष
 - २) ----- :
 - ३) ----- :
 - ४) ----- :
 - ५) ----- :
७. महाविद्यालयातर्फे विशेष प्रोत्साहन योजनमधून विद्यार्थ्यांकरीता कोणकोणते कार्यक्रम राबविले जातात ?
 - १) -----
 - २) -----

विद्यार्थी कल्याण अधिकारी (S.W.O.)
स्वाक्षरी व मोहोर

महाविद्यालयाची
मोहोर

प्राचार्य
स्वाक्षरी व मोहोर

२८. सामाजिक सलोखा आणि युवा सक्षमीकरण

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठामध्ये शिक्षण घेण्याकरीता येणारा विद्यार्थी हा फक्त शिक्षणापुरता मर्यादित न राहता आपण काहितरी समाजाचे देणे आहोत या भावनेतुन सामाजिक सलोखा अणि युवा सक्षमीकरण हि योजना सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाने विद्यार्थी विकास मंडळ अंतर्गत सुरु केलेली आहे.

या योजनेच्या माध्यमातून सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाचा विद्यार्थी समाजाच्या शेवटच्या घटकापर्यंत पोहोचेल याबाबत विद्यापीठाच्या मनामध्ये शंका नाही. तसेच यादेशातील युवकाला एका वेगळ्या दिशेने घेबुन जाण्यासाठी सामाजिक सलोखा व युवा सक्षमीकरण करण्याकरीता ही योजना अतिशय उपयुक्त ठरेल.

त्यानुसार जास्तीत जास्त विद्यार्थ्यांना या योजनेचा येणाऱ्या काळामध्ये लाभ घेण्याच्या उद्देशाने महाविद्यालये/ मान्यताप्राप्त संस्थांमार्फत प्रस्ताव मा. संचालक, विद्यार्थी विकास मंडळ यांचेकडे पाठविण्यात यावेत.

विद्यार्थी विकास मंडळ, सावित्रीबाई फुले पुणे पुणे विद्यापीठ

सामाजिक सलोखा आणि युवा सक्षमीकरण

२०१ - २०१ साठी प्रस्ताव

१. महाविद्यालयाचे नाव व पत्ता :-----

२. महाविद्यालय स्थापनेचे वर्ष : -----
३. प्राचार्याचे नाव : -----
४. विद्यार्थी कल्याण अधिकाऱ्याचे नाव व मोबाईल क्र. : -----
५. विद्यार्थ्याचे नाव : -----
६. विशेष प्रोत्साहन योजना सदस्यांची नावे :
 - १) ----- : प्राचार्य, पदसिद्ध अध्यक्ष
 - २) ----- :
 - ३) ----- :
 - ४) ----- :
 - ५) ----- :
७. महाविद्यालयातर्फे विशेष प्रोत्साहन योजनमधून विद्यार्थ्यांकरीता कोणकोणते कार्यक्रम राबविले जातात ?
 - १) -----
 - २) -----

विद्यार्थी कल्याण अधिकारी (S.W.O.)
स्वाक्षरी व मोहोर

महाविद्यालयाची
मोहोर

प्राचार्य
स्वाक्षरी व मोहोर

(महाविद्यालयाच्या लेटरहेडवर घेणे)

अनुदान मागणी अर्ज

दिनांक :

प्रति,
मा. संचालक,
विद्यार्थी विकास मंडळ,
पुणे विद्यापीठ, पुणे-४११ ००७.

विषय : ----- योजनेअंतर्गत अनुदान मिळण्याबाबत.

महोदय,

आमच्या महाविद्यालयाचे शैक्षणिक वर्ष २०१ - २०१ मध्ये विद्यार्थी कल्याण मंडळाची ----- ही योजना यशस्वीरीत्या राबविली असून, सदर योजनेवर महाविद्यालयाने रु. ----- प्रत्यक्ष खर्च केला आहे. वरील योजनेअंतर्गत महाविद्यालयाकडून झालेल्या प्रत्यक्ष खर्चाच्या प्रतिपूर्तीसाठी विद्यापीठ नियमानुसार महाविद्यालयास अनुदान मिळावे, ही विनंती.

कळावे,

विद्यार्थी कल्याण अधिकारी
(S.W.O.)

प्राचार्य
सही व शिक्षा

महाविद्यालयाचा शिक्षा

सोबत : आवश्यक ती कागदपत्रे जोडली आहेत.

पुणे विद्यापीठ, विद्यार्थी विकास मंडळ

कर्मवीर भाऊराव पाटील ‘कमवा व शिका’ योजना

सदर योजनेअंतर्गत महाविद्यालयास अनुदान देताना फक्त वरिष्ठ महाविद्यालयाची विद्यार्थी संख्या ग्राह्य धरण्यात येईल. महाविद्यालयातील ‘कमवा व शिका’ योजनेअंतर्गत कार्यरत असलेल्या अनु. जाती/अनु. जमाती/भटक्या व विभुक्त जमाती/विशेष मागास वर्ग व अल्पसंख्याक/निराधार विद्यार्थ्यांसाठी तसेच सन २०१४-१५ साठी फक्त विद्यार्थ्यांनीसाठी १००% अनुदान देण्यात येईल. तसेच उर्वरीत विद्यार्थ्यांकरीता एकूण खर्चाच्या ७५% रक्कम विद्यापीठामार्फत देण्यात येईल. ठरवून दिलेल्या उच्चतम मर्यादेचा विचार करण्यात येईल.

सदर निर्णयाची अंमलबजावणी योग्य प्रकारे करता यावी, यासाठी महाविद्यालयाने ‘कमवा व शिका’ योजनेचे हिशेब खालीलप्रमाणे आवश्यक त्या कागदपत्रांसह सादर करावेत.

१. महाविद्यालयाचे नाव व पत्ता :
२. महाविद्यालयाचे धनादेशावरील नाव :
३. विद्यार्थी कल्याण अधिकाऱ्याचे नाव :
४. महाविद्यालयांची विद्यार्थी संख्या : पदवी : पदव्युत्तर : एकूण :
५. ‘कमवा व शिका’ योजनेतील विद्यार्थी संख्या : (मुले/मुली) (सोबत यादी जोडावी)
६. ‘कमवा व शिका’ योजना मान्यता पत्र क्र. : (सत्यप्रत सोबत जोडावी)
७. शैक्षणिक वर्ष २०१ - २०१ मध्ये ‘कमवा व शिका’ योजनेवर
महाविद्यालयाने केलेला एकूण खर्च : रु.
८. अनु. जाती/अनु. जमाती/भटक्या व विभुक्त जमाती/विशेष मागास वर्ग, अल्पसंख्याक व निराधार विद्यार्थ्यांनीसाठी योजनेद्वारा झालेला खर्च : (दाखल्याची सत्यप्रत व स्वतंत्र स्टेटमेंट जोडणे आवश्यक) रु.
९. वरील अनु. क्र. ८ मधील खर्च वजा जाता शिळ्क रक्कम (क्र. ७-८) : रु.
१०. वरील क्र. ९ च्या ७५% टक्के रक्कम : रु.
११. विद्यापीठाकडून देण्यात आलेली आगाऊ रक्कम (ॲडव्हान्स) : रु.
१२. ‘कमवा व शिका’ योजनेअंतर्गत महाविद्यालयास देय असलेली रक्कम : रु.
(क्र. ८+१० - ११) + लेखापरीक्षण फी
१३. विद्यार्थी संख्येनुसार पात्र उच्चतम मर्यादा : रु.

विद्यार्थी कल्याण अधिकारी

प्राचार्य

स्वाक्षरी

स्वाक्षरी

धनादेश क्र.

महाविद्यालयाची मुद्रा

दि. / / २०१

संचालक,
विद्यार्थी विकास मंडळ, पुणे विद्यापीठ, पुणे.

पुणे विद्यापीठ, विद्यार्थी विकास मंडळ

कर्मवीर भाऊराव पाटील ‘कमवा व शिका’ योजना

आदिवासी विभागातील महाविद्यालयासाठी

पुणे विद्यापीठ अधिकार मंडळाने घेतलेल्या निर्णयानुसार सदर योजनेअंतर्गत आदिवासी भागातील महाविद्यालयांना त्यांनी केलेल्या एकूण खर्चाच्या ९०% टक्के रक्कम विद्यापीठाकडून देण्यात येईल. मात्र याकरिता महाविद्यालय आदिवासी भागात असल्याचा दाखला जोडणे अनिवार्य असेल. सदर निर्णयाची अंमलबजावणी योग्य प्रकारे करता यावी यासाठी महाविद्यालयाने क.भा. ‘कमवा व शिका’ योजनेचे हिशेब खालीलप्रमाणे आवश्यक त्या कागदपत्रांसह सादर करावेत.

१. महाविद्यालयाचे नाव व पत्ता :
२. महाविद्यालयाचे धनादेशावरील नाव :
३. विद्यार्थी कल्याण अधिकाऱ्यांचे नाव :
४. महाविद्यालयांची विद्यार्थी संख्या : पदवी : पदव्युत्तर : एकूण :
५. ‘कमवा व शिका’ योजनेतील विद्यार्थी संख्या : (मुले/मुली) (सोबत यादी जोडावी)
६. ‘कमवा व शिका’ योजना मान्यता पत्र क्र. : (सत्यप्रत सोबत जोडावी)
७. शैक्षणिक वर्ष २०१ -२०१ मध्ये ‘कमवा व शिका’ योजनेवर महाविद्यालयाने केलेला एकूण खर्च : रु.
८. वरील अनु. क्र. ७ च्या ९०% रक्कम : रु.
९. महाविद्यालयास विद्यापीठाकडून देण्यात आलेली एकूण अग्रीम रक्कम (अँडब्हान्स) : रु.
१०. ‘कमवा व शिका’ योजनेअंतर्गत महाविद्यालयास विद्यापीठाकडून देय असलेली रक्कम (क्र. ८-९) : रु.
११. लेखा परीक्षण शुल्क (२ लाखांपर्यंत रु. ५००/- व २ लाखांपुढे रु. ७५०/-) : रु.
१२. ‘कर्मवीर भाऊराव पाटील कमवा व शिका’ योजनेअंतर्गत महाविद्यालयास एकूण देय रक्कम (१०+११) : रु.

विद्यार्थी कल्याण अधिकारी
स्वाक्षरी

प्राचार्य
स्वाक्षरी

धनादेश क्र. रक्कम दि. / / २०१

संचालक,
विद्यार्थी विकास मंडळ, पुणे विद्यापीठ, पुणे.

दिनांक :

मा. संचालक,
विद्यार्थी विकास मंडळ,
पुणे विद्यापीठ, पुणे - ४११ ००७.

महोदय,
मी. प्रा.

महाविद्यालय, तालुका जिल्हा

सन २०१ - २०१ या शैक्षणिक वर्षात विद्यार्थी कल्याण अधिकारी म्हणून महाविद्यालयात काम केले आहे. पुणे विद्यापीठ, विद्यार्थी कल्याण मंडळाच्या आदेशानुसार महाविद्यालयाकडून विविध योजना राबविण्यात आल्या आहेत. त्यासाठी रु. ५,६००/- ३,६००/- मानधन म्हणून देण्याचे ठगविले आहे. ते मला देण्यात यावे ही विनंती.

विद्यार्थी कल्याण अधिकारी
नाव
सही

- प्रमाणपत्र -

असे प्रमाणित करण्यात येते की, प्रा. श्री. / श्रीमती यांनी शैक्षणिक वर्ष या वर्षात महाविद्यालयात विद्यार्थी कल्याण अधिकारी म्हणून उत्कृष्ट काम केले आहे.

ठिकाण -

प्राचार्य

दिनांक - / / २०१

सही व शिक्षा

मा. संचालक,
विद्यार्थी विकास मंडळ,
पुणे विद्यापीठ, पुणे-४११ ००७.

UTILIZATION CERTIFICATE

Year 201 - 201

Certified that the accounts of the _____

college, for the K.B.P. Earn & Learn Scheme / Desaster Management Training / have been audited by me with reference to the voucher and books of accounts * and the norms of expenditure and relevant guidelines there to. The statement of accounts of the K.B.P. Earn & Learn Schemme/ Desaster Management Training /activity duly signed by me is enclosed, for the year 201 - 201 .

1 It is hereby certified that the total grants of Rs. /- has been received by the University.

2 The college has incurred the total expenditure of Rs. /- for the implementation of the K.B.P. Earn & Learn Scheme/Desaster Management Training/

3 The amount of Rs. /- is receivable to college

4 And the amount of Rs. /- is to be borne by college in accordance with the terms and conditions, norms and guidelines laid down for the purpose.

(* The original vouchers and stamped receipts for the above mentioned statement of Accounts are retained in College/ Institute Office and will be made available to the University as when required)

Studentes Welfare Officer
(S.W.O.)

Principal Sign.
(Seal)

Chartered Accountant Sign.
(Seal & membership)

विद्यार्थ्यांचा
फोटो

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ विद्यार्थी विकास मंडळ

योजनेतील सहभागी विद्यार्थ्यांचा अभिप्राय

दिनांक : / /२०१

आयोजक महाविद्यालय/संस्थेचे नाव

.....

.....

(खालील चौकोनात (✓) खूण करावी)

१) निर्भय कन्या अभियान योजना

२) आपत्ती व्यवस्था प्रशिक्षण

३) गिर्यारोहण शिबिर

४) विद्यार्थी प्रतिनीधी शिबिर

५) कर्मवीर भाऊराव पाटील विद्यापीठ कमवा व शिका योजना

६) इतर

उपक्र माचे

नांव :

.....

१) विद्यार्थ्यांचे नाव :

२) महाविद्यालयाचे नाव :

संस्थेचे नाव :

.....

३) वर्ग/शाखा : ,

४) विद्यार्थ्यांचा अभिप्राय :

.....

.....

.....

विद्यार्थी स्वाक्षरी,

विद्यार्थी कल्याण अधिकारी
सही व शिका

**सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
विद्यार्थी विकास मंडळ**
केंद्रीय लेखपरीक्षण अहवाल २०१ - २०१

दिनांक : / /

मा. संचालक,
विद्यार्थी विकास मंडळ^१
पुणे विद्यापीठ, पुणे ४११ ००७.

महोदय,

पुणे विद्यापीठ, विद्यार्थी कल्याण मंडळाद्वारे शैक्षणिक वर्ष २०१ - २०१ मध्ये खालील योजनांचे आपल्या महाविद्यालयत अंमलबजावणी करण्यात आली. याकरिता पुणे विद्यापीठाकडून खाली दर्शविल्याप्रमाणे अर्थसहाय्य मिळाले आहे.

☐	कर्मवीर भाऊराव पाटील विद्यापीठ कमवा व शिका योजना	रुपये: <input type="text"/>
☐	विशेष मार्गदर्शन योजना	रुपये: <input type="text"/>
☐	विद्यार्थी व्यक्तिमत्त्व विकास योजना	रुपये: <input type="text"/>
☐	निर्भय कन्या अभियान योजना	रुपये: <input type="text"/>
☐	अभिरुप न्यायालय स्पर्धा	रुपये: <input type="text"/>
☐	आपत्कालीन व्यवस्था प्रशिक्षण	रुपये: <input type="text"/>
☐	गांडूळखत प्रकल्प बिजभांडवल	रुपये: <input type="text"/>
☐	नरसी प्रकल्प बिजभांडवल	रुपये: <input type="text"/>
☐	गिर्यारोहण शिबिर	रुपये: <input type="text"/>
☐	आपत्कालीन साहाय्य योजना	रुपये: <input type="text"/>

शैक्षणिक उपक्रमांतर्गत स्पर्धा/शिबिरे

रुपये:

विद्यापीठ प्रतिनिधि शिबिर - विद्यापीठ स्तर

रुपये:

जिल्हास्तर

रुपये:

विशेषशिबिरे/शैक्षणिक उपक्रम

रुपये:

विद्यार्थी कल्याण अधिकारी यांचे मानधन

रुपये:

इतर

रुपये:

एकूण रक्कम रुपये:

स्वाक्षरी
विद्यार्थी कल्याण अधिकारी

स्वाक्षरी
प्राचार्य/प्रतिनिधी

.....

शिक्का

.....

महाविद्यालयाचे नाव :

पत्ता :

दूरध्वनी क्र. :

विद्यार्थी कल्याण अधिकारी

दूरध्वनी क्र. : भ्रमणध्वनी क्र.

Name of SWO (IN ENGLISH)

Email ID of SWO

(टिप : केंद्रिय लेखा परीक्षण माहिती अहवाल हा निळ्या रंगाच्या कागदावर सादर करावा.)

पुणे विद्यापीठ, विद्यार्थी कल्याण मंडळ^१
कर्मवीर भाऊराव पाटील कमवा व शिका योजना
कामाचे स्थळ

दैनंदिन हजेरी पत्रक माहे २०

अ. क्र.	विद्यार्थीचे नाव	वर्ग	कामाचे स्वरूप	१	२	३	४	३१	एकूण रुपये	मानस्थन रुपये	धनावेशांक. व दिनांक	सही रोपा	
				नाव	कामाची वेळ	बँक छाते क्र.	नाव	कामाची वेळ	बँक छाते क्र.	नाव	कामाची वेळ	बँक छाते क्र.	नाव	
१	नाव													
२	कामाची वेळ बँक छाते क्र.													
३	नाव													
४	कामाची वेळ बँक छाते क्र.													
५	नाव													
६	कामाची वेळ बँक छाते क्र.													
७	नाव													
८	कामाची वेळ बँक छाते क्र.													
९	नाव													
१०	कामाची वेळ बँक छाते क्र.													
११	नाव													
१२	कामाची वेळ बँक छाते क्र.													
१३	नाव													
१४	कामाची वेळ बँक छाते क्र.													
१५	नाव													
१६	कामाची वेळ बँक छाते क्र.													

विद्यार्थी कल्याण अधिकारी (SWO)

प्राचार्य (सही व शिका)

विद्यार्थी विकास मंडळ सेवकवृद्ध

१.	श्री. आबासाहेब गुंड	-	समन्वयक
२.	श्रीमती नंदा पवार	-	वरिष्ठ सहाय्यक
३.	श्री. मकसूद सोलापुरे	-	सहाय्यक
४.	श्री. पवन गोरे	-	सहाय्यक
५.	श्री. मनोज परदेशी	-	सहाय्यक
६.	श्री. गणेश सागरे	-	शिपाई
७.	श्री. हसन मुलाणी	-	शिपाई

विकेंद्रीत वित्त व लेखा कक्ष :

१.	श्री. पी. डी. भोसले	-	सहा. कक्षाधिकारी (वित्त)
२.	श्री. संतोष शिंदे	-	वरिष्ठ सहाय्यक (वित्त)
३.	श्री. अमित अमृते	-	सहाय्यक (वित्त)
४.	श्री. प्रितेश सोनवणे	-	सहाय्यक

विद्यार्थी विकास मंडळ

महामहोपाध्याय दत्तो वामन पोतदार संकुल,
सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, गणेशखिंड, पुणे-४११ ००७.

दूरध्वनी क्रमांक :

संचालक कार्यालय	:	०२०-२५६०११५४
कार्यालय	:	०२०-२५६०११६०
वित्त व लेखा कक्ष	:	०२०-२५६०११७७
फॉक्स क्रमांक	:	०२०-२५६०११५४
ई-मेल	:	bsw@unipune.ac.in, bsw@pun.unipune.ac.in
संकेत-स्थळ	:	www.unipune.ac.in / students' welfare

SAVITRIBAI PHULE PUNE UNIVERSITY
BOARD OF STUDENTS' WELFARE
 Ganeshkhind, Pune 411 007

**Join Hands to
 Make Your Campus
 RAGGING
 Free**

National Anti-Ragging Helpline
 24x7 Toll Free Number* 1800-180-5522
 Email-helpline@antiragging.in
<https://antiragging.in>

FOR ANTI RAGGING Undertaking BY STUDENTS AND PARENTS/GUARDIANS - <https://antiragging.in>

Savitribai Phule Pune University

For Any
 Details/Complaints : Contact : 020-25601160, 25601154
 Anti-Ragging Monitoring Cell
 Email : bsw@unipune.ac.in

**सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
 विद्यार्थी कल्याण मंडळ व राष्ट्रीय सेवा योजना
 भारत/राज्य निवडणूक आयोग**

मतदार जनजागृती कार्यक्रम

SVEEP
 (Systematic Voter Education and Electoral Participation)

**do cast your
 VOTE**

अधिक माहितीकरीता

राज्य निवडणूक आयोग
 नवीन प्रशासन भवन, हुताता राज्यपूर्ण चौक
 मादाम कामा रोड, मुंबई - 400 032
 संपर्क : (022) 22086720, 22084064
 (022) 22086799, 22086909, 22086720
 Web: <https://mahasec.maharashtra.gov.in/>
 mail : sec.mh@gov.in
 stateelectioncommission@gmail.com

विद्यापीठ गीत

शान शानो कम्हिले, शानी शानवान

पुण्यभवी दे आम्हा अक्षर वरदान
शान शानो कम्हिले, शानी शानवान

जानिशेव, धर्मिशेव, धर्माशेव दूर
तात्र तात्र कंदात्र निह हात्र एक-दूर
काळोच्चा नवनीजी नान हो विद्यान

माधुरानी धर्मीना अर्थ माणानो
अमनिओ हे पवित्र तीर्थ मानानो
हृदयानि समसेना निर्विभान

सेवेनम पुत्री ही - मुगल दीक्षा
न्यायालाल जागृति ही संख्यपरीक्षा
हे विद्यालि घर अमुके मंत्र हा महान

मुगला निर्वाचन

SAVITRIBAI PHULE PUNE UNIVERSITY BOARD OF STUDENTS' WELFARE

Ganeshkhind, Pune 411 007

Phone : 020-25601154, 020-25601160

E-mail - bsw@unipune.ac.in, bsw@pun.unipune.ac.in